The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".

Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario. Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.

SATURDAY, JANUARY 13,

LATVIJA

AMERIKĀ

Nr. 3. SESTDIEN, 1962. GADA 13. JANVĀRĪ. 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.

A. Vilks.

AR SARKANU ODERI

Tērpies neitrālista togā, Indijas premjērs Nehru pēdējā laikā visai kustīgs pretēju ideoloģiju nometnēs. Izciemojies pie Kremļa tiranna, ko tas atkārtojis vairākkārt, tas ieradās pie Savien. Valstu prezidenta, dažas dienas uzkavēdamies tā viesmīlībā, kā arī vairākos priekšlasījumos un preses konferencēs uzsvērdams Indijas neitrālitāti un neitrālo valšķu bloka nozīmi vispār. Varam tikai zīlēt pārējo sarunu detaļas, bet ar puslīdz drošu pieņēmumu, ka Indijas interesēs ir arī Savienoto Valšķu materiālais pabalsts. Jau agrāk redzīgākiem ASV politiķiem un arī daļai iedzīvotāju bija radies iespaids, ka Nehru nodarbojas ar politisku žonglēšanu starp rietumiem un austrumiem, tai pat laikā vairāk simpatizēdams Padomju Savienībai. Neitrālo valšķu konferencē Belgradē viņš ne ar vārdu nenosodīja Padomju Savienības atomieroču izmēģinājumus, par ko bija satraukta visa pasaule, bet viesodamies Savienotajās Valstīs, ieteica tām atturēties no šiem izmēģinājumiem, „kas apdraudot pasaules mieru." Nēhru jau sen bija izteicies, ka Berlīnes jautājumā panākams kompromiss. Vēl vairāk — Rietumiem pienākoties atzīt status quo stāvokli attiecībā uz Austrumvācijas valsti, ka Oderas - Neises robeža atzīstama par galīgu un ka te nekādas korrektūras nav vajadzīgas. Šķiet, ka tādas milzīgas valsts galvai kā Indijas premjēram gan bija vajadzīgas kaut cik plašākas zināšanas par Eiropu un tās vēsturi. Vērtējot stāvokli objektīvi, neviens neapšaubīs, ka tagad zem Polijas atrodošies Vācijas apgabali, uz kuŗiem poļus izbīdīja Padomju Savienība ir vēsturiski, ir etnografiski ir Vācijas apgabali. Uzvarētu valsti var pakļaut un tā jāpakļauj zināmam diktātam, bet nevienam nav tiesības no tās atšķirt zemes apgabalus vai strēmeles, kas tai piederējuši kopš gadsimtiem. Padomju Savienība to izdarīja ar Vāciju. Ir vairāk kā ģeķība runāt par koloniālismu un to nosodīt, pašiem rādot diametrāli pretēju rīcību. Nēhru atzinums par Oderas-Neises robežu apstiprina to, kā pusē viņš nostājies un ko viņš atbalsta. Arī viņa bieži atkārtotie uzsvērumi, ka starptautiskie jautājumi nokārtojami vienīgi sarunu ceļā, protams, ielaižoties kompromisos, ir sabrukuši kā kāršu namiņi un izdaudzinātais miera princis pārvērties Marsa vīrā, kas savu mērķu sasniegšanai pielieto to, pret ko pats tik bieži uzstājies — militāru varu. Juzdams aiz sevis Chruščeva kulaku un idejisko atbalstu un pūzdams koloniālisma taurē, kas tagad tik parasts visos komūnistu politiskos gājienos, Nehru ar militāru akciju atdabūjis savai zemei kolonijas, kas tai kādreiz piederējušas, nedz mēģinādams, nedz gribēdams ielaisties kādos izkārtojumos sarunu ceļā. Miera princis nometis zemē un saoradājis palmas zaru. Gluži tāpat kā savā laikā to darīja Padomju Savienība ar saviem upuŗiem. Bet ja nu Padomju Savienība tik spontāni un skaļi atbalsta Nehru akciju, kur tā ar militāru spēku atgūst savas kolonijas, kamdēļ Kremļa lielmaņi negrib redzēt to, ko tie izdarījuši Vācijas zemē, tās austrumu robežas novelkot ar Oderas-Neisas līniju? Vai tā nav Vācijai piederošā zeme, ko padomju pēckaŗa politika nolaupīja un iespieda tur dzīvot poļus? Vai šie apgabali nebūtu atdodami atpakaļ to vēsturiskajam īpašniekam? Ja Kremlis tā izkliedzas par Nēhru rīcību un tiesībām rīkoties ar varu, kamdēļ gan tas nevarētu nodemonstrēt cēlu žestu un atdot nolaupītos Vācijas apgabalus? Bet būtu muļķīgi sagaidīt šādu rīcību no varas un terrora, kas par tādu kļuvis vienīgi slepkavojot un piesavinoties nepiederošo. Ja kāds vēl ticēja Nehru neitrālitātei un lūkoja viņā saskatīt kādu izlīdzinātāju spēku un ietekmi divu dzirnakmeņu berzē tad pēdējo dienu notikumi nepārprotami pierāda, kuŗā pusē nostājies Indijas valsts un tautas vadonis un ka viņa baltā cepurīte, no kuŗas tas, šķiet, nešķiŗas pat gulēt ejot, izšūta ar sarkanu oderi. Tikko Nehru atvadījās no Baltā nama saimnieka, Gagarins jau bija ceļa jūtīs pie sava „neitrālā" drauga. Televīzijas raidījumi par krievu lidotāja viesošanos Indijā nepārprotami liecināja un apstiprirāja, ka Nenru nekā vairs nav no neitrālista. Kā zināms, pēc Gagārina uz draudzīgo zemi devies arī padomju valsts prezidents Brežņevs, sagaidīts ar karstām jūtām un sirsnīgas draudzības apliecinājumiem abu tautu un to vadītāju starpā. Vai Nehru tagad nokaunēsies savu kādreiz deklarēto vārdu un stājas dēļ, kas tagad nosviesti dubļos kā novalkātas vecas drānas, mēs nezinām. Bet mēs gan zinām, ka rietumu acīs tas zaudējis ārkārtīgi daudz, to starpā — uzticību valsts vīra solījumiem.

A. Vilks.

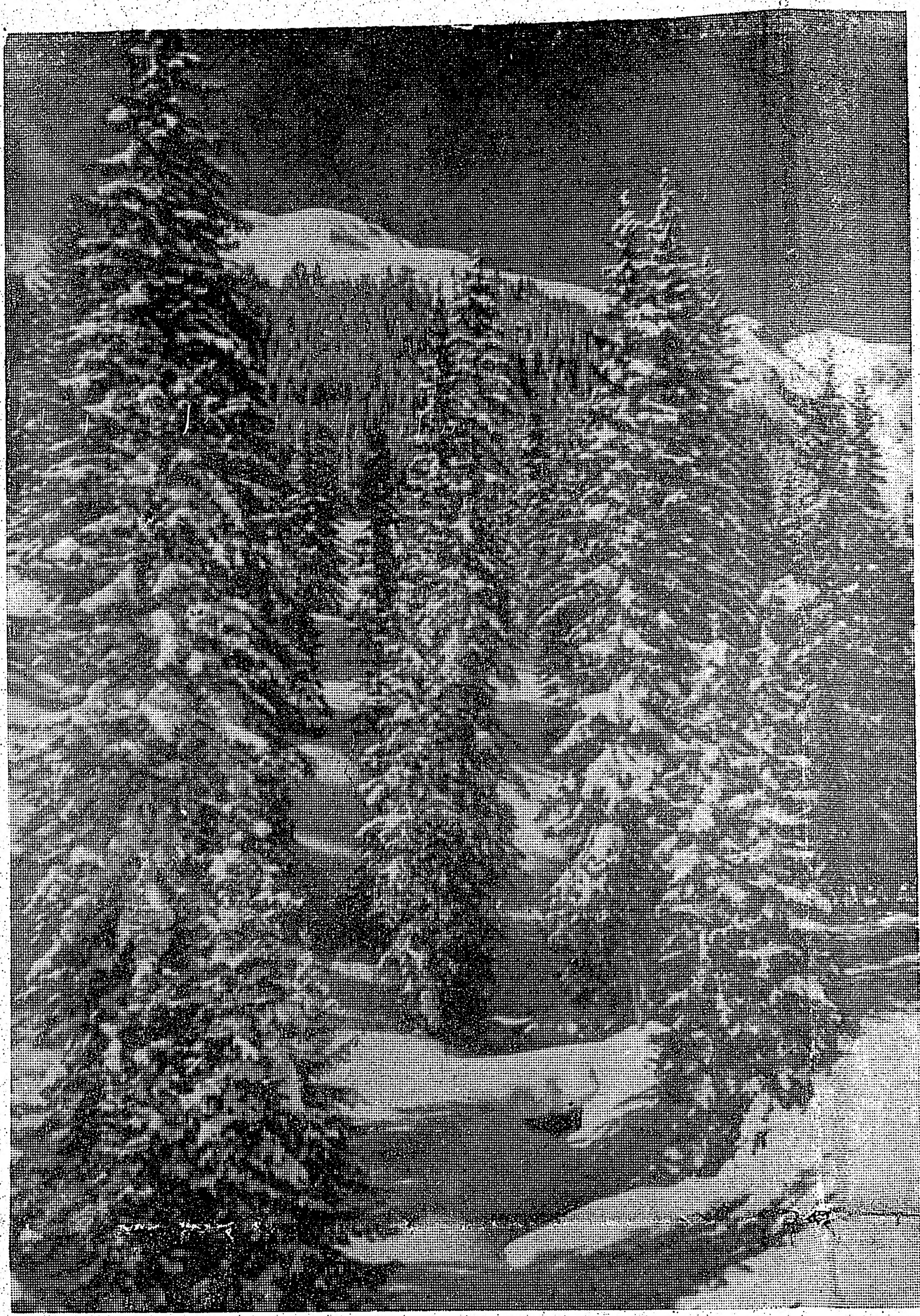

Ziema ir klāt. Juŗa Benjamiņa uzņēmums

JĀPANĀK BRĪVĪBAS INSTITŪTA NODIBINĀŠANA

SAVSTARPĒJĀS SADARBĪBAS LĪGAS DARBĪBA 1961. GADĀ.

Savstarpējās Sadarbības Līgas (Mutual Co operation League), dibināta 1954. gadā, ir cīņas organizācija par KOMŪNISTU APSPIESTO TAUTU BRĪVĪBU. SSL ir reprezentēta caur šo tautu pārstāvjiem un atbalstīta no daudz citu tautību locekļiem. Komūnistu un neitrālo doma ir pareiza: kamēr pastāvēs koloniālisms, pasaulei miera nebūs.

Rietumu valstis pakāpeniski, dažreiz pat priekšlaicīgi, piešķiŗ neatkarību daudzām tautām, pat ciltīm, kas nav sasniegušas neatkarības pilngadību. Tagad pēdējais laiks ir noārdīt komūnistu virskundzību tautām, atdodot brīvību, kam tā laupīta. Kamēr tas nebūs sasniegts, ne miers, nedz atbruņošanās nav iedomājami.

Viens no GARĪGIEM IEROČIEM uzvarēt cīņu ir NEMITĪGA AN Čartas atgādināšana, jo tā rakstīta demokratisko ideju paušanai. Diemžēl, AN ir vienmēr izvairījušās no tiešas sadursmes ar komūnismu, tai pat laikā piespiežot sadarboties ar komūnismu un tam radot tilta gala pozicijas šai pusē aizkaram.

Ja AN neuzņemsies cīņu par tās čartas iedzīvināšanu, pasaulei jārēķinās ar kaŗu vai vienvaldības tirraniju. Būtu aplamība cīnīties par vienas mazas valsts vai mazu valšķu grupas liktenu atrisināšanu. Tikai VISU APSPIESTO TAUTU VIENLĪDZĪGA BRĪVĪBAS AUSMA ir atslēga mieram šīm tautām, — pasaulei.

Cīnītājiem nav svešs likums — vislabākā aizsardzība ir uzbrukums, pēdējais gūst panākumus, ja nodrošināta aizmugures morāle un atbalsts. Tāpēc SSL ir aktīva rietumu piekāpības un vājības atklāšanā, pretinieka programmas pētīšanā un dažādu „miera un atbruņošanās," vienpusīgās, praviešu atmaskošanā. Pēdējo politiskā ideoloģija saskan ar komūnisma mērķiem: Rietumiem atbrunoties, tad padoties.

Mums zināms, ka Sav. Valstīs pat pie valsts aparāta pastāv komisijas, kas atklāj subversīvo aktīvitāti. Arī mums, Kanadā, jāpanāk BRĪVĪBAS INSTITŪTA nodibināšana, kā pretstatu komūnistu un vienotās miera frontes cīnītāju ierosinātam Miera Pētīšanas Institūtam, pēdējam meklējot ceļus vienpusīgai atbruņošanai, kompromisiem, koncesijām un sadarbošanai, kā gala mērķis var būt tikai padošanās.

Mums jāatklāj tirdzniecības, „apmaiņu" politikas ar komūnistu valstīm un vārda brīvības uzupurēšanas kaitīgā ietekme. Mums jācīnās pret Kanadas, tās lielās preses un citu publiskās ietekmes iestādījumu DISKRIMINĀCIJU un noškiršanos no etniskām organizācijām, kas stāv par brīvību un šīs zemes demokratisko nākotni.

Savu pārliecību SSL ir apliecinājusi ne tikai vārdiem un ar plašu sarakstīšanos, bet arī darbiem. Noturētas demonstrācijas Toronto, Otavā un citur pret vienpusīgās atbruņošanās un psīcholoģisko terroru sējošiem praviešiem. Iespaidīga ir bijusi demonstrācija Otavā pie Federālās Valdības ēkas un Toronto pie Massey Hall un City Hall. Demonstrēts pret Tito „uzvaras gada" atzīmēšanu, Kirova baletu un Sarkanās Armijas koŗa un dejas ansambli laikā, kad Kanadas dēli skatījās pretim Sarkanās Armijas stobriem Berlīnē. Ja Sarkanās Armijas ansamblis pa Kanadas rietumiem ceļoja netraucēti, tad pirmais protests — 6 dienu piketēšana — nāca Toronto un vēlāk pārsviedās uz Vindsoru, Otavu un Montreālu, kur piedalījās ap 500 piketētāju. Dominijas dienā, piedaloties parlamenta loceklim Fr. Stinsonam, SSL kā vienīgā Toronto pie Parlamenta ēkas apliecināja savu uzticību — ticībai brīvībai. SSL veterāni ņēmuši dalību Veterānu parādē, Toronto, ko pieņēma Aizsardzības ministrs Harkness, apliecinot cīņu par brīvību. Dažādās vietās, 20 uzvedumos, izrādīta filma Operation Abolition. Starp citu, šī filma izrādīta kreiso studentu klubā pie Toronto Universitātes, Jarvis baptistu baznīcā un arī televīzijas raidījumos.

Līgas prezidents ir M. Jakubecs. Kopš ģenerālsekretāra pienākumus uzņēmies Pats Walšs, līgas darbība kļuvusi populārāka arī Otavā, pie federālās valdības. Ar savu darbību Pats Walšs ir nokaitinājis Voice of Women vienpusīgās atbruņošanās demonstrantes un „izāzējis" Padomju sūtniecību, izsūtot ielūgumus piedalīties Oktobŗa revolūcijas svētkos, „viesus" uzaicinot ierasties sēru (mourning) drānās. Tas notika laikā, kad krievi spridzināja savas lielās „pasaules gala" bumbas. Par šādu „nekrietnību" Padomju sūtniecība bija pieprasījusi Pat'a Walš'a arestu.

SSL izdod arī mēnešrakstu Voice of Freedom, kuŗš sasniedz arī tādas tālas zemes kā Indiju, Indonēziju, Malaju, Vietnamu un Braziliju.

Mūsu tautieši pakalpotu cīņai pret komūnismu, ja ar šogadu pasūtinātu angļu valodā iznākošo laikrakstu „Voice of Freedom." Izdevums iznāk 2 reizes mēnesī, un iesūtot $2 uz „Voice of Freedom" red. 194 Bartlett Ave., Toronto, abonements būs nokārtots uz veselu gadu.

VECIE NAIDI NERIMST

IRAKAS VALSTIS MEKLĒ JAUNAS TERRITORIJAS. PARTIZĀNI VĒL VIENMĒR IR SPĒCĪGĀKAIS UN NEATLAIDĪGĀKAIS KOMŪNISTU AGRESIJAS IEROCIS ĀZIJĀ. KOLONIJU UN MILITĀRO BAŽU VALSTU INTERESES VAR IZSAUKT VISPĀRĒJU KAŖU TRĪS KONTINENTOS.

Gatavojoties sarunām ar Padomju Savienību, Rietumu liel valstu politisko un militāro liet prateju acīs Berlīnes saspīlējums ir acumirklī pārdzīvojis savu briesmu punktu. Toties radušies daudz citu — Āzijā, Afrikā, Vidējos Austrumos un Dienvidvietnamā. Pēdējos gados pasaulē ir radies daudz jaunu valstu ar jaunām interesēm. Daudz vecās mēģina aizstāvēt savas līdzšinējās tiesības. Un komūnisti cenšās iespiesties visur — absolūti visur.

Analizējot Sav. Valstu, Anglijas, Francijas un Šveices ziņojumus, rodas iespaids, ka jauna kaŗa draudi jebkur pasaulē ir daudz nopietnāki nekā oficiālās iestādes to gribētu atzīt.

Vispirms, un jo sevišķi Āzijā, kaŗu var izsaukt komūnistu partizānu aktivitāte. Nedrīkst aizmirst, ka tas visos laikos bijis viens no komūnistu iespaidīgākiem ieročiem ar tikpat iespaidīgu bilanci. Partizāni darīja dzīvi grūtu vāciešiem Pad. Savienībā, 2. pasaules kaŗa laikā. Partizāni pakļāva Dienvidslāviju komūnistiem, gandrīz sagrāba Grieķiju un Malaju, palīdzēja radīt Ziemeļkoreju, Ziemeļvietnamu, okupēja pusi no Laosas, iekaŗoja Kubu, nemaz nerunājot par to, ka komūnistu partizānu darbība izsauca Ķīnas zemnieku revolūciju, vismaz par tādu Maocetungs to gribētu uzskatīt, pakļaujot 650 miljonu ķīniešu sarkanai Pekingai.

Šodien vislielākā komūnistu partizānu aktivitāte notiek Dienvidvietnamā — no Ziemeļvietnamas un Laosas, un Indijā, propagandas un robežstarpgadījumu veidā no Tibetas.

Sav. Valstīm vajadzēja piedzīvot komūnistu uzvaras 2. pasaules kaŗa laikā un pēc tā, palīdzēt Grieķijai, saukt Apvienotās Nācijas talkā Korejā, noskatīties Francijas sakāvi Indoķīnā un personīgi pārliecināties par agresijām Burmā, Kambodžā, Laosā un Vietnamā, lai redzētu, ka te tiek kaŗots cita veida kaŗš, par ko Vestpointa kadetiem pat nav bijis laika smelties informāciju no grāmatām. Tas ir komūnistu partizānu kaŗš, kas Maskavas un Pekingas ietekmē draud pārsviesties uz relatīvi mierīgiem punktiem pasaulē, kas tomēr vienmēr jāatceras zem potenciālas briesmu zīmes.

Ir vietas pasaulē, kur komūnisti nepārtraukti iefiltrējas un izcīna uzvaras. Citas, kur iefiltrēšanās un uzvaras nav praktiskas, vietas, kur to komūnisti neuzdrošinās darīt un vēl citas, kur komūnisti līdz tam vēl nav tikuši. Pietiek tikai ar dažiem piemēriem, labi pazīstamiem pasaules politiskā attīstībā, lai augšminēto illustrētu. Kubā, Laosā, Vietnamā, Indijā, Kašmirā u.t.t. komūnisti iefiltrējas, un ar zināmiem panākumiem. Formozā, Kvemojā un citās salās viņi to neuzdrošinās darīt, tāpat neuzdrošinās atklāti šķērsot 38. paralēli Korejā. Pagaidām komūnisti kautrējas arī no tiešas agresijas pret Nepalu, Sikkimu un Butanu, kamēr Tibetu tie pakļāva nekavēdamies ne brīdi. Saimnieciski neizdevīgi būtu angļu Hongkongas un portugāļu Makao iekaŗošana, ko Pekinga varētu paveikt dažu stundu laikā. Par tikpat neizdevīgu risku Kubas Kastro pagaidām uzskata mēģinājumu padzīt Sav. Valstis no Gvantanāmo bazes. Biedrs Fidels saprot, ka kaut kas tāds var maksāt viņa diktatūru.

Kongo republikā, jeb pareizāk tagad to būtu saukt par sašķeltu Kongo federāciju, par ekspansiju domā Maskavas atbalstītais vice prezidents Gizenga, kas uz territorijas guvumiem cer portugāļu Angolā, kamēr uz Kuveitas naftas laukiem tikpat kāri lūkojas savā laikā Maskavas atbalstītais Irakas prezidents Kassems.

Daudz jaunu prasību, kā to iztulko tādi ievērojami laikraksti kā Ciriches Die Weltwoche, kas politiskās ziņas pasniedz kā dzejā tā prozā, Londonas Observer's un Guardians Mančestrā, un Vašingtonas nedēļas žurnāls U.S. News & World Report, pasaulē radušās pēc neitrālista Nēru invāzijas trīs Portugāles kolonijās Indijas rietumos. Momen-

(Nobeigums 8. pp.)

LNAK PADOMES SESIJA 10. UN 11. FEBRUĀRĪ HAMILTONĀ

LNAK paplašinātā valdes sēdē 10. janvārī, pr-ža V. Upeslāča vadībā, piedalījās: A. Lūsis, J. Niedra, K. Bencons, T. Kronbergs, V. Uiska, A. Rožkalns, J. Grodnis, J. Mežaks un K. Tannis.

Priekšsēdis ziņoja par amatu personu darbu sēžu starplaikā. Gadu mijā LNAK saņēmusi daudzus apsveikumus no Kanadas, ASV un citām zemēm.

Saņemti vairāki raksti ar lūgumu spert piemērotus soļus pret Kanadā, Otavā, izdotā Vecā Zobgaļa kalendāra izplatīšanu, kas šogad iznācis ar neapstrīdamu komūnistu propagandas pieskaņu. Valde nolēma apsvērt eventuālo rīcību un pie šī jautājuma atgriezties nākamā sēdē.

Valde iepazinās ar Toronto latviešu nama statūtu projektu un ierosināja dažus grozījumus.

Par LNAK pārstāvjiem Dziesmu svētku biedrības padomē ievēlēja V. Upeslāci un J. Niedru.

Pieņēma darba kārtību nākamai LNAK padomes sesijai, kas notiks 10. un 11. februārī Hamiltonas latviešu namā. Šinī sesijā paredzēts akcentēt mūsu kultūras un politisko problēmu apskatīšanu. Kā referenti piedalīsies LNAK valdes un padomes locekļi. LNAK darbības pārskatu nolema iespiest, un to padomes locekļiem piesūtīs pirms sesijas.

Šī gada 18. novembŗa rīcības komitejas izveidošanu uzdeva J. Niedram. Šinī sakarā visā drīzumā tiks sasaukta Toronto latv. organizāciju pārstāvju apspriede.

Politiskās nozares vadītājs ziņoja par Kanadas ministru prezidenta apmeklējumu Otavā, jaungada delegāciju pie Toronto kardināla un LNAK spertiem soļiem pret mums nelabvēlīgiem rakstiem kanadiešu presē. Valde iepazinās ar rabbi W. Gunther Plaut runas atreferējumu avīzēs un politiskās nozares vadītāja pretrakstu, kas tikai ļoti saīsinātā veidā ievietots vienā laikrakstā.

Pretrakstu valde atzina par ļoti labu. Tā kā šejienes presē iespiestu to nav izredžu redzēt, valde nolēma to papildināt, iespiest atsevišķā brošūrā un piesūtīt attiecīgām personām un iestādēm.

Latvieši devuši pāri par 1.200 parakstu Ungārijas jautājuma vēlreizējai caurskatīšanai Apvienotās Nācijās. Ungāru pārstāvis latviešiem izteicis sirsnīgāko pateicību.

Valde aicina LNAK dalībniekus, fiziskas personas un organizācijas parūpēties par drīzu dalības maksas saistību nokārtošanu un par jaunu dalībnieku piesaistīšanu apvienībai.

Kanadas etnisko grupu delegācijas apmeklējuma laikā Otavā LNAK pr-ža vietn. J. Niedra nodeva ministru prezidentam J. G. Dīfenbēkeram boļševisma apspiesto nāciju pateicības adresi

LATVIJA

Nr. 3. SESTDIEN, 1962. GADA 13. JANVĀRĪ.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

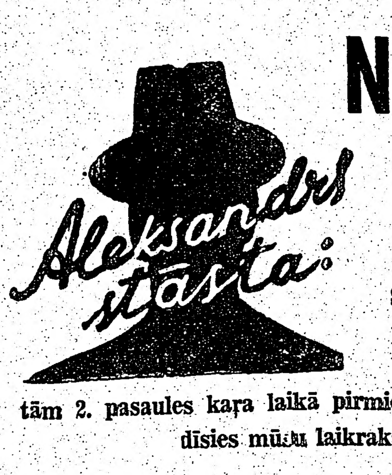

Neredzamā diviz'ija

Stāstījums par latviešu slepenā dienesta un pretestības kustības cīnītāju gaitām 2. pasaules kaŗa laikā pirmiespiedumā drīzumā parādīsies mūsu laikraksta slejās.

MASKAVAS KRIMINĀLISTI OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ TURAS KOPĀ

TĀ SAIMNIEKOJA DIDENKO

Jūrmalas pilsētas tautas tiesnesis P. Krauze savās partijas avīzē „Cīņa" raksta:

. . . Kas gan no Slokas iedzīvotājiem nepazīst bijušo pilsētas padomes izpildu komitejas priekšsēdētāju K. Didenko. Smagi pieminēt viņa vārdu, vienīgi vārds „bijušais" tiek izrunāts ar atvieglotu nopūtu.

Nometis pie malas demokrātiskos vadīšanas principus, Didenko sāka Slokā saimniekot vispirms par labu savai kabatai un par kukuļiem izsaimniekoja ne tikvien pilsētas dzīvokļus un zemi, bet arī slocenieku uzticību, savu godu.

Daudz varētu runāt par šī bijušā priekšsēdētāja izdarībām, taču ne tas vairs ir galvenais, jo par saviem noziegumiem viņš nesen tiesas sēdē saņēma sodu.

Bet svarīgs ir jautājums: kā viņš varēja pilsētā tā rīkoties? Kāpēc apsūdzību pret viņu varēja izspriest tikai nesen, lai gan Slokas pilsētas padome vairs nepastāv jau daudzus mēnešus? Kāpēc klusēja tie Slokas iedzīvotāji, kas jau agrāk šo to zinā ja par Didenko ļaunprātībām? Kur bija Klaudija Sokolova, Anna Drēliņa, kam nebija noslēpums, ka Anna Voroncova netīrā ceļā par kukuli iekļuva komūnālā dzīvoklī? Labi, ka viņam tagad nepietrūka apziņas tautas tiesai pateikt patiesību, lai varētu galīgi izvilkt dienas gaismā kukuļņēmēju.

Taču bija vēl arī tādi, kas nenāca uz tiesu ar atklātu sirdi, ar nicināšanu pret noziedznieku. Didenko labvēļi Sergejs Demčenko, Nikolajs Žuravļovs, Antons Markvalds nepārprotami centās atbalstīt cilvēku, kas beidzot bija nonācis tai vietā, kur viņam vajadzēja nonākt daudz agrāk — uz apsūdzēto sola. Kāda gan var būt Nikolaja Žuravļova morālā seja, ja viņš centās citus pārliecināt, ka tiesa neesot bijusi taisnīga un sods Didenko noteikts nepelnīti? Ceram, ka Slokas celulozes un papīra kombināta kollektīvs, kur strādā Žuravļovs, palīdzēs viņam izkāpt no tās bedres, kurā viņš pats, noziegumu aplam aizstāvēdams, nokļuvis. Un vajadzētu Slokas celulozes un papīra kombināta kollektīvam pārdomāt arī, vai Antonu Markvaldu var vēl sūtīt uz tautas tiesu par piesēdētāju. Viņš bija Slokas pilsētas izpildu komitejas loceklis, bet tagad tiesā atklājās viņa nepievilcīgā loma. Darbojoties izpildu komitejā, viņam gan vajadzēja redzēt un atklāt nebūšanas. Bet viņš to nedarīja. Pilsētas intereses viņam nav bijušas sirdslieta. Kā gan viņš varēs sēdēt tiesas krēslā un rūpēties par likumību un taisnību?

Kā ar savu sirdsapziņu norēķināsies Antonija Nazarenko? Izmeklēšanā viņa liecināja, ka iedevusi kukuli Didenko, bet vēlāk no saviem vārdiem un sava pa raksta atteicās. Tāpat arī Cezarija Zubare bija iedevusi kukuli, lai saņemtu dzīvokli Slokā, bet tiesas sēdē šo savu liecību atsauca un stāstīja, ka viņa Didenko aprunājusi.

Pat izbrīnu rada Fjodora Vasiļjeva rīcība. Viņš par Didenko ļaunprātībām ziņoja PSRS ģenerālprokuroram un arī apliecināja, ka Didenko draugi iespaidojot lieciniekus, lai tiesā nelieciinātu patiesību. Bet, kad pats Vasiļjevs stājās tautas tiesas priekšā, lai pateiktu visu, kas viņam iztiesājamā lietā zināms, tad . . . viņš teica, ka viņa ziņojums esot bijis meli un nepatiesība.

Jā, nemaz nevajag zagt, lai kļūtu par noziedznieku. Arī melošana ir noziegums, — tā ir pilnīgi pretīga padomju pilsoņu godam un pienākumam. Tas, kas censās glābt no pelnīta soda noziedznieku, atbalsta noziegumus un kaitē mūsu sabiedrībai, mūsu iekārtai, tāds nosēdināms pats uz apsūdzēto sola. Cezarija Zubare par melošanu tiesā sodu jau saņēmusi. Antonijai Nazarenko un Fjodoram Vasiļjevam par savu negodīgumu un gļēvulību vēl būs jāatbild tiesas priekšā.

Tiesu prakse rāda, ka paši iedzīvotāji var visvairāk darīt noziegumu nepieļaušanā, atklāšanā un apkaŗošanā. Kad redzam sliktas parādības, kad sastopamies ar stāvokli, kurā var rasties kārtības un likumības pārkāpumi — neklusēsim! Mūsu katra pienākums ir nesamierināmi vērsties pret jebkuŗu padomju likumu pārkāpumu. Katrs noziegums, katrs pārkāpums ir jāatklāj, jāpierāda un jānosoda. Arī tas nepieciešams, lai mūsu sabiedrībā vairs nebūtu tādu, kas nedzīvo pēc komūnistiskās morāles principiem.

SVECĪTES NEDEG

Turpat Cīņā J. Plaude sūdzas: Tukuma universālveikalā nopirku brīnumsvecītes, domādams Jaungadā sagādāt prieku savam divgadīgajam dēlam. Pārbraucis mājās, nolēmu aizdedzināt vienu. Pirmā nedega, otra — arī ne, trešā . . . palika sarkana, dažas dzirkstis izsprāga, bet tomēr nedega.

Apskatīju paciņas izgatavošanas laiku. Sev par brīnumu tur atradu trīs datumus. Pirmais — Siguldas rajona rūpniecības kombināta uzspiestais 1958. gada 9. decembris, otrs uzrakstīts virsū pirmajam ar tinti — 1960. gads, trešais — zīmogs paciņas otrā pusē: 1961. gada novembris . . . Brīnumsvecīšu lietošanas ilgums ir 6 mēneši. Kuŗam no šiem datumiem ticēt? Acīmredzot, tirdzniecības darbinieki izgatavošanas datumu ir atjaunojuši, bet paciņas saturs palicis vecais. Vai tā drīkst krāpt pircējus?

VĒDERA TĪFA EPIDĒMIJA

Ārsti bieži saka: mazgā rokas pirms ēšanas, nedzer nevārītu ūdeni un pienu, neēd nemazgātus augļus. Cik tas apnicīgi! Ka mūsu zemē līdz šim nav izbeigta smaga slimība, kā vēdera tīfs — iemesls slēpjās augšminēto patiesību aizmiršanā. Atsevišķos rajonos saslimšana ar vēdera tīfu vēl ir liela. PSKP CK un PSRS min. padomes uzstādījuši uzdevumu tekošajā septiņgadē šo saslimšanu krasi samazināt. — Katrā ziņā vāriet pienu, gan to, ko esat pirkuši tirgū, gan veikalā. — Atceraties, ka bīstams ir ūdens no techniskiem ūdensvadiem, jo to netīra un nedezinficē. — Ne vienmēr ir viegli atšķirt vēdera tīfu no citām saslimšanām . . .

(„Sov. Latvija" 17.V 61. un „Sov. molodež" 7. VI 61.)

SLIKTA MEDICINISKĀ APKALPOŠANA

„Mediķu vienaldzības dēļ slimajam dažreiz jāstaigā pa iestādēm veltīgi: nozaudēti analizes dati, nevar pieņemt, spiež stundām stāvēt rindās. — Rīgas 1. poliklinikā 17. novembrī slimnieku pieņemšanas laikā ārstu izsauca uz apspriedi. Lielāku necieņu pret slimniekiem grūti iedomāties. Un vai var skaitīt par normālu, ja dažās Rīgas aptiekās pat vienkāršākās zāles jāgaida 18 stundas? . . ." („Sov. Latvija" 16. XII 60.)

„Rīgas 3. apv. pilsētas slimnīcas atklātajā partijas sapulcē daudz kritizēja ves. aizsardzības ministriju un pilsētas ves. aizs. nodaļu. Vispirms trūkst automobiļu ārstu izbraucieniem pie slimniekiem un med. māsu. Dažās poliklinikās nav šauras speciālitātes ārstu. Pilsētas poliklinikās nav infekcijas slimību kabinetu. Ministrijas un ves. aizs. nod. darbinieki poliklinikās ierodas galv. kārtā sūdzību izmeklēšanai . . ." (SI 25. VII 61.).

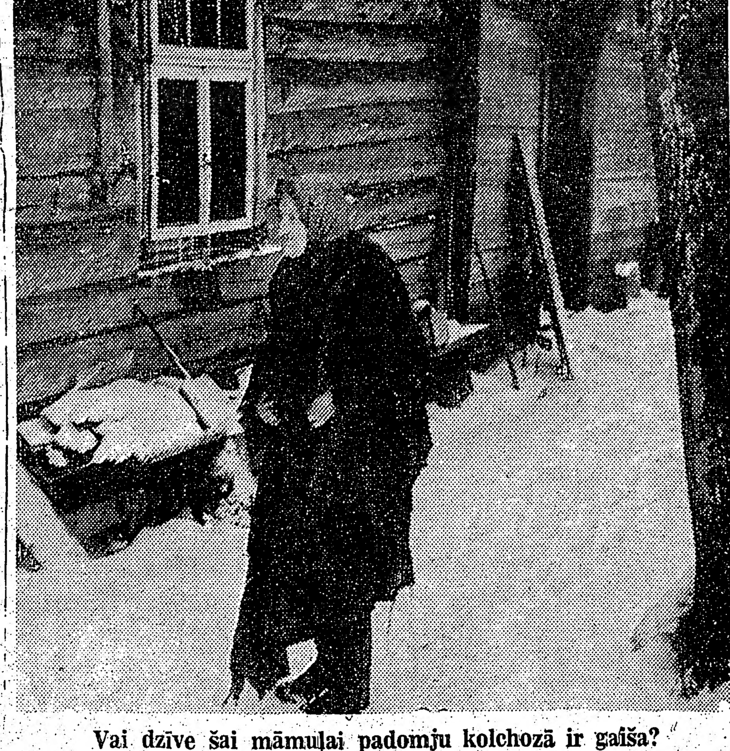

Vai dzīve šai māmuļai padomju kolchozā ir gaiša?

Modris Lorbergs

ASARU AKMENS

STĀSTS

3. turpinājums

Kaut kur tālu aiz lielā lapu biezuma dienām ilgi dzirdējās motoru rūkoņa, riteņu kaukšana un balsu sasaukšanās. Tā nenorima vasaru un ziemu, līdz kādus agras vasaras dienas rītā ciematā ierāpoja tāds liels rāpotājs. Brīžiem tas iekaucās augsti un gaŗi kā kādreiz vilki gaudoja, ziemā izsalkuši, lencamo manījuši, brīžiem urkšķēja zemi kā maija vabole. Ierāpoja ciemā un apstājās. No tā izlēca vairāki vīri, un tūdaļ ciemā sākās uztraukuma pilna rosība. Sievas raudāja, bērni kliedza, bet saulē un vējā nobrūnējušie jūŗas vagotāji klusēdami darīja darāmo.

Šis rīts man atgādināja to tumšo nakti sengadus atpakaļ, kad ciematā iebruka svešie pārjūŗas atbraucēji. — Kad lielajam spīdeklim pār meža galotnēm pārkāpjot, lielais rāpotājs no ciemata atkal izbubināja, tā lielā kaste aizmugurē bija piesēdināta pilna ciema iedzīvotājiem.

Klusēja aizbraucēji, klusēja palicēji, un klusēju arī es, lāses apstādināt nespēdams.

Drīz upes ietekā no jūŗas atgriezās vakarā zvejot izbraukušās laivas. Vīri, negulētās nakts sasarkušām acīm, klusēdami klausījās palicēju stāstos. Pāris no nakts zvejniekiem savas mājas atrada tukšas . . .

Ak, tas bija naida, bēdu un asaru laiks . . .

Lielais nemiers, kas jau labu laiku bija dzirdams zemes un arī jūŗas pusē, pēkšņi iesviedās tepat tuvumā. Skaļi grāvieni dimdināja zemi kā toreiz, kad uguns mēles no tumšās pazemes mani izmeta augstu gaisā, un arī lielajā ūdens plašumā reizēm gaisā uzšāvās milzīgi ūdens stabi. Nakts tumsā jūŗā slīdam manīju lielus kā salas kuģus, un arī tērauda līdakas, kas baidījās dienas gaismas un lielā spīdekļa.

Lielais nemiers pārskrēja, bet jūŗas pusē miera vēl arvien nebija. Likās, miera nebija arī maniem draugiem, ciemata iedzīvotājiem. Ik dienas kāds no viņiem uzkāpa pakalnā pie manis, apsēdās uz mana platā kamieša, un tad ilgi vērās ūdens klajumā. Šķita, zeme viņus nesaistīja, bet gan lielais ūdens plašums, kuŗā vairs tikai reti izbrauca zemie bubinātāji.

Pārskrēja pāris ziemas un vasaras, un zemes pusē atkal iekrita lielais nemiers. Dobjā dunēšana skanēja arvien tuvāk un tuvāk, un bieži nakts tumsā pāri mežam plaiksnījās košs sārtums kā toreiz zēnam, sausās zaru kaudzes aizdedzinot. Lielais ūdens klajums bija kļuvis rosīgas kustības pilns. Kuģi nāca un gāja, un reizēm tiem kā nikns dunduŗu bars no gaisa uzbruka uguns spļāvējas bites.

Citkārt klusajā ciematā arvien vairāk parādījās svešas sejas. Parādījās, pazuda un tad atgriezās daudzu citu pavadībā. Tumšajās naktīs tad dzirdēju laivas klusi ieslīdam ūdenī. Dzirdēju tās ar airiem izdzenam jūŗā, līdz kaut kur tālu pamalē beidzot ieskanējās motoru dobjā pukstēšana. Laivas atpakaļ atgriezās tukšas. Pēc pāris dienām atkārtojās tas pats. Tā tas turpinājās visu augu rudeni. Pāris no laivām arī neatgriezās. Likās, ka no vecajiem ciema iedzīvotājiem arī vairs visi nebija šeit.

Ziemas vēju aukstumā dobjā dimdēšana, likās, bija pienākusi tepat vai aiz lielā meža. Ciemā palikušie drūmām sejām vērās gan uz zemes pusi, gan arī pāri lielajam ūdens klajumam, kas dusmīgs snaikstīja baltas viļņu galotnes.

Atnāca jauns pavasaris, un tad kādā dienā dobjā dimdēšana apklusa. Ciems piepildījās svešām sejām un dīvainu nemieru. Kādā miglainā, lietainā vakarā ciema atlikušie iedzīvotāji saposa laivas, sasēdās tajās un klusi ieslīdināja lielajā ūdenī.

Pakalna galā pie manis uzkāpa vecs, salīkušu stāvu vīrs, apsēdās, un tad ilgi, ilgi vērās tumsā un miglā, no kuŗas kaut kur tālumā tikko dzirdami atskanēja laivu motoru zemais troksnis. Visu nakti viņš sēdēja. Rītam austot, viņš gurdi piecēlās, noglāstīja mani un teica:

„Tā nu divi vien vairs esam šeit palikuši: tu — vecais asaru akmens un es . . . Es, varbūt, drīz aiziešu pie tēviem, bet tu paliksi kā bijis. Varbūt sagaidīsi manus dēlus un dēlu dēlus atgriežamies atpakaļ . . . Tad stāstīsi tiem par jūŗu, par veco ciematu, par cilvēkiem, kuŗi šeit dzīvoja, par priekiem un bēdām, kas šeit savijās neatrisināmā rakstā kā jūŗas viļņu deja smilšainajā krastā, un, ļaunai dienai nākot, brīdināsi viņus ar savām aukstajām akmens asarām . . ."

Viņš teica, un gurdu gaitu nokāpa lejā ciematā . . .

Es viņa vairs neredzēju.

Reiz naktī pie manis atvilkās noguris, smagi ievainots cīnītājs. Ilgi viņš glāstīja manu auksto stāvu un spieda savu karstumā kaistošo pieri pie mana vēsā pleca, līdz iemiga, lai nekad vairs nepamostos . . .

Vecais ciemats tagad ir kluss un izmiris. Reizēm naktī šķiet tur ieskanamies kādas svešas balsis, bet tas ir tikai vējš vai pūces brēciens.

Es esmu atkal viens, kā kādreiz sengadus atpakaļ, kad izšķīlos no stindzinošās ledus masas un iegūlos šajā balti mirdzošajā smiltī.

Lielie spīdekļi noteiktā secībā met savus lokus zilajā lokā un košais vasaras zaļums zemes pusē mainās ar ziemas baltumu. Ir tā pati smilts, ir tas pats vējš, kas, pāri ūdeņiem un zemēm skriedams, man atnes un stāsta neskaitāmus stāstus. Arī es esmu tas pats vecais asaru akmens, kas visu redz, dzird un vēro. Bet man trūkst drauga - cilvēka, kam varētu atvērt manu akmens sirdi, kuŗā vēl arvien mājo sīka pamatdaļiņa no pirmatnējās dzīvības.

Es esmu viens un es raudu. Lielas asaru lāses līst gar manu veco stāvu, un tās nebeigs līt, līdz vecajā ciematā atpakaļ atgriezies nebūs dzīvais, priecīgais cilvēks . . .

CĪŅA AR CITIEM IEROČIEM TURPINĀS

ANGLIJAS LATVIEŠI IZMANTO BRĪVĀ VĀRDA TIESĪBAS.

Pašreiz mūsu cīņa par Latvijas brīvību ir izcīnāma politiskā laukā. Vīri ir tie paši, tikai ieroči un cīņas veids cits. Bez tiem tautiešiem, kuŗi savās darba vietās ar argumentiem un faktiem pārliecina darba biedrus, atklātībā parādās tie, kuŗiem netrūkst drosmes un veiksmes aizstāvēt Latviju pret faktu viltojumiem laikrakstos. Šāda cīņa ir notikusi laikraksta „Bolton Evening News" slejās. Polēmikā pret komūnistiem vai viņu līdzskrējējiem ir nostājušies DV nodaļas informācijas darbinieki un vanadžu pārstāve. Un ne tikai viņi vien. Palīgos nākuši citi tautieši.

Mēs šodien neesam aizmirsti — mums ir savi sabiedrotie un draugi. Laikam vēl tālāk trimdā ejot, šāda cīnītāju draudzība būtu jāattīsta un jānostiprina. Šie ir tie cilvēki, kuŗi bez aizrunāšanās vai locīšanās ir iesaistījušies bezkompromisa cīņā pret komūnismu. Polēmika Bolton Evening News slejās sākās ar kāda lasītāja vēstuli:

KOMŪNISTI IR ĪSTIE IMPERIĀLISTI

Vairāk kā sešdesmit gadus atpakaļ krievu rakstnieks Turgēņevs, runājot par ideoloģisko cīņu, ir sacījis: Viens veids, kā ienaidnieku nāvīgi ievainot, ir to vainot par saviem nodarījumiem. Tā tas notiek pašreiz, kad Pad. Savienība apsūdz Rietumus koloniālismā. Šajā sakarībā vēlos sniegt dažus raksturīgus skaitļus par brīvību zaudējušām un brīvību ieguvušām tautām pēdējos 25 gados. Minētajā periodā Afrikā un citur brīvību ieguvuši 670 miljoni cilvēku. Tanī pašā laikā 114 miljoni ir nonākuši atpakaļ verdzībā. Tas pierāda, ka īstais koloniālisms pašreiz viskrasāk izpaužas tieši Padomju Savienībā un tās satelītos.

T. P. Haworth.

Protams, šāda satura vēstule nepalika vietējo komūnistu neatbildēta.

TRĪS BALTIJAS VALSTIS

Savā vēstulē par Baltijas valstīm Mr. Howarth pieskārās kādam ļoti vecam un nodilušam Pad. Savienības nicinājumam. Tiek pieminēti 114 miljoni cilvēku un pazaudētā brīvība. Bet par kādu brīvību viņš runā? Fakts ir tas, ka Baltijas valstis ir bijušas konservātīvo (Toriju partijas) mīluļi jau vairāk kā 40 gadus. Kādēļ tas tā, to nepārprotami pierāda šo valstu vēsture. Jau pēc pirmā pasaules kaŗa Rietumu sabiedrotie deva norādījumus vāciešiem palikt šajās territorijās, līdz paši varēja ierasties un tās pārņemt. Viņu nodoms bija izmantot Baltijas valstis kā bāzes, lai jauktos Padomju Savienības iekšējās lietās. Par spīti šiem notikumiem Baltijas valstu iedzīvotāji nodibināja revolūcionāras valdības. Tās valdīja dažus mēnešus, līdz Rietumu sabiedrotie un viņu atbalstītāji tās gāza 1919. gadā. Pēc tam Anglijas un Francijas atbalstā šajās valstīs valdīja pretrevolūcionāras valdības. Pie varas nāca fašisti un kopā ar valdošo šķiru apspieda baltiešus. Fašistiskais režīms Latvijā, Lietuvā un Igaunijā nāca pie varas, kaut iedzīvotāju lielā daļa tam pretojās. 1940. gadā notika vēlēšanas. Visas trīs Baltijas valstis iesniedza lūgumus un tika uzņemtas Pad. Savienības sociālistisko republiku saimē. Tur tās tagad iet pretim uzplaukumam un drošībai.

John E. Dunn.

Šai vēstulei, kuŗā vēsturiski fakti un pašreizējie apstākļi Baltijas valstīs parādīti komūnistiskajā apgaismojumā, sekoja īsa Colina Teilora atbilde.

BRĪVĪBA UN VERDZĪBA

Protams, ka tādai personai kā Mr. John E. Dunn, kuŗa vēstulē izpaužas tik pilnīgas un padevīgas komūnistu simpātijas, būtu dodams līdzīgi pilnvērtīgs padoms. Šoreiz tas būtu ne vairāk, ne mazāk kā pārcelties uz dzīvi Pad. Savienībā vai uz vienu no „bagātajām un plaukstošajām" satelītu valstīm. Pēc komūnistu „brīvības" nobaudīšanas viņš tad būtu kvalificēts noteikt, kuŗā pusē ir brīvība, kuŗā verdzība. Bez tam es vēlētos norādīt Mr. Dunn'am lietot vēstures faktus par Baltijas valstīm ne tikai no komūnistu partijas izdevumiem, bet arī no citiem avotiem.

Colin J. Taylor.

Debatēs ieslēdzās latvieši.

KRIEVU BRĪVĪBA

Vispirms gribu sacīt, ka neviena no Mr. John E. Dunn pieminētajām brīvības izpausmēm pašreiz neeksistē Pad. Savienībā. Krieviem nav atļauta streikošana, nerunājot par brīvu presi un radio — partijas pasniegtais dzīves veids un kultūra ir jāpieņem bez protestiem. Neapmierinātos ieskaita „antisociālajos elementos" un „brīvprātīgi" nosūta uz darba nometnēm, vai nozīmē atmatu un nekultivēto zemju apgūšanai Sibirijā. Bez vāciešiem, kuŗi bēgšanas apstākļu ziņā līdz šim ir bijuši privilēģētā stāvoklī, no Pad. Savienības brīvības ir bēguši miljoniem citu cilvēku. Vai tas tā notiktu, ja tur būtu tāda brīvība kā šeit, Anglijā?

M. P.

Mr. John E. Dunn faktu nepareizību aprāda vēl otra mūsu tautieša vēstule.

IZĶĒMOTĀ VĒSTURE

Mr. John E. Dunn diezgan pilnīgi atdarina komūnistu paņēmienus vēsturisku faktu sagrozīšanā un izķēmošanā. Kā latvietis es zinu daudz vairāk par savu tautu un savas zemes vēsturi. Līdz ar to vēlos šeit paskaidrot, kas un kā ir pieminēts nepareizi.

Brīvās un neatkarīgās Latvijas valsts pasludināšana notika 1918. gadā. Pēc atbrīvošanas kaujām 1920. gadā Pad. Savienība atteicās no jebkādām territoriālām prasībām uz visiem laikiem.

Bet 1940. g. pēc tam, kad Pad. Savienība okupēja Baltijas valstis, notika „vēlēšanas". Tika pielaists tikai viens vēlēšanu saraksts ar komūnistu partijas kandidātiem. Grupa drošsirdīgu latviešu patriotu mēģināja uzstādīt otru kandidātu sarakstu, bet par to viņi dārgi samaksāja, tie tika arestēti un izsūtīti. Ir ļoti iespējams, ka šie vēlēšanu rezultāti nekad nav saskaitīti. Kāds Londonas laikraksts tos attiecībā uz Lietuvas vēlēšanām paziņoja 24 stundas pirms vēlēšanu noslēguma ((99,19 proc.).

Nežēlīgā pārkrievošana, dzīvokļu un nepieciešamības preču trūkums ir tikai dažas zīmīgākās parādības pašreiz Baltijas valstīs. Okupācijas kaŗaspēks un komūnistu iekārtas pārvaldes personāls gādā, lai viss notiktu tā, kā partija Maskavā nosaka.

V. M.

Šī faktu bagātība parāda un atspēko komūnistu viltojumus, cik nu tas īsā vēstulē iespējams. Taču kāds komūnistu piekritējs vēl mēģina slavēt Padomju Savienības „brīvību" šādi:

(Nobeigums 8. lpp.)

ČEKA IZNĪCINĀJUSI MILJONUS

Latviešu vajāšanas 1936. — 1938. gados.

Ārzemēs ir daudz rakstīts par komūnistu partijas tīrīšanu Staļina laikā, bet apbrīnojamā kārtā ļoti maza interese ir izrādīta par bezpartejisko pilsoņu iznīcināšanu komūnisma valdīšanas laikā. Pieņem, ka čekas upuŗu skaits ir vairāki desmiti miljonu.

Kāds no bijušiem čekā ieslodzītiem, Jurijs Mišalovs, kas izkļuvis brīvajā pasaulē, tagad publicējis savas atmiņas par čekas darbību Poltavā 1938. gadā. Viņš stāsta:

„Tā kā čekas telpas bija pārpildītas, tad mums, apcietinātiem, bija iespēja ieskatīties kancelejas darbā un noklausīties telefona sarunās, jo mūs jau uzskatīja par likvidējamiem un lielu vērību vairs nepiegrieza. Pirms apcietināšanas man likās, ka apcietināšanas notiek bez kādas sistēmas. Dabūjis ieskatīties čekas darbībā, es pārliecinājos, ka čekai bija izstrādāts velnišķīgs plāns tautas ienaidnieku iznīcināšanai. Par to es dabūju zināt no sekojošas telefona sarunas. Kāds no čekistiem izsauca pa telefonu kāda rajona priekšnieku un jautāja: „Nu, kā tev iet ar apcietināšanas plānu? Ko? Tikai 80? Tu zini, ka tev līdz šai dienai jau vajadzēja apcietināt 280 cilvēku. Un pēc kategorijām... Terroristus un diversantus 60,, kontrrevolūcionāro organizāciju locekļus 90. Pareizi. Izpildi plānu ātrāk, jo citādi operātīvās daļas priekšnieks tevi pašu liks apcietināt. Tev vēl ir nedēļa laika."

Es redzēju, ka katru dienu NKVD prokurors parakstīja apcietināšanas orderus, nemaz neizlasot tos. Naktīs uz galdiem sāka krāties kaudzītēs apcietināto pases un dokumenti. No šo kaudzīšu lieluma varēja spriest, kāds tajā naktī bijis ķēriens. Vērojot čekas darbību un aprunājoties ar apcietinātiem, es noskaidroju, ka čeka toreiz izdarīja apcietināšanas pēc sekojošām kategorijām: Pirmā kategorija — visi cara armijas bij. virsnieki.

Otrā kategorija — visu politisko partiju locekļi. Skolotājs S. sākumā nevarēja saprast, par ko viņš apcietināts. Pēc nopratināšanas viņš saprata. „1917. g. es uz īsu laiku biju iestājies sociāldemokratu (mazinieku) partijā," viņš stāstīja. „Tagad man par to jāsamaksā. Čeka pieprasa, lai es atzīstos, ka partija turpina darboties pagrīdē, un lai es uzrādu šīs partijas locekļus. Pretējā gadījumā man būšot jāatbild par šīs partijas vadīšanu." Šinī katēgorijā bija ieskaitīti arī „Bij. politisko katordznieku apvienība", kuŗas locekļi bija cara laika katordznieki.

Trešā katēgorija bija visi tie, kam kādi sakari ar ārzemēm. Tos visus apsūdzēja spiegošanā. Mūsu kamerā ieveda bij. austriešu kaŗa gūstekni. Aprunājoties ar viņu, mēs nospriedām:

„Tu būsi spiegs." Tikko viņu nopratināšanā sāka sist, viņš parakstīja atzīšanos spiegošanā. Kāds zābaku tīrītājs — asirietis arī tika apsūdzēts spiegošanā par labu Turcijai. Viņš samierinājās ar to, ka ir spiegs, tikai lūdza pratinātāju, lai viņa spiegošana nebūtu Turcijas labā, bet jebkādas citas valsts labā. Viņa dzimtenē turki esot masveidīgi apkāvuši viņa tautiešus pie Vanas ezera, kad krievu kaŗaspēks no turienes atkāpies, un tāpēc viņš atbēdzis uz Krieviju. Divi poļi - šoferi parakstīja atzīšanos, ka spiegojuši par labu Polijai. Viņi esot izgatavojuši savu autobusu motoru skices un tās nodevuši Polijas aģentam. Pēc divi nedēļām tos abus atkal sita, saplēsa viņu atzīšanos un lika atzīties citā nodarījumā, jo bija noskaidrojies, ka minētie autobusi nav krievu ražojums, bet itāļu „Fiati".

Šinī katēgorijā ieskaitīja arī visas tās tautības, kuŗām bija neatkarīgas valstis. Uz šī pamata iesēdināja arī latviešus. Komūnistu valdīšanas pirmos gados kā nežēlīgs čekists bija pazīstams latvietis Peters. Vienu dienu šis Peters, kas tagad bija Poltavas apgabala NKVD priekšnieks, kopā ar kādu komisiju no Ķijevas ienāca kamerā Nr. 2, un tur arī palika atbruņots. Nekādi agrākie nopelni padomju varas labā šinī katēgorijā netika ņemti vērā. Bija tikai ļoti reti izņēmumi. Man vēl līdz šai dienai nav saprotams, kāpēc čekists Lācis bija labāks par Peteru.

Ceturtā katēgorija bija dažādo konfesiju garīdznieku atliekas, ieskaitot arī baznīcas koŗu dziedātājus un draudzes amata personas.

Nezinu, kuŗā katēgorijā ieskaitīja bij. sarkanos partizānus, jo arī tos apcietināja kā aizdomīgu elementu. Šos partizānus jau sen mocīja doma: „Vai tad mēs par to cīnījāmies?" Agrāk tie cīnījās par padomju varu, tagad tiem bija daudz iemeslu cīnīties pret to. Pieredze viņiem bija. Tāpēc tālredzīgā čeka tos pievāca laikus un nošāva vairākus pazīstamus partizānu bij. vadoņus.

Pie mums sēdēja arī vairāki čigāni, kāda arteļa locekļi. Tie bija svinējuši 1. maiju arteļa klubā. Kad bija iedzēruši, sāka kauties. Sasita visus traukus un tad sāka laist darbā . . . vadoņu ģīmetnes. „Es kā devu viņam ar Kaganoviču, tā uzmaucu viņam bildi līdz jostas vietai. Bet viņš man gāza ar Molotovu," stāstīja čigāns. Tā jau bija politika, un tāpēc arī čigāni nokļuva šeit. Z.

Bundzinieks Jānis Ribinātājs dažreiz nopeŗ palaidnīgo Jurīti.

Gara KULTŪRAI

STUDIJU DIENAS BRĪVĪBAS IEPAZĪŠANAI

LKSAA „DZINTARS" VĀCIJAS VIENĪBAS STUDIJU DIENAS KOENIGŠTEINĀ.

Sekojot tradicijai, vismaz divreiz gadā pulcēties kopīgās studiju dienās par kādu aktuālu gara dzīves problēmu un apspriest organizācijas darbu konventos, Latviešu katoļu studentu un Akadēmiķu apvienības „Dzintars" Vācijas vienība pulcējās no 1961. gada 27. decembra līdz 30. dec. Koenigšteinā pie Frankfurtes. Parallēli dzintariešu studiju dienām turpat notika arī Viduseiropas katoļu eksīljaunatnes internacionālās studiju dienas, kurās priekšpusdienās piedalījās arī visi dzintarieši.

Dzintariešu studiju dienas atklāja Vācijas vienības seniors cand. rer. pol. P. Začs, bet dievvārdus teica misiju direktors R. Mutulis. Svinīgā konventā Vācijas vienības sabiedriskais audzinātājs kapl. M. Lizdiks pasniedza krāsas apvienības goda biedram prelātam prof. Dr. A. Kindermanim, kurš ir Koenigšteinas studiju dienu atbalstītājs un Dzintara labvēlis.

Studiju dienu referenti tematu Cilvēks un brīvība apskatīja filozofiskā, teoloģiskā un psicholoģiskā skatījumā. Temata smagumpunktu interpretēja filozofijas doktorands A. Spoģis, atklājot brīvības jēgu filozofiskā uztverē.

Brīvības teoloģisko interpretāciju deva kapelāns A. Justs.

Cilvēka un brīvības tematu psicholoģiski apskatīja psichologs Dr. N. Picka.

Pēc referātiem sekoja plašas debates par šo kardinālo cilvēka problēmu, kas to var pacelt gara augstumos un arī padarīt par noziedznieku. Referenti bija pūlējušies dot pēc iespējas pilnīgu temas interpretāciju savā skatījumā. Debatēs centās tuvāk iepazīt un atskārst brīvības jēdzienu praksē. Šīs studiju dienas deva daudz klausītājiem brīvības jēdziena aptveršanai.

Kopā ar pārējiem bēgļu jauniešiem dzintarieši klausījās Dr. Helmuta Geza referātu Eiropas stāvoklis tās vēsturnieku spriedumos; ievērojamā vācu vēsturnieka prof. Dr. Georga Stadtmüllera referātu Vācija un tās austrumu kaimiņtautas un redaktora Dr. Paula Rota referātu Komūnistiskās baznīcas cīņas stratēģija un taktika. Referenti interesanti skāra aktuālos jautājumus un deva pēc iespējas personīgu uztveri. Kā Eiropas nākotnes ceļu visi redz Eiropas valstu federāciju, kas būtu īstenojama pēc iespējas ātrāk, jo citādi par pasauli var nolaisties atomkaŗa iznīcības īstenība.

Pēdējais referents, Digest des Ostens redaktors, aprādīja komūnistu cīņas metodes, ko tie pielieto cīņā pret baznīcu.

Klausoties referātus un spraigās debatēs, dzintariešiem un dažiem viesiem nemanot aizritēja pag. gada pēdējās dienas. Tās bija intensīvu pārdomu dienas: rītos tās ievadīja ar kopīgu dievkalpojumu un sprediķi, lai darba steigā cilvēks atceras savu misiju zemes virsū. Un savu misiju var piepildīt vienīgi tas, kurš kā personība pazīst brīvības jēgu.

-xy.

PIRMATSKAŅOJUMS ŅUJORKĀ

Latviešiem, mūzikas mīļotājiem, it sevišķi labi pazīstamais no pēdējiem Kanadas dziesmu svētkiem, kuŗu rāmjos Jaundarbu koncertā bija atskaņots viņa ar pirmo godalgu apbalvotais darbs, komponists Al. Okolo - Kulaks piedzīvoja atkal vienu jaundarbu pirmatskaņojumu Ņujorkā, — Bronksas latviešu draudzes Ziemsvētku vakara dievkalpojumā.

Jaundarbs „Mums Kristus ir dzimis" ir rakstīts jauktam korim ar ērģelēm. To atskaņoja Bronksas baznīcas koris R. Pētersones vadībā, ar jauno mūzikas talantu Aldi Lagzdiņu pie ērģelēm. Šis darbs ir rakstīts parastajā dziesmas, vai, labāki sakot, baznīcas himnas tradiciju trīsdaļīgajā formā: pirmā daļa re - mažorā, otrā — sol - minorā, trešā — pirmās daļas atkārtojums ar izstrādājumu. Tekstu sacerējusi komponista meita Jana.

Koris atskaņoja darbu ar lielu entuziasmu un svētkiem piemērotu pacilātību. Varēja vēlēties drošākus un spēcīgākus tenorus, taču R. Pētersones mākslinieciskā vadība daļēji izlīdzināja šo trūkumu un sniedza pilnskanīgu atskaņojumu.

Ar šo darbu komponists Okolo - Kulaks lieku reizi parādīja savu daudzpusību. Viņš ne tikai ir pilnīgi kompetents jaunākos mūzikas stilos, bet arī konvencionālā baznīcas mūzikā, to pasniedzot svaigā veidā. Viņa rakstītā dziesma „Mums Kristus ir dzimis" ir lieks papildinājums mūsu baznīcas mūzikā.

Jaundarbu visā drīzumā iespiedīs Lorenz (Dayton, Ohio) mūzikas firma, kas ir viena no lielākām baznīcas mūzikas izdevniecībām Sav. Valstīs, un līdz ar to šis darbs būs pieejams angļu versijā amerikāņu un kanadiešu baznīcām.

Dzidris Treimanis

Lietuviešiem jaunas literātūras prēmijas

Amerikas lietuviešu medicīnas studentu korporācija „Giedra" izsludinājusi jaunu literāru sacensību. Par labāko lietuviešu romānu paredzēta 1.000 dol. liela prēmija. Sacensības noteikumos minēts, ka romāna galvenai varonei jābūt sievietei ar pozitīvām rakstura īpašībām.

Amerikas lietuviešu kultūras laikraksts „Ateitis" izsludinājis sacensību jauniem, vēl nepazīstamiem autoriem. Par labāko romānu un dzejām paredzēta 1.000 dol. liela prēmija.

Z.

Eduards Freimanis

MIRŠANAS LAIKĀ

Miršanas laikā es dzimis,
Sējēja miera man nav.
Kāpēc mūžības klēpis
Mani nelaikā izauklējis?

Ejot pa māneķļu zemi,
Meklējot laimīgas straumes,
Miglā dievaiņu ciemi
Sola mirušo laimi.

Stāvot uz nakšņaina lauka
Gaidīju svētītu audumu.
Saule tālumā plauka —
Tiem, ko atstājis esmu.

Paldies Kanadas latviešiem

Puķes un vēstules ir vissmalkākās būtnes, kas nedaudzās diennaktīs apskaužamā vieglumā lido no zemes zemē, nesdamas sevī draudzības un labvēlības dvesmu.

Pateikdamās par visām gaišām domām un veltēm, ko saņēmu no Kanadas decembŗa mēnesī un kas man grūtā slimības laikā palīdzēja veseļoties, sevišķi sirsnīgus sveicienus sūtu tai nepazīstamajai latviešu sievietei, kas, neminēdama savu adresi, manu istabu pārvērta rožu un mimozu dārzā, kā arī seno dienu draugam — Upsalietim. — Tālu atšķirti cits no cita, mēs cīnāmies katrs savā dzīves frontē, bet labvēlība un atbalss, lai mēs to saņemtu kādā formā saņemdami, bagātina un spārno.

Zenta Mauriņa.

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENAI TUVOJOTIES

Dodamies trimdā, arī mēs no savas neatkarīgās valsts Latvijas, esam paņēmuši līdzi kā jaukas un valdzinošas sen senās mūsu tēvu tēvu izveidotās paražas un paradumus, tā arī vēlāk radušās cildenas un ļoti nozīmīgas tradicijas. Diemžēl, šad tad jāpieredz, ka trimdā mes ne katru reizi vairs pūlamies izprast kādas savas tautas tradicijas dziļāko būtību un izsargāties no šīs tradicijas pazemošanas. Īpašā mirdzumā šo tradiciju vidū staro Draudzīgais aicinājums. Tas nu tā sagadījies, ka Draudzīgais aicinājums iekrīt 28. janvārī, Kārļa dienā. Tādā kārtā varētu domāt, ka tai vienīgi sakars ar šīs diženās tradicijas nodibinātāja, pēdējā neatkarīgās Latvijas prezidenta Kārļa Ulmaņa vārda dienu. Būtībā Draudzīgā aicinājuma ierosinājumam ir tik liela un dziļa nozīme, ka šī 28. janvāŗa diena ir tikai kā ierosmes un degsmes pieturas punkts, ap kuŗu tad aug un kuplo pats diženais iestādījums.

Mēs vēl atceramies, ka pirmā brīdī Draudzīgais aicinājums sauca: „Atceries savu pirmo skolu!", bet neko tālāk par skolu grāmatu papildināšanu arī nesniedza. Bet tad, kā nejauši, kā negaidot, sakustējās visa latviešu zeme, lauku sētas, ciemi un pilsētas, mākslas tempļi un zinātnes kalves. Draudzīgais aicinājums izraisīja tik spēcīgu kultūras kustību, kultūras talku, kāda Latvijā vēl nekad nebija pieredzēta, un tagad, kad esam iepazinuši arī pārējo pasauli, mums jāatzīst, ka nekas tamlīdzīgs kultūras celšanas laukā nekad nav noticis arī citās zemēs. — Ikvienā latvietī modās vēlēšanās šai lielajā savas tautas kultūras talkā strādāt līdzi, būt par kultūras talcinieku, ziedot un dot kaut ko no sevis izglītības un kultūras iestādēm, ne vien grāmatas, bet skolām gādāt arī mācības līdzekļus, uzlabot iekārtu un visu pārējo.

Tas pats risinājās visās citās kultūras iestādēs — universitātē un akadēmijās, teātŗos un operās, mūzejos un grāmatu krātuvēs . . . Radošie mākslinieki - rakstnieki un dzejnieki, skaņraži un atskaņotāji, skatuves mākslinieki, gleznotāji un tēlnieki — cēlās kā spārnos, radošā gara spārnos. Katram dega sirdī vēlēšanās sekot Draudzīgajam aicinājumam un dot labāko no sevis visas tautas kopībai par labu, tautas kultūras līmeņa celšanai. Kas tas bija par cildenu prieku atdot kaut vai daļu no sevis savai tautai, ielocīt savas tautas kultūras pūrā kaut mazu daļiņu no sevis! . . .

Laika grieži mums neļāva Draudzīgā aicinājuma degsmē celto un radīto ne pilnām izmantot, ne arī savas tautas kultūras celšanu tādā pašā spraigumā turpināt. Spiesti uzņemties trimdas gaitas, mēs nevarējām neko arī paņemt no visa sanestā un savāktā līdzi, nekā no tā, ko tik lielā jūsmā cēlām un radījām. Daļa, varbūt, liela daļa no mūsu neatkarības laika kultūras snieguma tagad būs jau sadegusi kaŗa un tīšas iznīcināšanas ugunīs.

Pašu galveno no šīs latviešu lielās kultūras talkas, sekot Draudzīgajam aicinājumam, mēs tomēr esam paņēmuši līdzi arī trimdā un esam spējuši arī to saglabāt cauri visiem šiem gaŗajiem svešniecības gadiem spožu un kvēlu. Tā ir pati Draudzīgā aicinājuma tradicija, tas ir šīs tradicijas rosinošais gars un cildenā vēlēšanās ziedot savus spēkus tautas kultūras celšanai un spēcināšanai, ieguldīt savus spēkus latviešu kultūras vērtību jaunradē un kuplināšanā. Tas ir pats galvenais, pats svarīgākais, kas mums no lielās kultūras talkas nācis līdzi: pati Draudzīgā aicinājuma tradicija.

Kaut arī trimdā, kaut arī izsēti un izklaidēti, mēs tomēr esam pratuši un spējuši izveidot ne vienu vien savas latviešu kultūras cietoksni.

Mums ir savas biedrības un apvienības, draudzes un pat sinodes, savas grāmatu krātuves, savi mākslas saloni, savi teātŗa ansambļi, savi koŗi, krietns skaits jaunāku un vecāku gara darbinieku — zinātnieku un mākslinieku, kas tāpat kā senās laimes dienās deg un kvēlo dievišķās iejūsmas ugunīs meklēt un atrast, jaunradīt un ko jaunu darināt, dot jaunas kultūras vērtības mums, latviešiem, mūsu dzīves ziņai tuvā un raksturīgā skatījumā. Lai esam lepni par viņu sniegumiem, un šos sniegumus mācāmies jo labi izprast un novērtēt.

Mums ir sava vidusskola, Minsteres ģimnazija, diemžēl, vienīgā latviešu mācības iestāde. Draudzīgā aicinājuma dienā par šo vienīgo mūsu garīgo ieroču kalvi mums jāpadomā sevišķi dziļi un nopietni, jāpadomā, kā Minsteres ģimnaziju vislabāk atbalstīt, kā ar līdzekļiem, grāmatām un mācības piederumiem, tā jo sevišķi — morāli, sūtot arī savu jauno audzi smelties gara gaismu šai mūsu pašu latviešu skolā. Tas jo sevišķi svarīgi.

Latviešu kultūras pūrs nepaliek tukšs arī trimdā, to mēs redzam, to mēs ik uz soļa no jauna atskārstam. Kultūras talcinieka degsme nav nodzisusi nevienā latvieša krūtīs. Tuvojoties Draudzīgā aicinājuma tradicionālajai dienai, mūs atkal no jauna spārno vēlēšanās dot kaut ko no sevis visas tautas kultūras pūram, pielocīt latviešu kultūras pūru jo kuplu un bagātu

Tāpat kā toreiz, kad mūsu tēvi un mātes vēl dzīvoja savā brīvajā valstī Latvijā, arī mēs ilgot ilgojamies būt jo rosīgi kultūras talcinieki. Vēl jo vairāk tāpēc, ka vienīgi ar savas kultūras spēku varam atbrīvot latviešu zemi un tautu no varmākām un apspiedējiem un izklaidēt sarkano maldu miglu. Lai šī apziņa mūs spārno un rosina būt par dedzīgu savas tautas kultūras talcinieku, sekojot Draudzīgajam aicinājumam. **A. Daugavietis**

ZIEMSVĒTKU IZSKAŅA ŅUJORKĀ

Viens no savdabīgākiem sarīkojumiem Ņujorkā bija šā gada Zvaigžņu dienā Latviešu skaņu mākslinieku kopas Ņujorkā rīkotais koncerts Betlēmes baznīcā Bruklinā. Koncertā piedalījās 13 kopas dalībnieki — M. Nāruna - Bogdanoviča, E. Druva, A. Dzirkale - Cenne, M. Grasmane - Millere, E. Lavrinoviča, M. Māliņa, M. Piekalnīte, S. Prince, M. Ābele, V. Gedulis, J. Klīmanis, B. Skulte un Dz. Treimanis. Programmā bija 22 kompozīcijas. Starp atsevišķiem darbiem nebija pārtraukumu, bet viena kompozīcija pārgāja plastiski otrā, radot noskaņu, piemērotu meditācijai un pārdomām.

Recenzijas uzdevums šinī gadījumā nav kritizēt katra atsevišķa dalībnieka sniegumu, jo ansambļa veids un plūdums bija galvenais mērķis šinī sarīkojumā. Šajā sakarībā vislielākais nopelns būtu dodams B. Skultem, kas bija šī sarīkojuma mūzikālais vadītājs un aranžētājs. Ar koncerta aranžējumu viņš panāca pirmreizēju Ziemsvētku mūzikas reprezentējumu. Solisti un solistu ansambļi bija novietoti pie ērģelēm balkonā un arī baznīcas priekšplānā pie klavierēm. Programmas izkārtojums bija principiāli bāzēts šādā veidā, ka viena kompozīcija pārgāja bez pārtraukuma otrā, mainoties ērģelēm ar klavierēm un tur novietotiem dziedātājiem. Šāda veida izkārtojums klausītājus gan sākumā mazliet pārsteidza, jo lika ausij un acij vērsties gan uz vienu, gan otru pusi. Panāktais iespaids bija radījis skaņu sintēzi, piepildot telpu. Koncerta kulmināciju sasniedza ar flāmu un spāņu Ziemassvētku dziesmām, kur katras dziesmas solisti un pavadījumi mainījās — no ērģelēm uz klavierēm un otrādi, kodā apvienojoties visiem solistiem un pavadījumiem. Pret programmas saturu, kas bija galvenokārt balstīts uz Ziemassvētku korāļiem un dziesmām no dažādām tautām un laikmetiem, vienīgais iebildums būtu pret klavierēm izvēlēto Maestoso-pesante Largo, Bach-Stradal (izpildīja A. Dzirkale - Cenne) un Bacha solo svītu čellam (izp. Dz. Treimanis) programmātisko izvēli, jo kaut arī šī mūzika ir ļoti piemērota baznīcas koncertam, tā lauza kopiespaidu, kas bija balstīts uz tīru Ziemassvētkiem komponētu mūziku. —

Latviešu skaņu mākslinieku kopai Ņujorkā būtu vēlams šāda veida Ziemassvētku sarīkojuma koncertus sniegt regulāri Ziemassvētkos, jo Ziemassvētku mūzikas repertuārs ir ļoti plašs un bagāts. Esmu pārliecināts, ka šāda veida vakaru būs iespējams arī turpmāk prezentēt.

Dz. T.

Kalvis, atzīmējot 10 darba gadus, sestdien, 13. janvārī, plkst. 8.00 vakarā, koncertēs Parkdale Collegiate auditorijā.

Jonāss Miesnieks

VARKAĻU LILIJA

NOVELE

4. turpinājums.

„Viņa dzīvo ar abiem. Tāda ir tā inteligence!" bija Abrupja un Kviņķa spriedums. Toreiz nosvila mūsu abas rijas, kas atradās zem viena jumta, bet Abrupim izsprāga viss ganāmpulks labi koptu lopu.

„Ko mute pelna, to mugura maksā," sacīja Ģeru Andrievs.

Tādu negantu cīņu Dukuļu dvīņi veda vienas sievietes dēļ, kas nebija ne viņu māte, ne mīļākā.

Policija meklēja vainīgos, bet Dukuļu dvīņi bija tik bagāti, ka nauda, ko tie policijai sabāza, aiztaisīja muti visai lietai. „Nauda valda pasauli, tur nekā nevar darīt," sacīja Kuiļu kalna butkene, kuŗas dēla Emiļa kaulus kapu kalnā grauza tārpi. Bet Kuiļu kalns iztika i bez Emiļa. Dukuļu dvīņi no Geriem, kam piederēja Kuiļu kalns, un kas mūsu kaktā bija tie lielākie jokdaŗi, Kuiļu kalnu nopirka, dziedot Geru Andrievam: „Man bij maza grāmatiņa, skaistiem rubļiem pildīta". Dukuļu dvīņi sāka dzīt lejā Kuiļu kalna pieri Varkaļu pļavā. Tā nu sagriezās vanagzirņos. Tik pats Kuiļu kalns ar savām eglēm stāvēja kā klints. Eglaini viņi saudzēja nākošām audzēm. Pēc Kviņķu riju nodegšanas, kur velns vēl bija apsvilinājies, un Abrupju lopu bara izsprāgšanas Dukuļu dvīņi vēl niknāk metās Varkaļu darbā. Nepagāja trīs gadi, kad Varkaļu Lilija, kas nebija ne pirksta pielikusi pie savas mājas apsaimniekošanas (viņa staigāja tikai ar dzeju sējumiem), dabūja no valdības godalgu. Dukuļu dvīņi kā nekā bija Varkaļu un Dukuļu zemi iztaisījuši kā par Ēdenes dārzu, kur piens un medus tecēja kā upes. Toreiz Lilija atdeva savus vaŗa gredzenus: vienu Mārcim, otru Jurim, un tie Varkaļu Lilijai arī bija par lieliem, kad viņa sadila. Nu Varkaļi bija savā senā godībā. Nebija tik labi ar Varkaļu mantinieces veselību. Pēc šis gredzenu ceremonijas kādā rītā Lilijas sejā uzziedēja katrā vaigā pa sārtai rozei. Tās bija lielākās nelaimes zīmes: ātrais dilonis. Bet Kuilene sacīja: „Nekad tu, Lilij, neesi izskatījusies tik skaista kā tagad. Vaigi kā no ziloņkaula, un tādas viņos krāšņas rozes." Lai viņas dēla Emiļa miesas jau bija sagrauzušas gurdās kapu smiltis un negantie tārpi, viņas mātes sirds arvien asiņoja dēla dēļ, ko tie divi Dukuļu kuiļi bija saviem ilkņiem reiz saplosījuši, iztriecot no Emiļa galvas smadzenes. Lilija neatbildēja, tikai rūgti pasmaidīja. Viņa tāpat zināja, ko domāja, ko novēlēja viņai Kuiļu kalna butku vecene. Nebija jau arī tā nepatiesība. Viņi, tie Dukuļu dvīņi, nenokāpa vis no saviem Dukuļiem Varkaļu ieplakā, lai Liliju darītu laimīgu, viņi kā divi daimoni ar savu neganto greizsirdību darīja Lilijai tikai sāpes. Lai viņi nostādīja Varkaļus uz kājām, ko tas līdzēja, ja viņi ar savu greizsirdību Liliju pazudināja. Nestā nebija nekāda mīlestība. Kas mīlē, tas nesāpina. Viņi bija un palika lielākie egoisti visā pagastā. Kā vecais Dukulis nebija novilcis savu aitādu kažoku, tā viņa dvīņi neatmeta savu patmīlību, savu netikumu. Pasaules acīs gan nu viņi skaitījās jau cēlākie, kas upurējās vienas sievietes labā, bet īstenībā abi raka Varkaļu Lilijai kapu. „Cēlākie?" Varkaļu Lilija atkārtoja, un jaunas sāpes plosīja viņas sirdi. Visi mūsu kakta ļaudis redzēja, kā vairojās Varkaļu un Dukuļu bagātība, tikai neviens neredzēja, izņemot Kuiļu kalna Kuileni, kā Varkaļu Lilija sadilst; pat Dukuļu dvīņi nē, kas teicās Liliju mīlot vairāk nekā sevi pašu. Viņu valdīšanas kāre bija neredzēta. Neatdodamās nevienam no tiem, — viņa tos jau ienīda — Varkaļu Lilija juta šalcam jau pār savu galvu eņģeļa spārnus. Viņa tomēr cerēja savā lepnā sirdī un gaidīja, ka Dukuļu dvīņi vienreiz ieraudzīs, ka no viņas palikusi vairs tikai grezna ēna, bet viņa to nesagaidīja.

Viņu mīlestība nebija graša vērta. Tā bija un palika akla kaislība. Kad tas notika, Lilijas vienīgā vēlēšanās, klausoties lakstīgalas pogāšanu Vēžupītes ielejā, bija, jo ātrāk, jo labāk atstāt šo skaudro, aklo pasauli, kas bija viņu pazudinājusi viņas svaigumā, jo ne par velti viņas vārds bija Lilija. Mārcis un Juris atmodās tikai tad, kad viņa kā ēna likās gultā. Viņi bija visu laiku kāvušies kā zvēri ar nolādēto darbu, viņi bija bijuši akli, un tikai tagad tie redzēja, kas bija pa to laiku noticis. Viņu kārotā, viņu lolotā, dievinātā Lilija izdzisa Varkaļu istabu krēslībā kā svece, kas jau izdegusi.

Viņi nometās pie Lilijas nāves gultas ceļos, viņi saņēma katrs savās cietās, sastrādātās rokās viņas caurspīdīgās delnas. Viens vienā gultas malā, otrs otrā pusē gultai, jautādami, ko viņa vēlas.

„Tie esam mēs, kas tevi mīlēja, Lilij," viņi runāja savās rupjās balsīs kā divi basi. Viņa neatbildēja. Viņa atvēra tikai savus smagos acu vākus, lai vēl reiz paskatītos uz tiem, kas viņu nobendēja, un tad Varkaļu mantiniece aizvēra savas acis, neizdvesdama ne zilbes, lai nekad vairs tās neatvērtu, aiziedama veļu valstībā.

Tā mira Lilija, mūsu kakta krāšņākais zieds, bet Dukuļu dvīņi, nolādējuši darbu, kas viņus bija visus paņēmis, kas viņus bija padarījis aklus, neredzīgus, atkrita savā trakā slinkumā. Nekad viņi darbu nebija mīlējuši, viņi to bija nīduši no visas sirds un dvēseles, nolādēto darbu. Varkaļu zeme atkal pārvērtās dzedziedā, bet Dukuļiem krita nost no koka sienām ķieģeļi, jo koka sienas, kas bija apšūtas tiem, izrādījās sapuvušas bez gaisa un saules. Kur ganījās reiz lopu bari, mauroja vērši, rēja suņi, gavilēja gani, nu atkal putināja vējš un smilts no Lielmeža. Kur agrāk bija šņācis varenais sils, Vēžupīte izsīka, un nebija ilgi, kad tā gandrīz pazuda no zemes virsus. Nāca gals arī Latvijas valstij. Komūnisti Abrenē apšāva robežsargus un iebruka Latvijā. Kādas nekādas eglaines vēl pēc Lielmeža nociršanas bija palikušas, un abi Dukuļu dvīņi, Mārcis un Juris, egoisti un individuālisti, iegāja tajās ar saviem vaŗa gredzeniem, kas vēl bija atlikušies no Latvijas senās godības, arī no Lilijas laimīgām dienām. Zeme slīka asinīs un asarās, bet Dukuļu dvīņi, Mārcis un Juris, tagad spridzināja Padomijas dzelzceļus, pa kuŗiem brauca iekšā zemē pašu latviešu un krievu komūnisti. Dukuļu dvīņi iebruka pagastmājās, kur žūpoja un sūca nikotīnu izpildu komitejas varas vīri, un apšāva tos. Zeme, aizturējusi elpu, klausījās dvīņu varoņdarbos, ko viņi kā partizāni darīja. Slavēja, apbrīnoja viņu drosmi un gaidīja no viņiem, vismaz mūsu kakts, zemes atpestīšanu. Bet tad pēkšņi runas par Dukuļu dvīņiem apklusa. Lielmežu celmos, kur viņi bija izrakuši ataudžu sīkmē bunkuru, tos Kuilene nodeva, atriebdamās par Emiļa nāvi. Dukuļu dvīņi mira negantā ielenkumā kā varoņi. Dzīvi viņi vairs neatgriezās Varkaļu ieplakā, nedz kalnā no tās Dukuļos. Dvīņi nonāca veļu valstībā. Nu tie trīs — Varkaļu Lilija, Mārcis un Juris — bija atkal kopā. Gadi gāja. Vāci un krievi, viens un otrs mīdīja latviešu zemi.

Nostiprinoties Padomijai, izcirstais Lielmežs palika neapkopts un pārvērtās džungļos, saauga kā biezs sīkmes: paegļu, kārklu, lazdu, biezu jo biezu eglīšu. Milzīgā sila malā Ulmaņa laikos bija sacelta pa jaunsaimniecībai celmos. To iemītnieki gan gāja strādāt atkal kā klaušu laikos uz muižu. Muiža tikai tagad saucās kolchozs, bet tā ka kolchoza ēkas ap muižu stāvēja tikai uz papīra, ļautiņi gulēja savās mājās, kas, no zaļiem kokiem saceltas, gāja bojā vējā, lietū, sniegā, tāpat kā vecsaimniecības — Varkaļi, Kviņķi, Abrupji. Ļaudis, zaudējot savus vadoņus, lai kādi tie bija, labi vai ļauni, kļuva tumši un māņticīgi, nospiesti un pelēki. Tie nu zināja stāstīt, ka naktī Lielmeža džungļos, kā no zemes, senā Dukuļu dvīņu bunkuŗa vietā izaugot divi vīri, nobruņoti no galvas līdz kājām. Tai pašā laikā no Varkaļu sētas, kas vēl turējās pretī laika zobam, miglā parādoties sieviete, pelēka kā ēna. Viņa nesot rokā nevis kā agrāk mazu grāmatiņu, bet saini, kas mirdzot spokainā baltumā. Sieviete nākot gar Kuiļu kalnu, pa Varkaļu ieplaku, slīdot pa Vēžupītes krastu kā miglains tēls. Upelē rādoties atkal ūdens, bet sarkans kā asinis, par vēžiem neesot ne runas, ne par melniem, ne sarkaniem. Tā sieviete ieslīdot kolchoznieku krūmos, kur sievieti netālu no senā bunkura gaidot abi apbruņotie vīri, pelēki kā zeme. Sieviete savu saini sniedzot tiem. Sainis pamirdzot gaisā kā saulē divjūga noarts lemesis, spožs un gluds, bet kā tuvojoties kāds tiem trim, tā parādība — tie trīs — pazūdot, un viss esot vairs tikai viens miglājs, viena bezcerība, tumsība.

Kolchoznieki spriežot, ka Varkaļu Lilija veļu valstībā piedevusi tiem diviem viņu aklību, jo vai citādi viņa nestu tiem pārtiku? Lakstīgalas tikai pogojot kā trakas, kā negudras, un ne jau tikai ap Vēžu upīti, bet jau Varkaļu ieplakā, kur dadžu un sprudžu starpā uzziedot baltiem, lieliem ziediem kāda puķe, ko citi kolchoznieki saucot par liliju.

BEIGAS.

...IEM TURPINĀS

...INĀJUSI MILJONUS

...nas 1936. — 1938. gados.

Oficiāli.

DV TORONTO NODAĻAS PILNSAPULCE

1962. gada 21. janvārī nodaļas valde sasauc biedru pilnsapulci, 123 Huron St., plkst. 2.00 pēc pusdienas, bet kvoruma nesanākšanas gadījumā pilnsapulce būs likumīga plkst. 2.30 pie katra ieradušos biedru skaita.

Darba kārtība:

1. Sapulces vadības vēlēšanas
2. Iepriekšējās pilnsapulces protokola nolasīšana un pieņemšana.
3. Valdes ziņojumi:
   a) Priekšsēža
   b) Sekretāra
   c) Aprūpes daļas
   d) Sarīkojumu daļas
   e) Biedrziņa - bibliotēkāra
   f) Kasiera
   g) Nama pārziņa.
4. Vanadžu kopas ziņojums.
5. Sporta kopas ziņojums.
6. Revīzijas komisijas ziņojums.
7. Debates un ziņojumu pieņemšana.
8. Bēru fonds.
9. Kopīgā nama lieta.
10. Valdes ierosināta grozījuma priekšnieka vēlēšanām apspriešana. (Paredzēts ierosināt iepriekš ievēlēt 7 valdes locekļus, kuri ir kandidāti priekšnieka amatam).
11. Jaunas valdes vēlēšanas.
12. Revīzijas komisijas vēlēšanas.
13. Delegātu vēlēšanas.
14. Budžets 1962. gadam.
15. Dažādi jautājumi un ierosinājumi.

Valde vērš nodaļas biedru uzmanību uz svarīgo dienas kārtības nozīmi, kā arī lielo atbildību nākamai valdei kārtot lietas, kas dziļi interesē nodaļas biedrus un visu latviešu sabiedrību. Biedru morāliskais pienākums ir apmeklēt šo pilnsapulci un izteikt savas domas un vēlēšanās. Mūsu nostāja nevar būt divos grupējumos — par un pret, bet iespējams vienīgi vidus ceļš, lai mēs pastāvētu kā stipra vienība — Daugavas Vanagu Toronto nodaļa!

DAUGAVAS VANAGI — SASAUKSIMIES!

Nodaļas valde.

KANADĀ

TORONTO

● Nelabvēlīgie laika apstākļi nebija spējuši kavēt strēlniekus un Kurzemes kaujas lauka cīnītājus 6. janvārī mērot ceļu uz Saulaini, lai būtu līdzdalībnieki Ziemsvētku kauju atceres svinīgajā jundā un piemiņas vakara salidojumā.

Sniegotais Saulaines pakalns, apkārtnes aizvēja koku šalkoņa un vakara klusums, ar baltajos apvalkos tērpto strēlnieku un Kurzemes kaujas lauku cīnītāju goda sardzi pie piemiņas altāra uguns, un gaismas apmirdzētais Brāļu kapu Mātes attēls radīja dziļu svinīgumu.

Goda sardzi komandēja O. Perro, bet jundu pieņēma viesis no Ņujorkas, LKOK E. Mednis. Goddevīgi vakara klusumā izskanēja Dievs, Kungs ir mūsu stiprā pils un Tautas lūgšana. Jundas noslēgumā pacilāti izskanēja bij. cīnītāja — baritona Alberta Vītola dziedātā Lielā Junda.

Piemiņas vakaru ievadīja rīcības komitejas pr-ža vietn. L. Goba, sveicot vakara dalībniekus un aicinot būt domās vienai saimei, atceroties kauju dienu notikumus. Rīcības komitejas prdis O. Perro norādīja uz kauju laikos noslēgtās draudzības nozīmīgumu. Viņš aicināja atcerēties, ka: „No katras trimdas ceļš uz mājām ved caur uguni".

E. Mednis piemiņas vakara runa uzsvēra svinīgās jundas pārdzīvojumu, kādu nav piedzīvojis ilgu gadu gājumā.

Rakstiskus sveicienus salidojumam bija sūtījis Toronto latviešu strēlnieku kopas prks F. Freibergs, ltn. J. Pogenbergs no Čikagas un A. Šiņķis no Sadberijas. R. Ancāna un māc. A. Lūša sveicienus nesa O. Kļavenieks. Personīgi salidojuma dalībniekus sveicināja Saulaines pārv. pr-ks Ed. Buka, un strēlnieku kopas vārdā tālo viesi E. Medni apsveica kopas sekr. P. Rudzītis.

Ar labi sagatavotām dziesmām salidojuma dalībniekus iepriecināja A. Vītols un A. Cers (Hamiltona), A. Pērkona akordeona mūzikas pavadījumā. Strēlnieks J. Ezergailis pārsteidza ar labi sagatavotu un iezīmīgu deklamāciju. M. Lorbergs lasīja savas pēdējā laikā rakstītās dzejas un vakara veltījumu „Vēstule draugam". Vakara programmu vadīja L. Goba. Viņš iepazīstināja salidojuma dalībniekus ar iecerētā kritušā karavīra pieminekļa idejas metu, kura autori ir tēlnieks A. Kopmanis un K. Kronbergs. Bija iepriecinoši redzēt tik lielu un vienprātīgu sajūsmu, ar kādu salidojuma dalībnieki uzņēma pieminekļa idejas ierosmi.

Pusnakts jundas uzrunu teica E. Preiss un vakara dalībnieki pacilāti dziedāja salidojumu tradicionālo pusnakts jundas dziesmu Svēts mantojums.

O. K.

LONDONA. Ont.

● Londonā ir izveidojusies drāmatiskās mākslas kopa, kas rīko teātra izrādes. Š. g. 7. janvārī tā uzveda Skaidrītes Pences - Neimanes komēdiju „Lielais malks." Šoreiz tēlotāju vidū bija F. Arnds, I. Bērziņa, T. Bērziņš, E. Bite, G. Bite, A. Jurkāns, A. Niedra, A. Ūdris un L. Zandersons — T. Zandersona režijā, suflējot E. Lestiņai un par apgaismojumu rūpējoties I. Rapam. Skaistas dekorācijas bija izgatavojis H. Rasmanis. Likās, ka šī aktieru grupa netēlo, bet gan dzīvo un rīkojas reāli kā tagadējās dzīves īstenībā. Tāpēc izrādes apmeklētāji ar lielu interesi sekoja uzvedumam, skaļi aplaudēja un režisoram pasniedza ziedus.

● Mūsu tautieši piedalās arī kanadiešu programmās. Londonas CFPL televīzijas stacijas svētdienas priekšpusdienas raidījumos „Apkārt pasaulei" 31. decembra uzvedumā dziedāja Londonas latviešu meiteņu dubultkvartets tautas tērpos L.Lukstes vadībā, un 7. janvārī A. Gūtmanis demonstrēja savus kokgriezumus un intervijā iztirzāja to latviskos motīvus. Londonas kamerorķestra 6. janvāra koncertā kā solists piedalījās torontietis Arturs Ozoliņš, spēlējot Mendelsona koncertu G minorā un vairākas piedevas.

P. P.

HAMILTONĀ

● **Hamiltonas DV svētdien, 7.janvārī bija rīkojuši filmas izrādi baznīcas lejas zālē, kur izrādīja atkārtojumu „My Latvia", kā arī krāsu filmu „Cerebral Palsy".Par Cerebral Palsy centra darbu, kurā jau septiņus gadus pati strādā, runāja Rūta Tuklere.**

Hamiltonas C. P. klinika atrodas vienā no Hamiltonas sanatorijas bijušām celtnēm, Empire mājā. Šo kliniku uztur Hamiltonas apgabala biedrība paralizētiem bērniem. Klinika saņem arī valdības pabalstu, Easter seals service, vietējo lielāko kanadiešu palīdzības biedrību un klubu sabiedrības ziedojumus, kā arī atsevišķu personu ziedojumus un pakalpojumus. Bērnu vecākiem ir jāmaksā maza daļa par ārstēšanu, bet materiālo apstākļu dēļ nevienam slimam bērnam durvis nav slēgtas. Desmit gadu laikā vairāk nekā 500 bērni ir saņēmuši palīdzību.

Varbūt jūs jautāsiet: Kas Cerebral Palsy ir? Tiešu tulkojumu būtu grūti definēt, bet to varētu saukt par daļēju smadzeņu paralizi. Atkarībā no tā, kurā vietā smadzenēs ievainojums un cik liels, rodas dažādas abnormālības, kā muskuļu stīvums, nekontrolējamas kustības, kā arī līdzsvara zušana, t.i. bērns nezina — nevar kontrolēt savus locekļus, ja acis ir cieti.

ŠOGAD TORONTO LATVIEŠIEM JĀSĀK CELT KOPĪGAIS TAUTAS NAMS

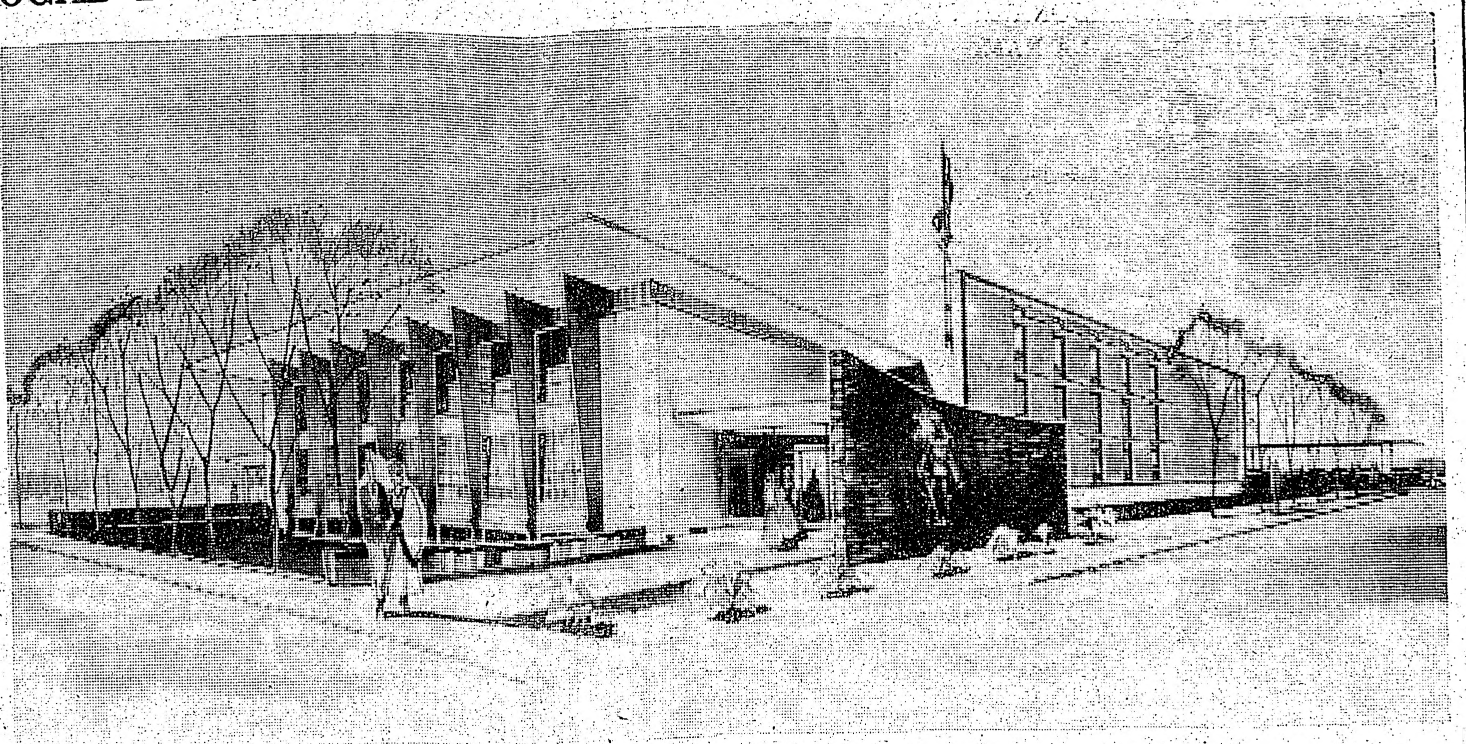

Tāds izskatītos Toronto Latviešu nams, ja to celtu pēc Dr. arch. E. Janiša izstrādātā projekta.

Brīvprātība ir pamatā tiem lēmumiem un darbībai, kas veidojuši latviešu kolonijās mūsu organizācijas dažādu uzdevumu un mērķu veikšanai. Šīs organizācijas un dažādu interešu kopas, ja ne tieši savos mērķos un statūtos deklarē, tad savā darbībā, katrā ziņā, skar šādas lietas: Latvietības saglabāšanu svešās zemēs, latviešu kultūras un izglītības uzturēšanu un veicināšanu, garīgo aprūpi, palīdzību tautiešiem, fizisko audzināšanu, politisku darbību Latvijas tiesībām un pretošanos komūnismam.

Tā tad galvenie mērķi pamatā visām mūsu organizācijām ir vieni un tie paši.

Arī darbības vide visām organizācijām ir viena un tā pati — latviešu cilvēki svešumā, jeb tiešāk — kāda latviešu kolonija, šinī gadījumā Toronto pilsētā un apkārtnē dzīvojošie tautieši — mūsu sabiedrība.

No tās pašas sabiedrības organizācijas arī pulcina savus locekļus un no tās pašas sabiedrības arī gaida jaunus biedrus, lai tie turpinātu darbību, jo cilvēku sabiedrībā ir tāpat kā mežā: vētrā lauzto un kaltušo koku vietā savus zarus zaļā lapotnē ceļ jaunie koki.

Tā pati sabiedrība arī tiek gaidīta sarīkojumos un tiek lūgta gan morāliski ,gan saimnieciski atbalstīt darbību.

Secinājums ir skaidrs: vienādi mērķi, viena un tā pati darbības vide un līdzīgie darbības veidi arī prasa kopīgi plānotu darbību.

Miera laikos Latvijā parasto vezumu vilkšanai zemnieki ratos jūdza tikai vienu zirgu. Ja krava vai ceļa gabals vienam bērim nebija pa spēkam, tad jūdza divjūgā.

Rudeņos kuļammašīnas pārvietoja, iejūdzot sešus vai astoņus zirgus.

Kad darbs vienam nebija pa spēkam, kad velkamais vezums bija par smagu, kaimiņš palīdzēja kaimiņam.

Kādi pašreiz ir vezumi mūsu sadzīves laukos. Toronto un apkārtnē laikam tuvu pie 8000 latviešu, kas savu darba prieku un gribu apliecinājuši ar pāri par pussimts organizācijām vai kopām, kuru mērķi saskan ar sākumā minētiem.

Visu šo organizāciju sabiedriskā darbība ir pakļauta trim jautājumiem: kas? ko? kur?

Uz pirmiem diviem atbildes vienmēr ir viegli atrodamas. Bet kur?

Līdz šim latviešu sabiedriskie īpašumi ar savām telpām pa daļai arī devuši atbildi šim jautājumam. Līdzīgi sarīkojumi vienmer notikuši īrētās telpās. Kāds tur ļaunums, varētu jautāt. Toronto latviešu kreditsabiedrības valdes priekšsēdis A. Svennes kungs teiktu: „to naudu latvieši ir izmetuši pa logu, tāpat kā to, ko izdod maksājot procentus svešās kreditsabiedrībās."

Tuvākā nākotnē varēsim publicēt ziņas, kas raksturo Toronto latviešu sabiedrisko darbu pēdējo 10 gadu laikā un pa logu izsviesto naudu aplēsdami, par to varēsim Vecā Stendera vārdiem nosaukties: „Tā ir milijone! Ak, kāds liels pulks!"

Šīs ziņas arī dos atbildi jautājumam, kādai saimnieciskai patstāvībai ir spējīga mūsu kultūrāli sabiedriskā dzīve.

DV Manitobas saime 3. decembrī zemes klēpim atdeva leģionāru un iecienītu draugu Valteru Konošonoku. Nelaiķis mira 40 gadu vecumā.

Ne tikai nauda, kas izdota par īrētām telpām, bet zaudēts ir daudz kas vairāk. Nesaimnieciskā apiešanās ar līdzekļiem un tīri cilvēciskām pūlēm. Mēs savas vajadzības un spējas esam līdz šim pielāgojuši apstākļiem, bet neesam mēģinājuši radīt apstākļus, kuros mūsu sabiedrības vajadzības un spējas varētu mijiedarbē daudzkārtīgi attaisnot mūsu eksistenci.

Tādā veidā mēs esam ierobežojuši mūsu sabiedriskās un kultūrālās dzīves augšanu, jo mums nav bijis pašiem savs latviešu biedrības nams, sava Ziemeļblāzma.

Šis ir tas smagais vezums, ko atsevišķas organizācijas nav varējušas pavilkt. Šim pašam vezumam vēl jāuzkrauj ap 400 latviešu sestdienas skolas un ģimnazijas audzēkņu un bērni un jaunieši organizācijās, jo viņu latviskā izglītība un audzināšana nav tikai dažu organizāciju uzdevums vien, bet visas latviešu sabiedrības atbildība.

Toronto latviešu organizācijas to ir sapratušas. Jau vairāk kā trīsdesmit piedalās šī jautājuma mērķtiecīgā atrisināšanā.

Par mērķi vairs nav jāšaubās, ne arī par mūsu latviešu sabiedrības atbildību pret to.

Mēs esam spējīgi to sasniegt un arī sasniegsim.

Ir tikai praktisks darbs. Atteikšanās no šī darba būtu atbildības uzvelšana citiem un mēs līdzinātos tiem ļaudīm, kas lūdzās Varagu Rūriku: „Nāciet un valdiet pār mums!"

E. Škobe
Toronto Latviešu Nama organizācijas komitejas prezidija priekšsēdis.

APSPRIEDĪS STATŪTUS

Toronto latviešu nama organizācijas komitejas prezidijs sasauc sapulci š. g. 17. janvārī, plkst, 8-os vakarā Sv. Andreja baznīcas sanāksmju telpās. Darba kārtībā statūtu pirmais lasījums (turpinājums). **Prezidijs.**

JAUNA LATVIEŠU ĀRSTE TORONTO

Ar Jauno gadu Toronto latviešu ārstu saimei pievienojusies Dr. Berta Krašiņa. Viņa uzsākusi slimnieku pieņemšanu pilsētas rietumu daļā, 2902 Dundas St. West, pie Keele St.

Dr. B. Krašiņa ir ventspilniece. Beigusi Ventspils ģimnaziju un pēc tam studējusi Latvijas universitātē. Medicīnas fakultāti beigusi 1933. gadā. Pēc L.U. beigšanas vairākus gadus praktizēju sies Rīgas pilsētas II slimnīcā pie profesora Miķelsona. Vēlāk pārcēlusies uz Liepājas apriņķi par rajona ārsti. Kaŗa vētras viņu novedušas Vācijā — Bavārijā, pēc tam Zviedrijā, kur strādājusi gan pie Lundas universitātes, gan zviedru slimnīcās un sanatorijās. 1951. g. K. emigrē uz Kanadu, kur 1955. gadā iegūst ārstes prakses tiesības. Līdz pēdējam laikam Dr. B. Krašiņa bija slimnīcas iekšķīgo slimību nodaļas vadītāja Ontario provinces ziemeļos. Dr. B. Krašiņa ir korp. „Varavīksne" filistre.

Labas sekmes! A. A.

PĒDĒJĀ MIRKLĪ ...

Lai kļūtu pie līdzekļiem papildināt Latviešu Nacionālās Apvienības Kanadā Centrālās bibliotēkas garīgo saturu, tiek sarīkota jaunu grāmatu izloze. Šīs grāmatas savā laikā — uz Draudzīgā aicinājuma pamata — ir saplūdušas LNAK Centr. bibl. no kultūras veicinātājiem — mīļotājiem, grāmatu draugiem un liels vairums no pašaizliedzīgiem, nesavtīgiem, humāniem grāmatu izdevējiem - apgādiem. Izlozei nodomātais grāmatu vairums ir 200 eksemplāri. Ar maz izņēmumiem, grāmatas ir mūsu pašu rakstnieku darbi: A. Švābes, Z. Mauriņas, J. Jaunsudrabiņa, A. Dziļuma, Knuta Lesiņa un daudzu citu. No cittautu autoriem: Knuts Hamsuns un Alberts Kamī ar Nobela prēmijas godalgoto romānu „Mēris."

Izlozē laistas 600 biļetes, tātad katrs trešais numurs ir vinnests! Lozes vēl dabūjamas pie: grāmatu tirgotāja kolportiera P. Ziediņa, 21. Wembley Dr., telef. Ho-3-3920; Centr. bibl. pārziņa A. Purgaiļa, 26 Manro Park Ave., — OX9-5654; Toronto Latv. jaunatnes kopas pr-ka N. Sebris, 6 Queens Dr., Weston, CH4-3459 un pie daudzām dažādu organizāciju personām, kā arī pie daudziem grāmatu cienītājiem — kultūras nesējiem.

Ārpus Toronto lozes dabūjamas pie Latv. Nac. Jaun. Apv. pr-ka M. Zandberga, 124 E. 19. St., Hamilton, Ont., FU 3-7440, un Artūra Šnores, 6 „C" Ave., Noranda, P. Q.

Akcija noslēgsies ar izlozi š.g. 27. janvārī Sv. Andreja baznīcas telpās.

Visām laipnām, izpalīdzīgām rokām, kuras ir ņēmušas — arī turpina šo, savā ziņā nepateicīgo, darbību, biļešu pārdošanu — izlozes sarīkotāji izsaka vislielāko atzinību un pateicību! Ložu pasakņus ar iekasēto naudu lūdzam atgriezt līdz š. g. 25. janvārim.

Lai ložu pārdevējiem, bez patērētā dārgā laika, vēl nebūtu jācieš materiāli, sevišķi skolu jaunatnei, tad pasta izdevumus sedziet no Jūsu rīcībā esošās un pārdūtamās naudas summas.

Izsakām visai trimdas saimei, bet sevišķi tām personām ar jūtīgām sirdīm, kuras aktīvi veicinājušas un veicina šo svētīgo kultūras darbu, lai trimdas saime — bārenīte, kurai nav savas māmuliņas, kas ieceltu saulītē, lai viņai palīdzētu tālākā gara un prāta izdaiļošanā, mūsu sirsnīgāko pateicību, novēlot visiem laimīgu, sekmēm bagātu, tagadējo, iesākto gadu!

Uz redzēšanos pie izlozes urnām!

P. Ziediņš un A. Ezergailis, sen.

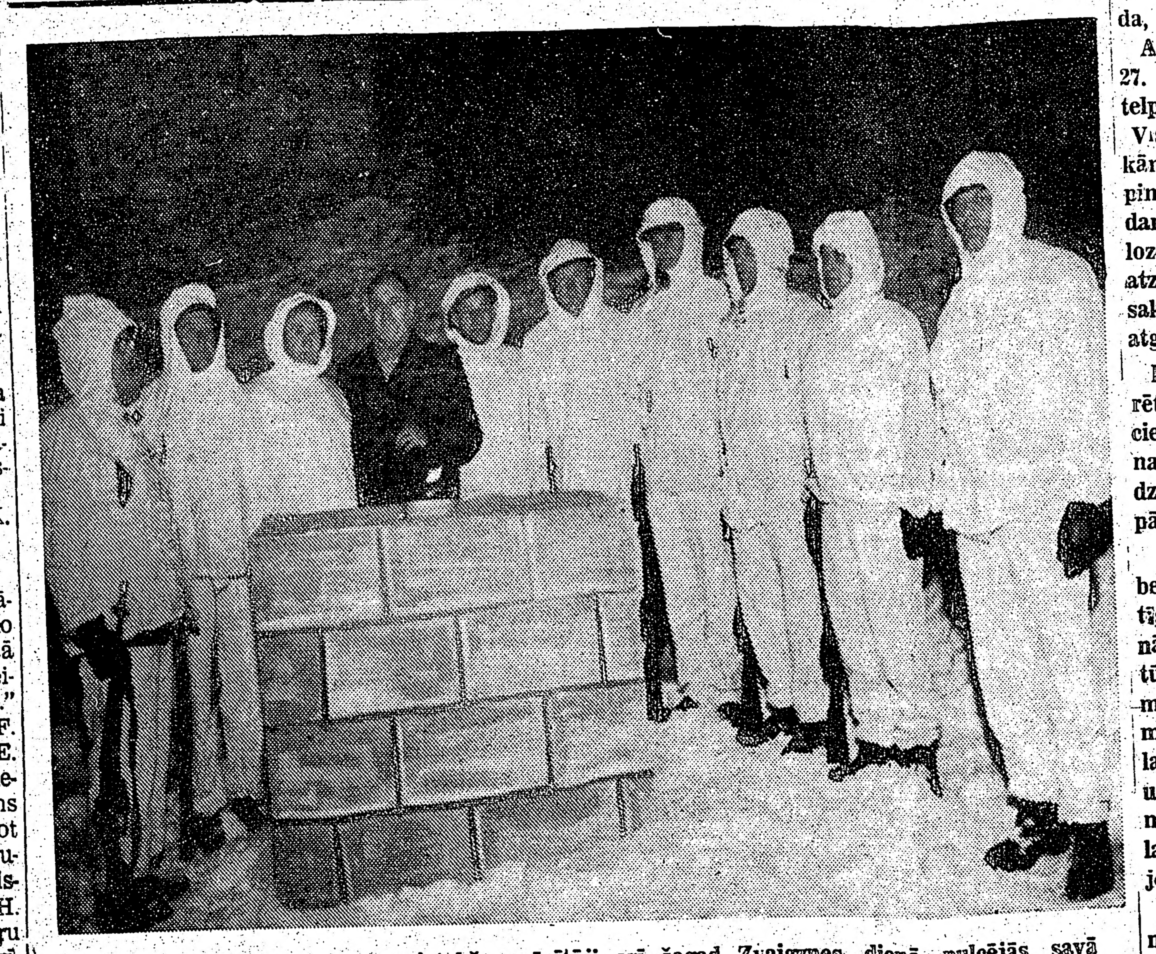

Vecie strēlnieki un Kurzemes cietokšņa cīnītāji arī šogad Zvaigznes dienā pulcējās savā gadskārtējā salidojumā Saulainē.

Frīdricha Plostnieka 10 gadu nāves dienas atcerē

Šī g. 12. janvārī aptek jau 10 gadi, kopš Toronto miris vecais humorists, rakstnieks un grāmatrūpniecības darbinieks Frīdrichs Plostnieks. Viņš bija viens no pirmajiem šinī kontinentā, ko nāve aizsauca viņsaules ceļos. Plostnieks pēc profesijas bija burtlicis, ko bija izmācījies Ukstiņa spiestuvē Liepājā. K. Ukstiņa vadītā laikrakstā ir iespiesti Plostnieka pirmie darbi (1888). Vēlāk viņš raksta Dienas Lapā, Mājas Viesa Mēnešrakstā, Pēterburgas Avīzēs, Latvijā, Jaunā Ražā, Zvārguļu Edvarda Zobgaļa kalendāros. Īpaši pēdējos P. parādījās kā teicams feļetonists. 1906. g. iznāca P. dzejoļu krājums „Bezmiega naktis" un „Diedelnieka izlasīti un neizlasīti raksti prozaiskā dzejā." Vairāki P. dzejoļi atrodami arī Kaudzītes Matīsa, Zvārguļa, Janševska un Egles sastādītās dzeju antoloģijās.

Plostnieks dažādās Rīgas spiestuvēs bija nostrādājis 56 gadus kā burtlicis, metiers, korrektors un beidzamos 25 gadus līdz dzimtenes atstāšanai bija Valtera un Rapas spiestuves faktors un spiestuves vadītāja palīgs. Viņš bija atbildīgais redaktors vairākiem grāmatrūpniecības žurnāliem: Baltische Typographia un Latvijas grāmatrūpnieks. Izglītības ministrijas Terminoloģijas komisijā darbojās līdzi technisko terminu radīšanā. 1940. g. viņa vadībā iznāca Vāciski-latviski grāmatrūpniecības termini, kas mums bija vienīgā literātūra attiecīgā arodā. Fr. Plostnieks dzīvoja līdzi tautas nelaimei, devās trimdā uz Vāciju. Dzīvoja klusi un noslēgti franču joslā un bija latviešu sabiedrībā gandrīz pilnīgi piemirsts. Viņš bija Latviešu preses biedrības biedrs.

Osv. Akmentiņš.

ĢENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798 Montreal, P. Q.
5310 VICTORIA AVE., APT. 18

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

KREDITSABIEDRĪBA LATVIEŠU
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas.
Birojs atvērts 4 reizes nedēļā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-0503.
Pirmdienās no plkst. 3—10 vak. Trešdienās un piektdienās no plkst. 11—3 dienā.
Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak. Venus puķu veikalā, 231 Roncesvalles Ave., Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

13. janv. M.M. kluba balle, Columbus apakšējā zālē.
13. janvārī — dubultkvarteta „Kalvis" koncerts.
20. janvārī — tradicionālā preses balle Kolumbus zālē.
27. janvārī, plkst. 7 vak. TLTA — sestdienas ģimnazija rīko draudzīgā aicinājuma atceri Sv. Andreja baznīcas sar. zālē. TLB drāmatiskais ansamblis izrādīs M. Zīverta Akstu.
3. februārī — karnevāls Vakars uz ezera, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojums.
3. februārī pl. 7 os Vīru kora Viesturs gadskārtējais koncerts — balle Atlanta Hotel zālē.
10. februārī — vīru koŗa Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē.
15. februārī — Hermaņa Godesa klavieŗkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā.
16. februārī — Nakts Latīņu kvartālā, Studentu kopas karnevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
23. februārī — Mākslinieku karnevāls Columbus zālē.
24. februārī — DV karnevāls Pig bridžā.
24. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
4. martā — Čikagas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
7. aprilī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.

HAMILTONĀ

27. janvārī plkst. 6.30 Apvienotā vīru kora „Viesturs" koncerts 222 Queenston Rd.
4. februārī — KLMA gleznu izstāde.

SV. KATARINES

28. janvārī — Latviešu sestdienas skola rīko Draudzīgā aicinājuma dienas atceri plkst. 5 p. p. Slovāku zālē, Welland un Page ielas stūrī.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

ĢENERĀLKONSULS

Mr R. N. BRYSON

Toronto, tel. HO 3-5881,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798 Montreal, P. Q
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

V BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO PL. 9-0266.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

KREDĪTSABIEDRĪBA LATVIEŠU
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited

maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem, izdara visas parastās banku operācijas.

Birojs atvērts 4 reizes nedēļā, Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-0503.

Pirmdienās no plkst. 3—10 vak. Trešdienās un piektdienās no plkst. 11—3 dienā.

Ceturtdienās no plkst. 7—10 vak. Venus puķu veikalā, 231 Roncesvalles Ave., Tel. LE 4-4645.

Pasta adrese: 280 Wright Ave., Toronto, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

13. janv. M.M. kluba balle, Columbus apakšējā zālē.
13. janvārī — dubultkvarteta „Kalvis" koncerts.
20. janvārī — tradicionālā preses balle Kolumbus zālē.
27. janvārī, plkst. 7 vak. TLTA — sestdienas ģimnazija rīko draudzīgā aicinājuma atceri Sv. Andreja baznīcas sar. zālē. TLB drāmatiskais ansamblis izrādīs M. Zīverta Akstu.
3. februārī — karnevāls Vakars uz ezera, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojums.
3. februārī pl. 7-os Vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts — balle Atlanta Hotel zālē.
10. februārī — vīru koŗa Viesturs koncerts un balle U.N.F. zālē.
15. februārī — Hermaņa Godesa klavieŗkoncerts Koncertapvienības sarīkojumā.
16. februārī — Nakts Latīņu kvartālā, Studentu kopas karnevāls Kolumbus zālē.
18. februārī — Rakstnieku cēliens. Preses b-bas Kanadas kopas dāvinājums skolai.
23. februārī — Mākslinieku karnevāls Columbus zālē.
24. februārī — DV karnevāls Pig bridžā.
24. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienības gada svētki Sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.
4. martā — Čikagas Piecīšu mūzikāls priekšnesums Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
9. martā — Kalpaka bataljona balles sarīkojums Club Kingsway telpās.
10. martā — DV teātŗa Kanadā izrāde Gatavības apliecība Sv. Andreja baznīcas zālē.
18. martā — R. Blaumaņa Trīnes grēki izrāde. TLTA ģimnazijas absolventu kopas dāvinājums skolai.
25. martā — operdzied. Astras Kalniņas koncerts. DV sarīkojums.
7. aprīlī — DV futbolistu balle ar „Miss Football" vēlēšanām Ungāru kluba telpās, 245 College ielā.
3. maijā — dziedones Līnas Karlsones koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
4. maijā — Dainas koŗa koncerts — Parkdale ģimnazijas telpās.
5. maijā — Ziedu balle, Palace Pier, DV Toronto nodaļas sarīkojumā.

HAMILTONĀ

27. janvārī plkst. 6.30 Apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts 222 Queenston Rd.
4. februārī — KLMA gleznu izstāde.

SV. KATARĪNES

28. janvārī — Latviešu sestdienas skola rīko Draudzīgā aicinājuma dienas atceri plkst. 5 p. p. Slovāku zālē, Welland un Page ielas stūrī.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

SAPNIS SESTDIENAS PĒCPUSDIENĀ

20 MILJONI GAIDA UZ „LIELO DIENU". MILJONĀRU PUSDIENAS. TRĪS LAIMĪGIE LATVIEŠI VIENĀ NAMĀ.

(Vēstule no Anglijas).

Nezinu, kāda jums, kanadiešiem, iespēja regulāri reizi nedēļā sasprindzināt savus nervus un „izklaidēt" savu maku. Pie mums šai ziņā dominējošo vietu vēl aizvien ieņem futbola totālizātori, resp., „pūļi", un statistiķi aplēsuši, ka no turpat 54 milj. lielā šīs salas iedzīvotāju kopskaita, turpat 20 miljoni, t. i. gandrīz ikviens pāri 21 g. v., kam šis prieks likumīgi atļauts, ņem dalību šajā iknedēļas nogales cīņā dēļ uzvaras. Un citi skaitļi atkal liecina, ka šie miljoni gada laikā derībās izdod krietni pāri par 100 milj. mārciņu. Par vislielāko vinnētāju jāuzskata nodokļu departaments, kas valsts kasei no šīs summas paņem vienu trešdaļu, otra trešdaļa savukārt paliek „pūļu" organizātoru kabatās un vienīgi atlikusī daļa ieplūst atpakaļ zīlētāju kabatās, nevis katram pēc viņa nopelniem un vajadzības, bet gan pēc viņa laimes.

Varat iedomāties to „drudzi", kas miljoniem mājās valda sestdienas pievakarēs, kad kļūst zināmi sacīkšu rezultāti — no tiem taču atkarājas, vai šī sestdiena būs jūsu laimes diena, kad kabatā varbūt ieslīdēs savas liekas, teiksim 100.000 (vai pat dubulti lielāka summa) mārciņas. Ja cerēts par daudz, samierināsies arī ar mazāku summu.

Gadu mijā beidzās futbola sezonas pusceļš, un konstatējams, ka „pūļi" šinī pusgadā nav skopojušies ar lielām izmaksām, kas daudzkārt sniegušās pāri 100.000 mārc. Vinnestu lielums izskaidrojams ar samērā mazo skaitu sacīkšu, kas beigušās ar neizšķirtu rezultātu, jo uzminēt 8 sacīkstes no kopskaitā 54, kas beigsies ar neizšķirtu rezultātu, nebūt nav tik viegli, dažs to zīlē jau 25 gadus, bet pie cerētās uzvaras vēl nav ticis.

Bet kā jūtas cilvēks, kam pēkšņi kabatā iekritis lielais vinnests? To izpētīt bija ienācis prātā kādam dienas laikrakstam, ieaicinot pusdienās duci pēdējo gadu lielāko vinnētāju. Vēl pirms dažiem gadiem viņi visi bija, tā sakot, „vienkārši mirstīgie": viens — kurpnieks, cits — galdnieks, trešs — kārtības sargs, vēl kāds cits — skroderis, oglracis u. tml. Ar lielu nepacietību pusdienu rīkotāji gaidīja uz brīdi, kad parādīsies jaunie „miljonāri".

Luksa viesnīcā viss bija sagatavots viņu cienīgai sagaidīšanai — pusdienu galds pat dekorēts orchidejām un kamēlijām. Var iedomāties tāpēc pārsteigumu, kad ierodoties pirmiem viesiem, redaktori ieraudzīja četru laimētāju sievu rokās vienkāršas plastikas somas, neviens pat nebija tērpies ekstrāordināros tērpos, vārdu sakot, nebija tas, ko varēja sagaidīt. Arī sekojošās sarunās noskaidrojās, ka kurpnieks bija palicis „pie savām liestēm" un skroderis pie „savas adatas", gan vairs nekalpodami citiem, bet gan nodibinot pašiem savus uzņēmumus. Un viņi atzinās, ka tagad strādājot daudz grūtāk kā agrāk. „Tagad taču strādājam paši sev, un tāpēc visur pašiem rokas jāieliek, lai darbs būtu veikts kārtīgi," — bijusi viņu jaunā atziņa. Varat tāpēc iedomāties, kā bieži vien strādā tas, kas sviedrus nelej savā uzņēmuma labā. Viens no laimētājiem savukārt visu kapitālu bija sekmīgi ieguldījis akcijās, cits līdzīgā darījumā visu atkal zaudējis, un dzīve bijusi jāsāk no jauna; trešais no kāda liela veikala vadības vienkārši atlaists, jo „boss" bijis domās, ka iegūstot lielo naudu, viņš vairs nebūšot līdzšinējā darbā ieinteresēts. Pārrunās arī noskaidrojies, ka vairumam laimētāju nav, tā sakot, „nekādas jēgas" par pašu futbolu, dažs sacīksti savā mūžā pat nekad nebija redzējis, nedz arī zina, kā tas spēlējams. Viens pat rezultātus bija zīlējis pēc ģimenes locekļu vecuma un dzimšanas datumiem un . . . tomēr vinnējis! Ak, liktena ironija pret tiem, kas nopūlās sacīkstes apmeklējot, un burās avīžu slejās publicētajos „paredzamos" rezultātos.

Atzīmējams, ka pieminētās pusdienās neviens no mūsu tautiešiem nebija aicināts, jo nav dzirdēts, ka kāds no mums būtu iekļuvis vinnētāju „superklasē". Pagaidām tautiešiem bijis jāsamierinās ar daudz mazākiem vinnestiem un pašu gatavotām pusdienām. Vilnas „galvas pilsētā" — Bradfordā — šinī ziņā varētu atzīmēt kādu laimīgo triumvirātu, jo vienā namā dzīvo trīs vinnētāji — pats namsaimnieks, kas par vinnestu nopircis savu namu, kādu pusgadu atpakaļ 500 mārc. vinnēja viens no viņa īrniekiem un nule, īsi pirms svētkiem ar 150 mārc. bija „pagodināts" kāds cits. Nav brīnums, ka tautieši apjautājas, vai nav vēl kāda istaba izīrējama, jo, varbūt, nākošā sestdienā pēc ilgu gadu gaidīšanas laime uzsmaidīs kādam ceturtam, tā palīdzot atrisināt daudzas, līdz šim tikai sapņos iedomātas, problēmas.

Arvīds Paukul...

No sirds uz sirdi

DVF aicināts, decembra pēdējās dienās no Vācijas Anglijā viesojās pazīstamais latviešu operdziedonis, pašreizējais Stutgartes operas solists — Boriss Piekalnītis un trīs lielākos latviešu centros — Bradfordā, Londonā un Korbijā sniedza savus koncertus. Pirms mākslinieka uzstāšanās Bradfordā, DVF vietējās nodaļas pr-ks K. Šneiders īsos vārdos pieminēja dzimtenē nesen veļu valstī aizgājušo komponistu J. Graubiņu, ar kura skaņās likto Daugavas vanagu dziesmu solists koncertu arī ievadīja. Tālāk sekoja tā paša komponista Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme, tad pa divi B. Skultes (Latvija un Sapņu zeme) un J. Norviļa (Latvietim un Aglona) dziesmām. Kā šo dziesmu patriotiskie vārdi, tā viņu ietvere mūzikā un sirds dziļumos izjustais dziedājums it kā pārvērta šo programmas ievadījuma daļu par svinīgu dievkalpojumu, kura laikā klātesošo domas aizlidoja tālē, pie dzintarjūras apskalotiem dzimtenes krastiem.

Programmas otrā daļā vārds piederēja L. v. Bēthovenam un R. Šūmanim, bet pēdējā daļa — operu ārijām. Varētu piezīmēt, ka latvisko dziesmu izpildījumu Bradfordā mazliet traucēja angļu pianista paskaļais pavadījums, bet šī kļūme jāpiedod, jo ar sev svešo uzdevumu pianists dabūja iepazīties tikai īsi pirms koncerta sākuma. Londonā un Korbijā pie klavierēm bija paredzēts komp. Alberts Jērums.

Par skaisto sniegumu samērā kuplā auditorija pateicās māksliniekam jūsmīgiem aplausiem, kā atbildi tam saņemot dažas tautas dziesmas. Mazs jautājums — vai pasniegtā puķu velte nevarēja būt mazliet cienīgāka? Ja gadījumā sals bija dažus ziedus „nokodis", tā varēja arī pavisam izpalikt, mākslinieks par to nemaz neapvainotos.

„Uz redzēšanos atkal citu reizi," teica mākslinieks, estrādi atstājot. Kaut šī reize pienāktu jo drīzi!

A. P.

BAFALO LATVIEŠU ROSME

Mazajā Bafalo latviešu kolonijā, kas, bērnus ieskaitot, apvieno tikai pāri par 300 personu, latviešu klubs censās apvienot visus latviešus. Tagadējās valdes prks ir J. Ozoliņš, kasieris — A. Zaķītis. Sakarā ar sliktiem laika apstākļiem ziemā jau vairākus gadus, pēc pilnas sapulces lēmuma, saimniecības gads klubam noslēdzas nevis kā parasts ar kalendāra gadu, bet — marta mēnesī. Tā arī pagājušā gadā valde darbību iesāka ar kluba rīkoto karnevālu februārī. Tam sekoja Mātes dienas sarīkojums ar Sarmītes Jubertes saistošo referātu par māti, ko papildināja nolasītās tautas dziesmas un dzejas par māti, ko lasīja pati Sarmīte un Vija Alka. 14 jūnija pieminas aktā referātu lasīja Vilhelms Celms.

Divos vasaras mēnešos, jūlijā un augustā sanāksmes klubā nenotiek, bet notika tautiešu kopīgs izbraukums zaļumos „Pikniks", uz „Bebru salu", kas bija sapulcinājis vairāk kā 60 tautiešu, lai kopīgi izbaudītu sauli un Niagaras vēso ūdeni.

Par gada lielāko sarīkojumu jāuzskata Birutas Senkēvičas viesošanās šeit, Bafalo, ar referātu par mūsu senču izdarībām rudenī: apkūlībām, Mārtiņiem, vakarēšanu un dažādiem citiem ticējumiem un paražām, ko papildināja Veltas Lintiņas ansamblis un tenors Žanis Zentiņš ar tautas dziesmām. Skaista, tāpat kā mūsu dzimtene Latvija, savā krāšņajā Bārtas tautas tērpā bija Biruta Senkēviča, lasot savas dzejas, un viesiem atstājot zāli, tos pavadīja aplausu vētra un bira ziedi. Dzejniece izpārdeva līdz pēdējam eksemplāram arī visas līdzpaņemtās grāmatas „Latviešu ģimenes godi".

1961. gads iezīmējās ar to, ka pēc ilgas vēlēšanās J. Ozoliņam beidzot izdevies noorganizēt kori, kas krāšņos tautas tērpos kuplināja 18. novembra sarīkojumu, kurā priekšlasījumu par mūsu valsts tapšanu un likteņgaitām lasīja Eduards Romus. Decembrī notika kluba bērnu eglītes vakars ar Ziemsvētku vecīša ierašanos un apdāvināšanos. Kluba dažādām izlozēm visos sarīkojumos tautiskās mantas no sava bagātā pūra ziedojusi dāmu komitejas darbiniece Alvīne Ozoliņa.

Pag. gadā 98 gadu vecumā mūžībā aizgāja mūsu kolonijas vecākais tautietis H. Dalbiņš, kuŗa piederīgiem izmaksāts neliels naudas pabalsts. Šeit nevaru, kaut vai vārdus neminot, noklusēt dažu tautiešu aplamo rīcību, kas pāris gadījumos, saņemot $200, un turpat divi simti ($185,-) dol. pabalsta piederīgo bērēm, pēc naudas saņemšanas pagriezuši muguru šim vietējam pašpalīdzības iestādījumam, Bēru fondam, un pievērsušies citām organizācijām, neiemaksājot fondā paredzētās niecīgās maksas, jo klubs, pie kura pastāv bēru fonds, ir bezpeļņas organizācija.

Neskatoties uz ziemas laiku un lielo 450 jūdžu attālumu, ALJA devīto kongresu Ņujorkā ar jauno rakstnieku vakaru, teātri un balli no mūsu jaunatnes pulciņa apmeklēja prks Andris Ross, Sarmīte un Māris Juberti, Dace Epermane un Zinta un Vitauts Alki.

Kluba nākošais sarīkojums notiks sestdien, 20. janvārī, St. John's Hall zālē, Grant un Military ielu krustojumā (kur būs izlikts latviešu uzraksts), un viesoties Toronto DV teātra trupa ar lugu „Gatavības apliecība". Sākums plkst. 6.30 vakarā, turpat ērta mašīnu novietošana. Visi laipni ielūgti.

⊙ Nelaimīgi uz ledus slīdot automašīnai, katastrofā cietusi S. Pundura ģimene, kundze vēl tagad ārstējas Vellandes slimnīcā, Kanadā.

E. Alka.

ĀDOLFS BĀLIŅŠ 65 - GADNIEKS

Vecais strēlnieks Ādolfs Bāliņš 1961. gada 23. decembrī svinēja savu 65. gada dzimšanas dienu. B. dzimis 1896. gada 23. decembrī Straupē, kā būvgaldnieka dēls. Bērnību pavadījis Braslas krastos. Pēc Ministrijas skolas beigšanas mācekļa gadus tirdzniecībā vadījis Vidzemes jūrmalā. No 1915. g. 7. augusta dienējis Pēterpilī. 1916. gada janvārī brīvprātīgi dodas uz fronti pie latviešu strēlniekiem, kur to iedala III Kurzemes pulka ložmetēju komandā. Pirmās pozicijas ir pie Ķeguma un Ogres, vēlāk — Nāves salā. Par varonību Ziemsvētku kaujās apbalvots ar 3. šķiras Juŗa krustu.

1950. gadā Bāliņš ar ģimeni ieceļo Ņujorkā. Deviņus gadus strādā Risberga uzņēmumā par būvstrādnieku. Pirms 3 gadiem cieš negadījumā darbā. Tagad saņem pensiju.

Gaviļnieku sveikt bija ieradušies ap 60 viesu, to starpā arī vairāki vecie ciņu draugi.

AUSTRĀLIJAS LATVIEŠU KOŖA DZIESMU KONKURSA REZULTĀTI

Austrālijas latviešu 11. Kultūras dienu rīc. komitejas izsludinātā koŗa dziesmu konkursa rezultāti tika paziņoti Kultūras dienu kopkoŗu koncerta laikā Adelaidē, 29. decembrī. Kultūras dienu rīc. komit. priekšsēdētājs J. Bogens kopā ar LAA Skaņu mākslas nozares vadītāju E. Biezaiti koncerta laikā atvēra komponistu iesūtītās aploksnes un nolasīja apbalvoto komponistu vārdus un dziesmu nosaukumus, saskaņā ar žūrijas komisijas lēmumu. Kori, kā arī koncerta publika, kas līdz pēdējai vietai piepildīja lielo koncerta zāli, balvu ieguvējus sumināja ilgiem un atzinīgiem aplausiem.

Dziesmu konkursam iesūtītas pavisam 11 autoru 39 koŗa dziesmas. Piešķirtās godalgas sadalās šādi:

Oriģināldziesmas jauktam korim:

Paredzētās I un II godalgas vietā žūrijas komisija balvas sadalījusi sekojoši:

2. godalga komp. E. Šenfeldam par dziesmu „Latgale", 2. godalga komp. A. Purvam par dziesmu „Ziedoņa pērkons", 3. godalga komp. J. Norvilim par dziesmu „Daugavas laivinieks".

Oriģināldziesmas vīru korim:

1. godalga komp. E. Šenfeldam par dziesmu „Suns un es", 2. godalga komp. J. Norvilim par dziesmu „Latvji dzied".

Tautas dziesmu sabalsojumi vīru korim:

1. godalga komp. J. Norvilim par 2 dziesmām kopā — „Bārenītes dziesma" un „Balta puķe ezerā", 2. godalga komp. J. Norvilim par dziesmu „Ziņģu krodziņš".

Kā **„ieteiktās dziesmas"** žūrijas komisija izvirzījusi šādas:

Komponista E. Šenfelda oriģināldziesmu jauktam korim „Kalnu birzis", komp. J. Norviļa tautas dziesmu sabalsojums jauktam korim „Karavīri bēdājās" un vīru korim „Es neietu savu laiku".

Žūrijas komisija darbojusies šādā sastāvā: priekšsēdis — profesors Adolfs Ābele; locekļi — komp. Valentīns Bērzkalns un — smagi saslimušā komp. Jēkaba Poruka vietā — komp. Jānis Cīrulis.

Balvas godalgām ziedojuši Adelaides būvuzņēmēji: K. Līdums £ 200; V. Zirnis £ 75, A. Rozenbergs £ 50; P. Brūveris £ 50, V. Bergmanis £ 25.

Godalgotās un ieteiktās dziesmas paredzēts izdot atsevišķā krājumā.

ŠĪ ZEME NAV RADĪTA ZIEMAS BARGUMAM

Sals paralizē visu Anglijas dzīvi. Chaoss mājās, uz ceļiem, ūdeņiem un gaisā. Pasta darbinieki pusceļā uz vispārēju streiku.

(VĒSTULE NO ANGLIJAS)

Jau Ziemassvētku dienās, pēdējo gadu visai mērena laika vietā, šai zemei uzvēlās liels aukstuma vilnis, kas sekojošās dienas savā sparā vēl pieņēmās.

Kopā ar sniegu, miglu (kad redzamība līdzinājās turpat nullei), apledojušiem un sniega kupenās aizputinātiem ceļiem, tas paralizēja visu dzīves normālo norisi, bieži vien izjaucot un sajaucot svētku prieku un Jaungada sagaidīšanu, kas sevišķi populāra Skotijā.

Kiplings kādreiz esot teicis vai rakstījis, ka pie dzīves nepieciešamībām galvenā loma piederot uzturam un siltumam. Par pirmā trūkumu jau nu gan neviens nevarēja žēloties, bet ne tā tas, lielā sala dienās, bija ar siltumu, jo elektriskās enerģijas pārmērīgā patēriņa dēļ tās vadi un sadalījuma punkti lielo slodzi ne spēja nest, sabojājās un pārstāja darboties, gaišo un priecīgo svētku rītā iegremdējot tūkstošiem mājas salā un tumsā. Tradicionālais svētku tītars palika puscepts, ūdens tējai nevārīts. Pilnīgu chaosu ienesa aizsalušie ūdens un kanalizācijas vadi, kas daudz vietās pārsprāga, radot plūdus ir pagrabos, ir istabās. Arī tajos namos, kur bez elektrības bija pieejama arī gāze, likstas neizpalika: aizsalušie siltā ūdens katli, strauji sildīti, pārsprāga, gāzes izplūduma dēļ divi precēti pāri nomira.

Var atzīmēt, ka daudzas ģimenes velti gaidīja ierodamies ciemos savus radus un draugus, jo tie tālu no sava ceļa mērķa palika ieputināti un bija spiesti uz vairāk dienām meklēt patvērumu kādā lauku miestiņā. Aizsala arī visi spēkratu radiatori, kas bija nodrošināti pret šo aizsalšanu, jo šī drošība izrādījās „tik liela," ka ar to nobruņotās jaunās mašīnas bija aizsalušas — pat firmu skatlogos. Par to ikvienam, protams, bija ko pazoboties, bet, diemžēl, tas stāvokli nebūt neuzlaboja.

Papildus šīm likstām var pieminēt vēl to chaosu, kas radās autobusu un gaisa satiksmes ostās, kur neviens nevarēja pateikt, kad kāda lidmašīna vai autobuss pienāks vai aties. Sniega vētru dēļ vairākkārt pārtrūka arī kuģu satiksme pāri Lamanša kanalim un daudzi simti, kas dažas dienas cerēja pavadīt siltākos dienvidos, palika strandējuši savos izejas punktos.

Par ļoti bīstamiem objektiem sala dienās pārvērtās no daudzajiem šīs zemes dzelzceļa tuneļiem nokarājošās milzu lāstekas, jo lokomotīves skartas, tās bieži izsita vagonu logus, ievainojot pat pasažierus. Un starplaikā starp Ziemassvētkiem un Jaungadu, strādniekiem un citiem darbiniekiem atgriežoties savās darba vietās, viņi bieži vien atrada šīs vietas dīkā stāvēšanas dienā „izsalušas." Daudzās fabrikās strādnieki aukstuma dēļ atteicās strādāt, bet iestādēs darbiniekus redzēja sēžam mēteļos un cimdiem rokās.

Liela uguns nelaime piemeklēja kādu kokvilnas vērptuvi, kur sala dēļ pārsprāga automātiskie ugunsdzēsības ūdens smidzinātāju vadi, radot īssavienojumu. Milzu 5 stāvu ēka dažās stundās izdega.

Atceroties ziemas mūsu dzimtenē, var teikt, ka tur sals daudzkārt knieba vēl pamatīgāk, bet pret to mēs bijām bruņojušies mājās siltām krāsnīm, dubultlogiem, siltiem apaviem un apģērbiem. Bet te? Vērojot sala radīto chaosu, jānāk pie slēdziena, ka šī zeme kontinentālai ziemai nemaz nav piemērota. Tīri žēl bija dažkārt noskatīties cilvēciņos, pa apsnigušajām un apledojušām ietvēm steidzoties tajos pašos plānos vasaras mētelīšos, kailām galvām. Tā vien šķiet, ka pazīstamā paruna — „neskati vīru no cepures," par savas izcelsmes vietu var skaitīt Angliju, jo te daudziem tādas mantas, ko sauc par cepuri, nemaz nav un arī nekad nav bijis. Un par biezāku mēteli taču neatmaksājas izdot naudu, jo tāds bargs sals var uznākt gadu simtenī augstākais tik pāris reizes . . .

Ja miera un siltuma nebija mājās, tad nebija arī nekādas iespējas „sasildīties" un izklaidēties futbola sacīkstēs, jo piem. 30. decembrī, no visā valstī paredzētām 54 līgas sacīkstēm, 42 līdz šim stūrgalvīgi tomēr paliek pie sava ieskata, ka futbols ir ziemas sports un tā gadu no gada, galv. kārtā decembrī un janvārī spēlēšanas farss turpinās.

Noslēdzot šo aukstuma reportāžu, pieminēšu vēl kādu sadusmotu Mr. X, kas elektriskai strāvai vairākkārt „pārtrūkstot", iesniedzis attiecīgai elektrības iestādei rēķinu par izdevumiem, kas viņam cēlušies, ieturot maltītes ārpus mājas. Būs interesanta prāva, ja vien misters savu sūdzību neatsauks, jo tiesāšanās izdevumi šeit bieži vien mēdz būt ļoti lieli.

Šī mana „aukstā" vēstule gan lidos pāri okeanam kā agrāk, tik nezinu, cik dienās tā no pasta kastītes ceļos līdz lidmašīnai, jo ar 1. janvāri visi pasta resora darbinieki, protestējot pret valdības algu paaugstinājuma „iesaldēšanas" likumu, nolēmuši savu darbu izpildīt „pēc noteikumiem". Tā, piem., pastnieks savā vēstuļu somā neievietos nevienu unci vēstuļu vairāk par 35 mārc., kā noteikumos paredzēts, telefoniste reizē apkalpos tikai vienu tālsarunu u.tml. Publikai paliks iespaids, it kā darbu veic nule kā pieņemts jauns darbinieks, nevis vecī sava aroda speciālisti. Galvenā cietēja šīs rīcības rezultātā jau būs tika publika, jo piekāpšanās no valdības puses nav sagaidāma.

Atzīmējams, ka šis pasta darbinieku lēmums guvis arī arodbiedrību centrālbiroja svētību, kas jau labu laiku d r a u d ē j a valdībai spert radikālus soļus, ja algu prasību paaugstināšanas lietā publicētais aizliegums netiks revidēts vai pavisam atcelts. Pēc pāris nedēļām pasta darbinieku arodbiedrība atkal par jaunu apsvērs savus turpmākos soļus, eventuāli neizslēdzot pat pieskaršanos tādam draudam kā streikam.

Gaužām drūmā noskaņā jaunais gads iesāk savas gaitas.

A. Ķegums

LASĪTĀJU VĒSTULES

VĒSTULE PULKVEDIM K. LOBEM

Sirsnīgs paldies pulkv. K. Lobem par rakstiem mūsu laikrakstā, kas bija jauks vēstījums no sirmā pulkveža un tālās zviedru zemes saviem bijušiem cīnītājiem, padotiem un audzēkņiem un ikvienam īstam latvietim. Mēs būtu iepriecināti, kad šādi raksti mūs apciemotu ne tikai reizi gadā, bet mazliet biežāk. Tāpat mēs būtu ļoti ieinteresēti par lietām un notikumiem, kuŗos mēs paši neesam bijuši klāt, bet tikai dzirdējuši no trešām personām. Šādu traģisku momentu pulkveža dzīvē 2. pasaules kaŗa gaitās nav bijis mazums.

Lai atceramies tikai pulkveža traģēdiju Ziemassvētkos Tornā un citur. Lai jaunais gads nestu mums visiem un arī sirmajam pulkvedim viņa cīņu un ilgu piepildījumu.

J. Gailītis,
Hamiltonā, Ont.

SAJUKUŠIE JĒDZIENI PAR BRĪVĪBĀM

Pēc ASV iespaidīgā senātora Fulbraita sajēgas, virsniekiem brīvība jāierobežo un tiem jāaizliedz piedalīties valsts ienaidnieka apkaŗošanā, kvalificējot to pat par valsts nodevību! Normāli būtu, ja veicinātu virsnieku centšanos arī miera un aukstā kaŗa laikā rūpēties par valsts drošību, apkaŗojot valsts ienaidniekus. Katrs lojāls iedzīvotājs to varētu tikai apsveikt.

Vēl nesenā pagātne rādīja, ka kaŗa gadījumā, vai valsts varai sabrūkot, virsnieki bija tie, kuri visvairāk cieta. Atcerēsimies notikumus pēc boļševiku apvērsuma Krievijā un Latvijā, kā arī daudzās citās valstīs.

Iedoma, ka tikai profesionāliem politiķiem ir tiesība nodarboties ar politiku un ka tikai tie prot vadīt valsts politiku, ir aplama.

Profesionālo politiķu tuvredzības dēļ jau tagad zaudēts daudz, un katru gadu maksājam milzu summas no grūtā darbā iegūtās izpeļņas. Spēcīgākās valstis novestas tik tālu, ka neliela pasaules noziedznieku banda var atklāti par tām ķengāties, piedraudot pat ar aprakšanu - apbedīšanu.

Bet īstiem valsts noziedzniekiem atļauts rīkoties brīvi. Tie var nesodīti graut valsts iekārtu un drošību.

Ar Ņujorkas štāta gubernātora Rokfellera gādību štāta leģislātūra piešķīrusi 500 milj. dolarus patvertņu ierīkošanai pie skolām. Sekas bijušas negaidītas. Patelcības vietā daži simti, galvenokārt sievietes (domājams, bērnu mātes) un bērni demonstrējuši pret patvertņu ierīkošanu. Apbrīnojami, cik tālu var iespaidot pūļa psicholoģiju Maskavas aģenti, ka mātes aizmirst pat dabas uzliktos pienākumus rūpēties par bērnu drošību. Dabā nav daudz radību, kas nerūpētos par saviem bērniem. Esmu piedzīvojis, ka Latvijas meža cūka sargā savus sivēnus līdz beidzamai iespējamībai. Meža pīles, ķīvītes un citi putni bieži samaksā ar dzīvību, lai tikai glābtu cālēnus. To pašu dara ar citi putni un zvēri, ar maz izņēmumiem. Tāds ir dabas likums.

Dīvainākais, ka šiem protestiem pievienojušies 168 redzami profesori, jo patvertņu ierīkošana esot kaŗa provokācija! Prātin, nāc mājās! Sieviešu un bērnu demonstrāciju var vēl saprast, jo parasti pūlim nav daudz saprāta. Par profesoriem to nu nevarētu teikt, jo tiem ir jābūt ar augstāko izglītību un viņi tik stulbi nevarētu būt, bet ja viņi tādi ir, ko tad tie var mācīt jaunatnei — ļeņinismu, staļinismu, chruščevismu vai citu banditismu? Šī ziņa parādījās avīzēs un apklusa. Nav ziņots, ka šie profesori būtu pārbaudīti politiski, vai psichiatriski, vai ka viņu darbība ierobežota.

R. Vītums

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

14. janvārī, plkst. 9.30 no rīta, Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. R. Zariņš; plkst. 1.00 dienā, Frīportā, Kristus baznīcā, māc. O. Gulbis, pēc tam rajona sapulce; plkst. 2.00 p. p. Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, pēc tam informācijas sanāksme.

21. janvārī pl. 2 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš; pl. 2 Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis, pēc tam kopas sapulce; pl. 6 vak. Bronksas Sv. Toma baznīcā bērnu dievkalpojums, māc. A. Ozols.

Dāmu komiteja rīko pēcpusdienas tēju svētdien, 21. janvārī Arlingtonas zālē, Manhatenā. Būs tērpu skate, koncerta programma, izloze.

Iesvētes mācība sāksies sestdien, 3. februārī pl. 10 draudzes namā. Jauniešiem jāpiesakās pie mācītājiem drīzumā.

Draudzes pilnsapulce svētdien, 11. februārī, Betlemes baznīcā, pl. 1 os.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKA

⊙ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komiteja rīko pēcpusdienas tēju ar tērpu apskati 21. janvārī, plkst. 4.00 p.p., Arlingtona zālē, Manhatenā. Tērpus rādīs L. Nīces modes salons, bet kažokdarbus — Aleksa Dimanta firma. Sarīkojumā mūzikāli priekšnesumi, atspirdzinājumi un deja. Notiks arī loterija, kur galvenais laimests L. Nīces ziedotais tērps. Atlikums par labu draudzes lauku īpašumam.

⊙ Ņujorkas latviešu biedrības generālsapulcē 6. janvārī bija ieradušies pāri par 100 biedri, noklausoties pārskatus un ievēlot valdi.

Pagājušā gadā notikuši 15 sarīkojumi, no kuŗiem lielākais bija Ņujorkas latviešu skaistumkaralienes vēlēšanas, bet citi sarīkojumi ar referātiem vai filmu izrādēm. Piešķirti apbedīšanas pabalsti 2100 dolaru un 850 dolaru slimības pabalstos, ko neiekasē atsevišķi no biedriem, bet šī nauda rodas no sarīkojumiem. Budžetu 1962. gadam pieņēma 5300 dolaru apmērā. Jau septīto gadu par biedrības priekšnieku ievēlēja A. Homiču, priekšnieka vietnieku A. Restbergu, sekretāru J. Straumi, kasieri A. Restbergu, mantzini Z. Budi, kārtībnieku K. Kruzi. Izrīkojumu komitejā ievēlēja K. Salmiņu, A. Ciberi, L. Lauviņu, Levičku, Fr. Liepiņu. Sapulci noslēdza deja un sabiedriska dzīve.

Ņujorkas latviešu biedrības nākamais sarīkojums 27. janvārī Jorkvilles tempļa telpās, kad notiks biedrības 69. gada svētki. Sarīkojumu kuplinās dziedātāji S. Prince un J. Klīmanis, pie klavierēm M. Bogdanoviča. Programmā operu ārijas un dueti.

V. Irbe.

KALAMAZŪ

⊙ Latviešu skolas Draudzīgā aicinājuma atceres izlozes laimestu iegādē piedalījušies: gleznotājs V. S. Māris, grāmatu izdevējs I. Reitmanis (Dānijā), rotkalis A. Ķivlenieks (Toronto), keramiķe M. Āboliņa (Klīvlendā), māc. A. Piebalgs, Dr. E. Austriņa, DV apv. pr-ks R. Jankavs, skolotāja M. Paudrupe, kokgriezējs K. Sīlis un skolas vecāku padomes locekļi. Izloze notiks 27. janvārī.

Mācības latviešu skolā tiek atjaunotas 13. janvārī parastajā laikā.

⊙ Pilsētas centra rajonā otru māju iepirkusi P. Birznieka ģimene.

M.

⊙ ASV jendas 2. gaidu novads savā kārtējā gaidu vadītāju sanāksmē izšķīries par novada latviskā nosaukuma lietošanu — „Dzinteres" 2. gaidu novads. Taņi pašā sanāksmē par novada priekšnieci ievēlēja Kalamazū „Gaujas" gaidu vienības pr. vad. Gintu Ķeņģi. Jaunievēlētā „Dzinteres" 2. gaidu novada priekšniece gaidu gaitas iesākusi kā maza guntiņa Ambergā, Vācijā. Sav. Valstīs gaidu gaitas atsākusi 1954. gadā, uzņemoties latviešu gaidu vienības Kalamazū vadību, ko viņa pilda jau visus šos 7 gadus. Ginta Ķeņģe, nodarbodamās kā vadītāja, ir arī skolotāja latviešu skolā un pazīstama kā ļoti aktīva un enerģiska darbiniece arī citās latviešu organizācijās.

V. B.

⊙ Š. g. 6. janvāra sestdienas vakarā Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes jaunceltā baznīcā notika Ziemsvētku kauju atceres dievkalpojums, ko vadīja mācītājs J. Turks. Viņš aizlūdza par zvaigžņotos pulkos aizgājušiem strēlniekiem, kā arī par tiem, kas vēl mīt mūsu vidū.

Pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskajās telpās par Ziemsvētku kaujām un veco latviešu strēlnieku nozīmi runāja rakstnieks Jānis Veselis. Viņa saistošā stāstā ar interesi klausījās gan tā laika biedri sirmām galvām, gan jaunā paaudze. Rakstnieks norādīja, ka tauta, kuras vīri un dēli pulcināti savos pulkos zem saviem karogiem un kuŗiem uzticēti kauju ieroči, kaut arī tā atrastos zem svešas tautas varas, jau saskata savas brīves rītausmu . . .

Veco strēlnieku nozīme un nopelns, — ka viņi iznesa plašā pasaulē savas tautas vārdu, rādot, ka Baltijas jūras krastos mīt maza, bet varonīga tauta, kurai svēts ir senču mantojums un guvums — sava zeme.

-ebc-

GRAND RAPIDI, MIČ.

⊙ Vecā gada beigu posmā uz 60 mūža gadiem atskatījās Kārlis Grasmanis, un savas laulības 40 gadu jubileju atzīmēja pulkv. Rūdolfs Vēliņš ar kundzi Zelmu.

⊙ Gadu mijā no Kalifornijas bija atlidojis stud. theol. Ivars Gaide, lai apciemotu māti un pabūtu draugu un paziņu vidū. Ivars Gaide bija tas, kas savā laikā šinī latviešu kolonijā noorganizēja speciālus jauniešu dievkalpojumus, un arī šoreiz viņš izmantoja šādu izdevību, vadot jauniešu dievkalpojumu 31. decembrī. Tas notika Vienības draudzes baznīcā, kur sprediķi teica pats viesis, bībeles tekstu lasīja Jūlija Rumberga, lūgšanu skaitīja Ilze Ariņa un Māra Andersone, bet ērģeles spēlēja Laima Stede. Dievkalpojums bija labi apmeklēts, un pēc tā baznīcas apakšējās telpās I. Gaide rādīja filmu par saulaino Kaliforniju. Kalifornijas latviešu draudzē I. Gaide izkalpo savu prakses gadu.

⊙ Tik jautra vecā gada aizvadīšana un jaunā sagaidīšana neesot bijusi ilgi piedzīvota — bija daudzu apmeklētāju atzinums, kad tie pulcējās latviešu biedrības organizētā sarīkojumā Disabled Veterans kluba telpās Džefersona ielā. Aktrise Marija Vīdnere - Ozoliņa bija gādājusi par jautru uzvedumu ar dziesmām, runām un citām izdarībām, kurā piedalījās vietējo aktieŗu „gvarde" — Aleksandra Geriņa, Rūta Puriņa, Olga un Maksis Jansoni, Tereze Valdmane, Kārlis Tālbergs, Nikolajs Šūbiņš, akordeona pavadījumu veicot Miķelim Doniņam. Dažbrīd publikas interese bija sakāpināta tik tālu, ka tā sāka aktieriem palīdzēt „noturēt meldiņu". Profesionāls latviešu dejotāju pāris Inese un Imants izpildīja divas dejas, kas guva sevišķu atzinību. Gadu mijā sapulcējušos uzrunāja latviešu biedrības priekšnieks agr. A. Meiers, uzsverot ieceri par jauno latviešu biedrības namu un novēlēja visiem sekmes un panākumus jaunajā gadā. Sarīkojums bija kupli apmeklēts, un kopīgā saimē labi jutās i vecā, i jaunā paaudze.

⊙ Latviešu katoļu draudzes gadskārtējais eglītes vakars notika 6. janvārī Sv. Džordža klubā, un tajā bija klāt vai visi katoļticīgie latvieši no šīs pilsētas. Vakaru atklāja bīskaps Jāzeps Rancāns, un viņa uzrunai sekoja labi sagatavotie jauniešu priekšnesumi. Bija skanīgas dziesmas, mūzikāli uzvedumi, deklamācijas, kas visi priecināja skatītāju sirdis un prātus. Pēc tam kuplais viesu pulks kavējās pie kopīgā groziņu azaida galda, un kā vecie, tā jaunie izklaidējās dejās un rotaļās. Augļu grozu izlozē laimēja Skudras ģimene. Šinī pašā vakarā P. un R. Puriņu mājās pulcējās Grand Rapidas latviešu biedrības teātŗa kopas dalībnieki, un šie divi bija beidzamie eglīšu sarīkojumi vietējā latviešu kolonijā.

V. Z.

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER
33 Fairview Blvd., Toronto HO 3-6612
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - ARUNDEL: Divstāvu, 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāžas iespēja. Kopīgā cena $ 13.500,-, iemaksa $ 1.500,-. Atlikums uz jaunām 10 gadu obligācijām.
DANFORTH - BROADVIEW: Atsevišķs 5 istabu bungalovs, ūdens - eļļas apkure, plats iebraucamais ceļš, garāža. Dārzā izbūvēta ķieģeļu māja mākslinieku darbnīcai. Kopīgā cena $ 12.900,-, iemaksa $ 2.000,-. Atlikums uz vienu atlikuma 10 gadu obligāciju.
DANFORTH - LOGAN: Divstāvu, atsevišķa 7 istabu māja, moderna eļļas apkure, garāžas iespēja. Kopīgā cena $ 12.900,-, iemaksa $ 1.500,-. Atlikums uz vienu atklātu 10 gadu obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

Arn. Lūsis

Triumfs vai traģēdija?

II

Vienības radīšanai kristīgā baznīcā lieli nopelni nenoliedzami bus tā saucamai Pasaules Baznīcu Apvienībai (World Council of Churches), kuras sanāksme 1961. gada decembra sākumā notika Delhi pilsētā, Indijā.

P. B. Apvienības sākumi meklējami šī gadsimta pirmā ceturksnī, kad protestantu teologi sāka domāt par to, kādā veidā dažādām konfesijām būtu iespējams saprasties un sadarboties. Pēc informātīva rakstura domu izmaiņas noskaidrojās, ka misijas darbs būtu tas, kur dažādo konfesiju kristieši varētu vislabāk saprasties un sekmēt visu kopīgo mērķi: Kristus evaņģēlija sludināšanu cilvēcei. 1910. gadā Anglijā, Edinburgā, tāpēc sasaukts anglikāņu, pareizticīgo un dažu citu protestantu baznīcu pārstāvji konferencē, kas saucās „Pasaules Misijas konference".

Nekādus redzamākus panākumus šī konference nedeva. Un neviens tādus arī negaidīja. Bet sadarbībai ceļš bija iezīmēts.

Dažus gadus vēlāk izveidojās nogrupējums, ko sauca par „Dzīves un darba konferenci" (Life and Work). Šajā nogrupējumā pulcējās garīdznieki un teologi, kas interesējās par sociālās dzīves problēmām un pētīja iespējas, kādas šai laukā pavērtos kristīgai baznīcai.

Šī novirziena pārstāvji laikā pirms otrā pasaules kara noturēja vairākas konferences. Tādas notika Ženēvā (1920. g.), Stokholmā (1925. g.) un Oksfordā (1937. g.).

Otrā grupa teologu un baznīcu vadītāju lika pamatus kādai citai kustībai kristīgā baznīcā, kas nodarbojās ar teoloģijas un liturģijas problēmām, meklējot dogmatiskus pamatus, uz kuriem varētu vienoties dažādo konfesiju kristieši. Šī novirziena pārstāvji tikās vairākās konferencēs Ženēvā, Lozannā un Edinburgā (1937. g.).

1938. gadā Utrechtā abi augstāk minētie novirzieni saplūda kopā, apvienojās, un lika pamatus organizācijai, kas nolēma saukties „Pasaules Baznīcu Apvienība".

Otrs pasaules karš pārtrauca apvienības darbību. Tikai 1948. gadā, Amsterdamā, varēja notikt šīs apvienības otrā, eukumēniskā sanāksme. Ja atmiņa nevilj, tad šajā sanāksmē izpaudies ass noskaņojums pret Padomju Savienību, tās koloniālo politiku un baznīcas apspiešanu okupētajās valstīs.

Trešā, laikam visliešākā un impozantākā P. B. Apvienības sanāksme, kā jau norādīts, decembra sākumā notikusi New-Delhi pilsētā, Indijā.

Laikraksti ziņoja, ka šajā sanāksmē piedalījušies 1200 delegāti un novērotāji, neieskaitot apmēram 300 žurnālistu, kas pārstāvējuši gandrīz visus lielākos pasaules laikrakstus. Starp delegātiem, ko sūtījušas dažādas protestantu baznīcas, atrodam daudzus vīrus, kuru vārdi pazīstami tālu ārpus viņu valsts robežām. Tur redzam vācu biskapus G. Dibeliusu un M. Noemilleru, Anglijas baznīcas primatu A. U. Ramsey, apvienotās luterāņu baznīcas Amerikā (U.L.Ch.A.) prezidentu F. Fray, Amerikas episkopāļu baznīcas biskapu A. Lichtenbergeru u. c.

Nav šis rakstā iespējams sīkāk apskatīt lielās sanāksmes darbību un pieņemtās rezolūcijas izteiktos nākotnes nodomus.

Gribētos zināmā mērā tikai izvērtēt šīs sanāksmes sasniegumu un jautāt: ko tā ir devusi baznīcai, kā Kristus mācības sludinātājai un Kristus atstātā mantojuma glabātājai sekulārismā un komunisma apdraudētā pasaulē?

Šāda analize ir svarīga tamdēļ, ka, Billija Grēma vārdiem runājot, — pasaules baznīcu apvienības konference var „izvērsties par jaunu Bābeli — vai arī kļūt par pirmiem Vasaras svētkiem līdzīgu notikumu".

Vērtējot jāsaka, ka nebūs nekādu nevienas uz otru. Par Bābeli konference nav kļuvusi. Un arī Vasaras svētku spraiguma un liesmojošā Svētā Gara atklāsmes tai ir pietrūcis.

Pirmais ieguvums, ko šī konference devusi, šķiet, ir — nesaistoša, pagaidām gan vēl tikai tīri teorētiska vienība protestantu baznīcā. Tas — protestantu baznīcu aprisēs, bez šaubām, ir vēsturisks, vēl nebijis, notikums. Par to mēs varētum visi priecāties. Un dziedāt: Gloria Dei in excelsis!

No šī viedokļa raugoties, kļūst saprotama arī vienprātība un atsaucība, ar kādu eukumēniskā koncila dalībnieki uzņēmuši par P.B. Apvienības dalībnieci arī Padomju Savienības Pareizticīgo baznīcu, kas bija sūtījusi 16 vīru lielu delegāciju ar biskapu Nikodimu priekšgalā.

Par jautājumu, vai sūtītie pārstāvji tiešām reprezentē kristiešus, un vai ar Pad. Savienības garīdznieku uzņemšanu P. B. Apvienības sastāvā nebūs notikusi zināma „iefiltrēšanās" pretkomūnisma cietoksnī — Delhi sanāksmē vispār neesot plašāk izrunātas nekādas pārrunas un debates. Balsošanas rezultāti tamdēļ arī ļoti zīmīgi — 142 balsis nodotas par uzņemšanu, 3 delegāti balsojuši pret, un tikai 4 — atturējušies. Zīmīgi ir arī tas, ka no ārpuses nav bijis nekādu demonstrāciju pret Pad. Savienības delegāciju. Tikai viens vīrs — ar plakātu rokās — stāvējis pie konferences telpas ieejas, brīdinādams Pasaules Baznīcu Apvienības delegātus no komūnisma briesmām un viltus metodēm. Un — šis vīrs esot bijis latvietis, mācītājs Zingers, kas jau ilgāku laiku strādā par misionāru Indijā.

Ar Pad. Savienības pareizticīgo baznīcas uzņemšanu, liekas, piepildījies to baznīcas darbinieku sapnis, kas meklējuši formālu vienību un kas vēlējušies, lai apvienības dalībnieki nāktu no visu zemju un valstu robežām.

Starp šī virziena pārstāvjiem redzamākais ir faktiskais P. B. Apvienības vadītājs Viljams Adolfs Hūfts (Hooft) — bijušais reformētās baznīcas mācītājs un Jaunekļu kristīgās savienības darbinieks, ko daudzi dēvē par „protestantu pāvestu". Hūfts vienmēr ir bijis pārliecināts, ka kristiešiem brīvā pasaulē ir jāpalīdz un jāizmanto visas iespējas sadarbībai ar baznīcām Pad. Savienībā.

„Man mazāk rūpju sagādā tas, ko krievi dara Baznīcu Apvienībā, kā man būtu tad, ja krievi palikti ārpusē un pareizticīgo baznīcas aprakstu pati sevi savā misticismā, ignorēdama sputņiku pasauli ārpusē."

Cik šai frāzainā deklarācijā būs bijis tālredzības, to rādīs nākotne. Varbūt, ka tiešām — caur P. B. Apvienību — kristiešiem būs iespējams kaut ko darīt savu ticības brāļu labā, kas dzīvo zem padomju jūga. Varbūt, ka līdz darbība apvienībā tiem sniegs gandarījumu, stiprinājumu. Bet — var arī būt tā, ka padomju valdība P. B. Apvienību izmanto visneikritnākiem politiskiem un viltus propagandai. Jau Delhi sanāksmē daudzi delegāti ievērojuši, ka biskaps Nikodims ir aizdomīgi jauns cilvēks — tikai 32 gadus vecs, ar perfektām angļu valodas zināšanām un labu politisko notikumu orientāciju. Īstais delegācijas vadītājs nenoliedzami tomēr bijis „tulks" — V. Zaitcevs, kas maisījies visur iekšā, devis visiem norādījumus, un nebaidījies arī laiku pa laikam korriģēt citus runātājus — biskapus un priesterus.

Pašreizējais P. B. Apvienības triumfs nenoliedzami pārvērtīsies traģēdijā, ja tā tiks pārvērsta par politisku forumu, kurā maskētā veidā tiks paustas idejas, ko komūnisti uzņēmuši savā programmā savu mērķu sasniegšanai.

Delhi sanāksmē, tas, diemžēl, jau ir redzams.

Konferences noslēgumā, samērā lielā steigā, pieņemtas vairākas rezolūcijas, kuru iedarbība kļuva reālāka, diemžēl, nekā konferences dalībnieki to bija cerējuši.

Viena no rezolūcijām, ko no raidija tikai ar dažu balsu vairākumu — pārsvarā no portugāļu koloniālpolitiku, — un tūlīt, konferencei beidzoties, Indijas premjērs un „miera draugs" Nēru lika maršēt savām armijām, lai atrisinātu robežstrīdus un atbrīvotu „apspiestos" indiešus portugāļu kolonijā.

Kāda cita, gandrīz vienbalsīgi pieņemta, rezolūcija ieteica sarkanās Ķīnas uzņemšanu Apvienotās Nācijās; vēl kāda rezolūcija nosoda antisemitismu, aparteidu u. t. t.

Tā nenovēršami P. B. Apvienība ir pieskārusies problēmām, kas iekļaujas politiskās dzīves aprisēs. Un nav ne mazāko šaubu, ka šai virzienā īpaši aktīva būs Pad. Savienības sūtītā garīdznieku delegācija.

Viens no P. B. Apvienības redzamākiem darbiniekiem — Van Dusens, tūdaļ pēc krievu uzņemšanas kāda laikraksta pārstāvim atzinies: „Izrādās, ka krieviem ir īpatnējas idejas sociālās dzīves jautājumos un starptautiskā politikā. Mēs domājam, ka P. B. Apvienībā viņi būs klusi un neaktīvi. Ir tomēr noticis gluži pretējais."

Mūs, kas pazīstam komūnistu metodes, tas, protams, nepārsteidz. Sāpīgi ir tikai tas, ka, lai panāktu nominālo protestantu baznīcu vienību, ir, varbūt, maksāta pārāk augsta cena. Caur baznīcu, kuru komūnisti grib iznīcināt, tagad tiem ir dota iespēja pasaulē kaisīt savas propagandas sēklu, jo krievi „necietīs klusu". Savas „īpatnējās" idejas viņi sludinās, vai citiem tas patīk, vai nē.

Pārējie Delhi konferencē pieņemtie lēmumi būtu vairāk uzskatāmi tikai par ieteikumiem un par ierosinājumiem turpmākam darbam un teoloģiskiem disputiem.

Meklējot baznīcas vienību, kristieši tiek aicināti atzīt dažādu konfesiju mācītājus kā viena darba darītājus un viena mērķa sekmētājus; veicināt kopīgas Bībeles studiju grupas, kopīgus dievkalpojumus; pētīt iespējas par svētā vakarēdiena pasniegšanu ārpus konfesionālām aprindām u. t. t. Tālākie ieteikumi aicina lajus ņemt aktīvāku dalību baznīcas darbā, aktivizēt iekšējās misijas darbu, cenšoties aizsniegt tās aprindas, kas atrodas ārpus baznīcas u. t. t.

Protams — P. B. Apvienība pieņēmusi arī tādas rezolūcijas, kas prasa respektēt individuālo brīvību, lauzt rašu aizspriedumus u. t. t. Bet šajās rezolūcijās jau vērojama vairīšanās lietas saukt īstā vārdā — un piesardzīga vēlēšanās nenokaitināt jaunuzņemtos apvienības locekļus. Zīmīga šai ziņā ir rezolūcija, kas it kā nosoda diktatūras, bet tūdaļ piebilst, ka „nepieciešamība" dažreiz prasot „autoritāru režīmu . . . un ka grūtības, kas varētu rasties, nodrošinot kārtību, var prasīt jaunas politiskās dzīves formas".

Ievēlējuši padomi 100 vīru sastāvā un 6 prezidentus, delegāti atstājuši P. B. Apvienības trešo eukumēnisko koncilu ar vislabākām cerībām.

Vai tās piepildīsies, rādīs nākotne. Pārāk daudz gaidīt, liekas, nozīmētu — aloties.

Bet mēs varam priecāties par katru soli, kas ved tuvāk vienībai Kristus baznīcā.

Un P. B. Apvienības sanāksme Delhi ir kalpojusi šim mērķim.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDIŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
☆
Rūpīga un
smalkjūtīga
apbedīšanas
ceremoniju
izkārtošana.

Koraļu pils Floridā

Latvieša mūža darbs televīzijas raidījumā

Piektdien, 5. janvāra vakarā uz televīzijas 11. raidāmceļa Ņujorkā, raidījumā „Septiņjūdžu zābaki," kur rādīja Floridas ievērojamās vietas, ko vērts apskatīt, redzēja arī latvieša gatavoto koraļu pili. Tā atrodas apmēram 25 jūdzes uz dienvidiem no Maiēmi (Miami) pie Homstedes pilsētas un to cēlis latvietis Eduards Liedskalniņš. Viņa vārds iekalts arī viņa celtā pils klintī, ar dzimšanas gadu un dzimšanas vietu Latvijā. Televīzijas komentātors pieminēja, ka viņš bijis latvietis, parādot koraļu pils galvenos veidojumus, pēc tam Liedskalniņa mūzeju ar darba rīkiem un citām atstātām mantām, pieminot arī iemeslu, kas licis šim mazajam vīram, kas tikai nedaudz pāri par pusotra metra, visu mūžu veidot šādu savdabīgu pieminekli, ko brauc apskatīt tūristi.

Kā visi jaunekļi, tā arī Liedskalniņš jaunībā bijis iemīlējies un gribējis mīļoto sievieti precēt, bet tā apprecējusies ar citu, kam bijis vairāk naudas. Šis notikums atstājis uz Liedskalniņu tik lielu iespaidu, ka viņš sācis celt no koraļu bluķiem pili šīs sievietes piemiņai. Materāli pils būvei ņemti no paša zemes, kur tagad redzamas lielas bedres.

Apkārt pilij liela koraļu sēta, kas veidota no vairāk tonnu smagiem akmens bluķiem, tā kā jābrīnās, kā viens cilvēks to spējis pacelt, jo pili būvējis tikai Liedskalniņš viens pats bez palīgiem. Lai tiktu pilī, jāiet caur lieliem koraļu vārtiem, bet vārtu vietā liels koraļu bluķis, apmēram deviņu tonnu smags. Tas veidots tā, ka to var pagriezt pat ar mazo pirkstiņu, jo bluķa smaguma centrs stāv uz dzelzs ass. Pie ieejas liels zvans, kas Liedskalniņa laikā bijis apmeklētājam jāzvana divas reizes. Ja zvanīts vairāk vai mazāk, apmeklētājs neticis ievērots, kaut gan arī pie pareizā zvanu skaita nevarēja zināt, vai apmeklētājs īpašnieka acīs atradīs žēlastību un to ielaidīs, jo pakāpies uz sētas, viņš zvanītāju vispirms novērojis, pats palikdams neredzams. Pils gatavota dārza veidā un redzami koraļu klintīs cirsti dažādi priekšmeti, kas domāti kā pils iekārta. Ir atpūtas krēsli, kas izliekas smagi, bet kas viegli pagrozāmi ar roku, tie pat šūpojas, ja uz tiem atsēžas. Ir parastā lieluma krēsli, kas domāti sievai un bērniem (kas Liedskalniņam nekad nav bijuši), bet ģimenes galvas krēsls ir lielāks un tas atrodas uz paaugstinājuma. Ir ēdamgalds, kas cirsts Floridas kartes veidā, tam apkārt krēsli ģimenei un viesiem. Guļamistabā koraļu gulta griežas ap savu asi, tā ka gulētāja ķermenis ir saulē, bet galva ēnā. Ir koraļu klintī veidots mēness ar pirmo un pēdējo ceturksni, ir arī Saturns un Marss.

Liedskalniņš domājis, ka uz Marsa ir dzīvība, tāpēc Marsa koraļu atveidā iestādīta palma, kas vēl tagad aug. Koraļos veidotais 25 pēdu teleskops nostādīts tā, ka var redzēt Ziemeļzvaigzni un liekas, ka, ar visu lielo darbu, Liedskalniņu mocījušas ilgas pēc dzimtenes. Cauri dārzam tek apakšzemes avots, kas vienā vietā izcirsts klintīs, veidojot aku, tā apgādājot koraļu pili ar ūdeni. Visi veidojumi koraļu klintīs veikti ar lielu rūpību, balstoties uz smaguma centra atrašanu, viss veikts ar vienkāršiem darba rīkiem.

Eduards Liedskalniņš Amerikā ieradies 1920. gadā un apmeties Floridā, pagaidu mājas vietai uzceļot būdiņu, kas vēl tagad redzama. Apkārtne toreiz bijusi neapdzīvota un neauglīga, bet lai rastu līdzekļus, viņš gatavojis krēslus, ko pārdevis par 10 centiem gabalā (toreiz dolara vērtība bijusi augstāka, algas Floridā bijušas 25 dolari nedēļā, tagad ap 80 dol.). Ja gaidāms krēslu pircējs un Liedskalniņš nav bijis mājās, tad atstāta zīmīte, lai ņem krēslu, bet naudu lai ieliek speciāli gatavotā caurumā. Koraļu pils apkārtnē aug oranžu koki, ko Liedskalniņš stādījis un kādu laiku nodarbojies ar šo koku kopšanu.

Tālāk televīzijas raidījumā rādīja Liedskalniņa bijušo dzīvojamo istabu, kur tagad iekārtots mūzejs. Pie sienas karājas viņa platmale un tropu ķivere, vienā kaktā plīts, kur gatavot ēdienu, pie griestiem uzvilkta koka lāviņa. Kaut gan Liedskalniņš nav daudz skolā gājis, viņam pašam savi izgudrojumi: pašgatavota elektriskā mašīna, gatavota no veca riteņa, pašgatavots radio uztvērējs un raidītājs, kā arī citi sīkumi. Mūzejā redzamas arī lielās dzelzs ķēdes, ar kuru palīdzību celti lielie akmens bluķi.

Liedskalniņš sarakstījis arī vairākas grāmatas, pa lielākai daļai tur apskata dažādus techniskus jautājumus, bet kādā grāmatā apdrukāta tikai lapas viena puses, otra atstāta lasītāju atzīmēm, ja ir citādās domās, kā grāmatā teikts.

Atbraucot Amerikā, Liedskalniņš slimojis ar tuberkulozi, bet atveseļojies. Miris 1951. gada ziemā, kad 30 gadus bija cēlis pili kādas sievietes mīlestības atcerei. Kā mantojumu atstājis 36 simtsdolāru zīmes, kas paslēptas radio uztvērēja galdiņa metalla kājā. Pagājis ilgāks laiks, kamēr nauda atrasta, jo arī šeit viņš rīkojies īpatnēji, kaut gan kā kādā krustvārdu mīklā viņš aptuveni devis norādījumus, kur nauda noglabāta.

Tagad šo koraļu pili apbrīno tūristi, tā uzņemta arī Floridas tūristu vadonī kā vieta, ko vērts apmeklēt. Ekskursijas uz šo pili rīko piecas dažādas autobusu sabiedrības, bet daudz vairāk tūristu iegriežas garāmbraucot savās mašīnās.

V. Irbe.

Drumstalas smaidam

Rotas komandieris uz jaunkareivi: „Tā, jūs esot studējis astronomiju un neziniet vēl pat, ko nozīmē zvaigznes uz manām zīmotnēm!"

☆

Kāda jaunkundze detektīvu birojā: „Es vēlētos zināt kaut ko vairāk par savu līgavaini."

„Labprāt. Ko jūs īsti vēlaties par viņu zināt?"

„Redziet, viņu sauc par Fridolīnu, viņam ir maza melna ūsiņa uz virslūpas un blondi mati."

„Kur viņš dzīvo un kāds ir viņa uzvārds?"

„Jā, to taču es tieši gribu zināt. Citādi es nenāktu uz detektīvu biroju!"

☆

Kāpostgalviņš stāsta: „Tagad es esmu iestājies dziedāšanas biedrībā, un mēs, visi dziedātāji, sanākam kopā divas reizes nedēļā. Omulīgi iedzeram alu un spēlējam kārtis . . ."

„Bet kad tad jūs visi dziedat?"

„Dabiski tad, kad esam ceļā uz mājām."

★

Direktors: „Vai manā prombūtnes laikā ir noticis kas svarīgs?"

„Nē, direktora kungs. Vienīgi tā siena, pret kuru jūs balstāties, starplaikā ir svaigi krāsota."

☆

Mūzeja gīds: „Un šeit, manas dāmas un kungi, šajā lielajā urnā ir ķēniņienes Kunigundes pelni . . ."

„Va, velns!" iesaucās kāds apmeklētājs. „Tā savā mūžā gan ir daudz pīpējusi."

☆

„Trakas lietas!" saka Rūdis savam darba kollēgam. „Šodien lasīju laikrakstā, ka Ešnapuras maharadžam esot bijuši simtu trīsdesmit pieci bērni . . ."

„Briesmīgi gan," nopurd kollēga. „Viņa sievai ir bijis tiešām grūts mūžs, tik daudzus bērnus pasaulē laižot."

☆

„Cienītā kundze," galda kaimiņš viesībās uzrunā svešo kaimiņieni, „jūs, droši vien, esat no Rīgas."

„Nē, esmu dzimusi Liepājā, bet Rīgā gāju skolā."

„O," nopūšas kaimiņš, „jums katru dienu ir bijis sasodīti garš ceļš ejams."

☆

Duisburgā (R. Vācijā) kāda uztraukta māte nesen policijai ziņojusi, ka pie bērnu dārza nozagta viņas meitene. Policijas trauksmes vienības tomēr drīz noskaidrojušas, ka noticis tikai pārpratums. Kāds tuvredzīgs vectētiņš bijis aizsūtīts uz bērnu dārzu pārvest mājās savu mazmeitu, un viņš, daudz neskatoties, nogrābis pie rokas pirmo meiteni. Neskatoties uz bērna brēkšanu un spārdīšanos, tuvredzīgais vectētiņš tikai mājās aptvēris, ka mājās pārnācis ar neīstu mazmeitu.

☆

Kāds holandiešu students, meklēdams blakus ienākumus, nesen atklājis neklātnes kursus, kuros māca skūpstīšanās techniku. Veikals zeļot, un studentam jau ir savs birojs, kurā strādā divas sekretāres. Vienīgā nelaime, ka darba slodzes dēļ bučošanās technikas „profesoru" pametusi viņa līgava, kura domā, ka puisim par skūpstīšanos vispār neesot jēgas.

☆

Reportiers intervē jubilāru viņa 103. dzimšanas dienā: „Tātad jūs esat vecākais mūsu pilsētiņas iedzīvotājs?"

„Nē!" klusi čukst jubilārs. „Mana sieva ir patiesībā vēl divus gadus vecāka, — bet to neviens nedrīkst zināt . . ."

VĒSTULE NO ANGLIJAS PAR

svētku traģēdijām un priekiem skaitļos

(A. P.) Dzīves ikdienā bieži mūs māc depresijas brīži, kad, tā sakot, sirds pat sāp, un mēs ilgojamies pēc miera un atpūtas, cerot, ka to dos kādas gaidāmās svētku dienas. Bet vai šajās cerībās bieži vien neviļamies, jo dažkārt svētku laiks ir laiks, kas sāpes un ciešanas vēl vairāk palielina? Lai tik atceramies 1960. g. Ziemsvētkus, kuru laikā dažādās satiksmes nelaimēs vien Anglijā gāja bojā 154 cilvēku dzīvības, tajā pašā laikā vairākus tūkstošus smagi ievainojot. Rakstot šīs rindas, nule pavadīto svētku nelaimes gadījumu dati vēl nav sakopoti, bet pieminams, ka laika apstākļi jau svētku ievadījumam bija tādi, kas lika bažīties, jo migla, sals un apledojušie ceļi ir galvenie faktori, kas izsauc satiksmes nelaimi. Tikko uzrakstīju šīs rindas, radio vēsta, ka fatālo nelaimes gadījumu skaits jau pārsniedzis 90. un ir vēl tik otro svētku pievakare.

Bet lai paliek šis drūmais ievads, jo citi skaitļi liecinās par dzīves un dzīvības, tā sakot, otru pusi, un te nu mums darīšana tikai ar iepriecinošiem miljoniem. Vārds visupirms angļu svētku galda neatņemamai sastāvdaļai — tītaram, kuru pirms 400 g. no Meksikas šinī salā esot ievedis portugāļu pētnieks Vasko da Gama. Vai gan viņš to varēja iedomāties, ka šim putnam pēc daudziem gadu simtiem piekritīs tik izcila un svarīga loma svētku galdā — seši miljoni putnu, t. i. pusotra milj. vairāk kā pag. gadā, likti galdā šajos svētkos, un tos „sagremot" palīdzējuši 50 milj. kausi alus. Stiprāko padzērienu „porcijas", diemžēl, neviens nav saskaitījis. Domāju, ka miljons šurpu vai turpu šajos datos nekādu jūtamu ainas maiņu neienesīs, jo labi zinu, ka neviens pievestos miljonos nav ieskaitījis manis iegādātās alus kausiņu „porcijas", par ko parūpējos jau laikus.

Kas attiecas uz mūsu tautiešu svētku galdu, tad jākonstatē, ka par tītaru lielākā cieņā ir zoss vai pīle, vai tas pats sivēntiņš, kas esot pieskaitāms nelaimīgākiem radījumiem pasaulē, jo tā māte, lūk, esot . . . cūka. Ievadījumam, protams, netrūkst dažādo, mums visiem labi pazīstamo un gardo auksto uzkodu, no kuriem dažu labu nogaršot mūsu angļu draugus nemaz nevar pierunāt, par rupjmaizi un skābiem kāpostiem jau nemaz nerunājot.

Bet vēl dažus skaitļus! Pārdotās svētku apsveikumu kartītes uzrāda tīri astronomiskus skaitļus — pārdotas pāri par 600 milj. kartīšu, sākot šo pārdošanu jau vasarā. Milzu summa naudā — 52 milj. mārc. izdota par dažādām spēļu lietām, dāvanām bērniem, un kur tad vēl miljoniem izdoto mārciņu, lai iepriecinātu dāvanām pieaugušos!

Vēl daudzi citi, mazāk nozīmīgi skaitļi, visi arī miljonos, liecina par to „sirsnību", ar kādu angļu cilvēks gatavojies, sagaidījis un pavadījis svētkus. Laikraksti konstatē, ka Ziemsvētki šinī zemē ik gadus kļūstot ārēji spožāki un trokšņaināki, jo strādājošo materiālās labklājības līmenis ik gadus uzrāda kāpjošu tendenci. Tikai vecais cilvēks - pensionārs it kā atstāts pabērna lomā, jo tas svētku dienas spiests pavadīt gaišajās savu spēka gadu atmiņās, jo neviens jau nav parūpējies, lai viņa pensijā iekalkulētu arī kādu papildus prieka devu.

Svētku laiks šogad bija samērā ilgs, jo pirmā svētku diena iekrita pirmdienā, un tā brīvdienas strādājošiem svārstījās no 4—6 dienām. Labi jutās tas, kam tās bija samaksātas, bet daudz jau nekurnēja arī tie, kam par šo „samaksu" bija jau laikus jāatlicina pašiem.

Svētki nosvinēti. Līdz nākošiem atlikusi vairs tikai 51 nedēļa. Tas ir laiks, kurā atkal varam piemirst savus daudzos radus un draugus, „knapināties" dienišķā azaidā, atlikt vēstuļu rakstīšanu tiem, kam būtu jāraksta, un atkal par jaunu sākt badošanās „kūri", bet šoreiz gan tā pa nopietnam.

VĪRS, KAS PĀRDEVIS EIFEĻA TORNI

"THE MAN WHO SOLD THE EIFFEL TOWER" by James Johnson with Floyd Miller, Doubleday izdevums, 216. l. p., cena—$ 4.50.

Ja Rīgā vecos laikos bija „modē" lētticīgiem pircējiem pārdot Vērmaņa dārzu, un tādi darījumi it kā vairākkārt arī esot notikuši, tad Parīzē savā laikā vislielāko sensāciju radīja „grāfa" Viktora Lustiga „darījums ar Eifeļa torni", ko tas visai veikli bija pārdevis kādam vecu dzelžu tirgotājam un jaunbagātniekam noplēšanai, veikli nospēlēdams Francijas valdības ierēdņa lomu.

Šī veiklā un „apdāvinātā" krāpnieka dzīves stāstu, balstoties uz policijas protokoliem, stāsta apskatāmā grāmata, kas nav parastais kriminālromāns, bet gan grāmata, kas visai noderīga noziedznieku psicholoģijas pētījumiem.

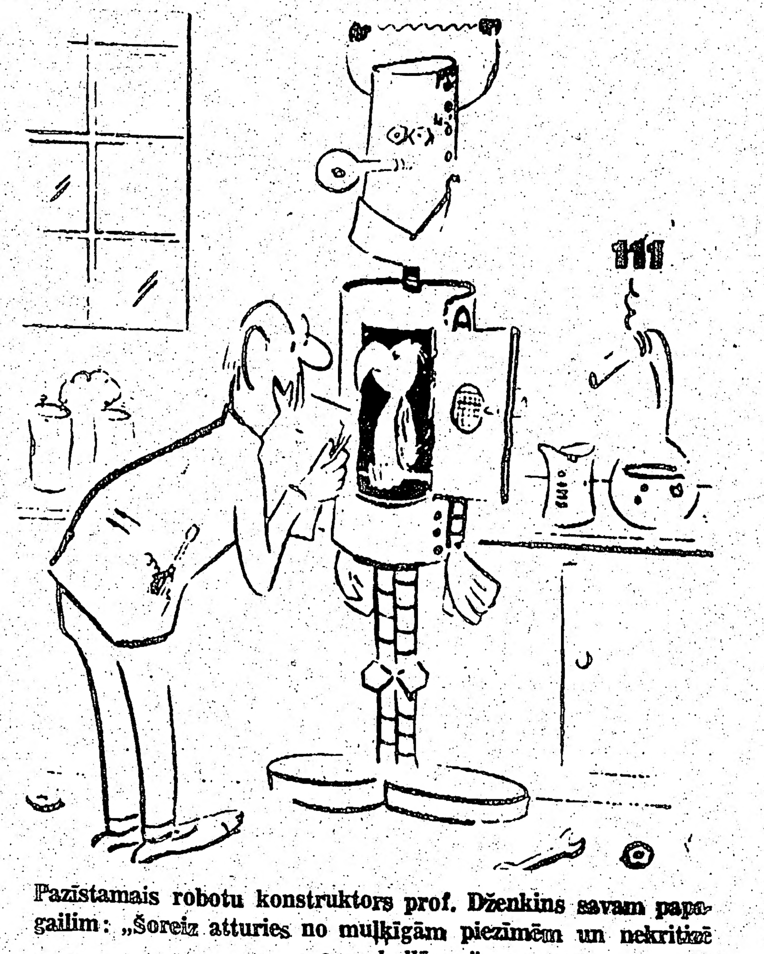

Pazīstamais robotu konstruktors prof. Dženkins savam papagailim: „Šoreiz atturies no muļķīgām piezīmēm un nekritizē manus kollēgas."

PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!
LOGAN: Divstāvu, atsevišķa ...ierna eļļas apkure, garāžas ...$ 12.900,-, iemaksa $ 1.500,-. ...atklātu 10 gadu obligāciju.
...KIEM UZ 3 GADIEM UZ ...Ā IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

...dā

gad ap 80 dol.). Ja gaidāms krēslu pircējs un Liedskalniņš nav bijis mājās, tad atstāta zīmīte, lai ņem krēslu, bet naudu lai ieliek speciāli gatavotā caurumā. Koraļu pils apkārtnē aug oranžu koki, ko Liedskalniņš stādījis un kādu laiku nodarbojies ar šo koku kopšanu.

Tālāk televīzijas raidījumā rādīja Liedskalniņa bijušo dzīvojamo istabu, kur tagad iekārtots muzejs. Pie sienas karājas viņa platmale un tropu ķivere, vienā kaktā plīts, kur gatavot ēdienu, pie griestiem uzvilkta koka lāviņa. Kaut gan Liedskalniņš nav daudz skolā gājis, viņam pašam savi izgudrojumi: pašgatavota elektriskā mašīna, gatavota no veca riteņa, pašgatavots radio uztvērējs un raidītājs, kā arī citi sīkumi. Muzejā redzamas arī lielās dzelzs ķēdes, ar kuru palīdzību celti lielie akmens bluķi.

Liedskalniņš sarakstījis arī vairākas grāmatas, pa lielākai daļai tur apskata dažādus techniskus jautājumus, bet kādā grāmatā apdrukāta tikai lapas vienā puse, otra atstāta lasītāju atzīmēm, ja ir citādās domās, kā grāmatā teikts.

Atbraucot Amerikā, Liedskalniņš slimojis ar tuberkulozi, bet atveseļojies. Miris 1951. gada ziemā, kad 30 gadus bija cēlis pili kādas sievietes mīlestības atcerei. Kā mantojumu atstājis 36 simtsdolāru zīmes, kas paslēptas radio uztvērēja galdiņa metalla kājā. Pagājis ilgāks laiks, kamēr nauda atrasta, jo arī šeit viņš rīkojies īpatnēji, kaut gan kā kādā krustvārdu mīklā viņš aptuveni devis norādījumus, kur nauda noglabāta.

Tagad šo koraļu pili apbrīno tūristi, tā uzņemta arī Floridas tūristu vadonī kā vieta, ko vērts apmeklēt. Ekskursijas uz šo pili rīko piecas dažādas autobusu sabiedrības, bet daudz vairāk tūristu iegriežas garāmbraucot savās mašīnās.

V. Irbe.

VĪRS, KAS PĀRDEVIS EIFEĻA TORNI

"THE MAN WHO SOLD THE EIFFEL TOWER" by James Johnson with Floyd Miller, Doubleday izdevums, 216. l. p., cena—$ 4.50.

Ja Rīgā vecos laikos bija „modē" lētticīgiem pircējiem pārdot Vērmaņa dārzu, un tādi darījumi it kā vairākkārt arī esot notikuši, tad Parīzē savā laikā vislielāko sensāciju radīja „grāfa" Viktora Lustiga „darījums ar Eifeļa torni", ko tas visai veikli bija pārdevis kādam vecu dzelžu tirgotājam un jaunbagātniekam noplēšanai, veikli nospēlēdams Francijas valdības ierēdņa lomu.

Šī veiklā un „apdāvinātā" krāpnieka dzīves stāstu, balstoties uz policijas protokoliem, stāsta apskatāmā grāmata, kas nav parastais kriminālromāns, bet gan grāmata, kas visai noderīga noziedznieku psicholoģijas pētījumiem.

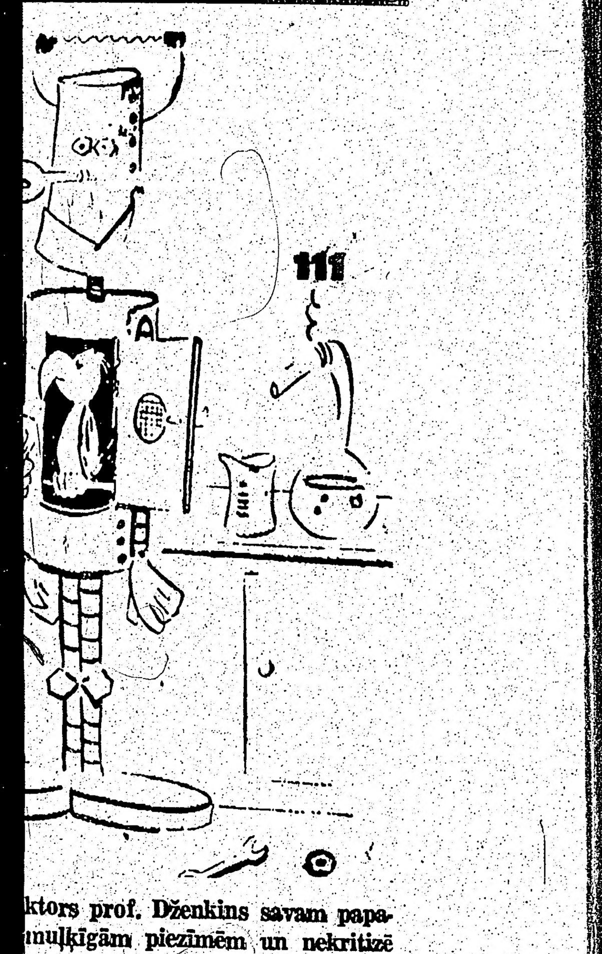

...ktors prof. Dženkins savam papa... ...muļķīgām piezīmēm un nekritiz... ...us kolēģas."

KALVIS
10. GADSKĀRTĒJAIS KONCERTS
notiks sestdien, š. g. 13. janvārī, plkst. 8.00 vakarā, Parkdale Collegiate auditorijā, 209 Jameson Ave., TORONTO.

Programmā: LATVIEŠU AUTORU SKAŅU DARBI.

Ieea: $ 1.50, skolēniem $ 1.-.

(Iebrauktuve skolas parkošanas laukumā no C L O S E Ave.).

KARNEVĀLS
„VAKARS UZ EZERA"
1962. g. 3. febuārī, plkst. 8 vak. PALACE PIER telpās.
Spēlēs: T. DAVIDSONA DEJU ORĶESTRIS.
PILNA BUFETE. ■ PĀRSTEIGUMI.
MASKU GODALGOŠANA.
Ieeja: Dāmām $ 2.00, kungiem $ 2.50. Maskām $ 1.50.
Visus laipni ielūdz
DV TORONTO SAIME.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es ziedu uzlūkoju . . .
SVEICIET AR ZIEDIEM!
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas, tel.: LE 3-3884, Toronto.
KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.
LOTUS

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431

Dr. BERTA KRASINS
uzsāk slimnieku pieņemšanu
2902 DUNDAS ST. W. (pie Keele), TORONTO.
Pieņem pirmdienās, otrdienās, ceturtdienās un piektdienās no plkst. 2.00 — 6.00 p. p.
Trešdienās no plkst. 3.00 — 7.00 p. p.
Sestdienās no plkst. 10.00 — 12.00 pr. p.
Iepriekšēja pieteikšanās vēlama: tel. 766-2855, mājās RO 6-1314.

Milda's FLOWERS
Piedāvā:
● Grieztus ziedus un ziedu sakārtojumus dažādām vajadzībām.
● Podu puķes un tropiskos stādus.
● Keramiku, ādas un sudraba izstrādājumus un audumus.
Ērta parkošana. Piegādā mājās katrā laikā Toronto pilsētā.
765 THE QUEENSWAY, TORONTO 18, ONT.
TEL. CL 5-7233.
M. M. Bērtulsoni.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792.

Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
VALUPE
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām
19 Pretoria Ave., Toronto 6, O.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS
uz
PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.
(PARASTIE NOTEIKUMI)
PIEPRASIET CENRĀŽUS.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.
TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
Ierīko TV antenas. Atvērts līdz pl. 8 v., sestdienās līdz pl. 6 v.
● IZĪRĒ TV par $8.- MĒNESĪ. ●
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

IGAUŅU PULKSTEŅU UN JUVELIERA VEIKALS,
TRANS-CANADA CREDIT JEWELLERS,
1554 Bloor St., West, Toronto. Tel.: LE 5-7802.
OMEGA PULKSTEŅI, DIMANTU GREDZENI, KRISTALLS, DĀVANAS LIELĀ IZVĒLĒ. Pieņem pasūtinājumus, labo pulksteņus un dārglietas. Latviešiem 10 proc. atlaide. Atvērts no plkst. 9.00—6.00. Piektdienās no 9.00—9.00. Īpašnieks L. ILVES.

REALTOR
BĒRZIŅŠ
Realty Limited
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGE BROKERS
NOTARY PUBLIC

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — pārdošanā: mājas, veikali, farmas u. c.
APDROŠINĀŠANA — apdrošina auto, mājas, mēbeles, zādzības nelaimes, slimības u. c.
OBLIGĀCIJAS — obligāciju un aizdevumu sagāde u. c.
NOTĀRS — līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi u. c.
LE 4-8447
316 Harboard St., TORONTO

IEVĒROJAMĀKAIS MŪSU GRĀMATNIECĪBĀ

Prof P. Šmita — LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS, I. .... $ 7.60
ar prof. H. Biezā biografiskām piezīmēm un nomenklatūru angļu valodā. Vienīgais latviešu tādā veidā sagatavotais darbs. Mūsu mitoloģiskās kultūras sākums un tagadējās kultūras pamatu pamats. Latviešiem tagad būs ko parādīt draugiem.

Kā komēta mūsu literātūrā ienāca rakstniece S. Lazdiņa ar romānu par pilnīgi svaigu un neaiztiktu tematu. Pirmajā karā latvieši bēga uz austrumiem, otrā karā uz rietumiem.
SADEGUŠIE SPĀRNI, I. II ā .... $ 3.90
Mūsu lirikā viens no visskaistākiem darbiem ir Friča Dziesmas
LĪVZEME, ar J. Liepiņa zīmējumiem .... $ 3.60
Dr. K. Rasiņa — TRIMDAS MAZĀS PIEZĪMES — (sagatavošanā). Vēl nebijis ūniks izdevums. Ar rakstiem aicināti piedalīties visi, kam vien ir kas un vēlās ko teikt par kultūru, politiku, sadzīvi u.t.t.
Biografiski darbi ir vienmēr bijuši vērtīgākā lasāmviela. Dr. A. Bīskapa atmiņu stāsti par ārsta dzīvi Latvijā.
DZĪVES VĒJOS .... $ 6.00
Dr. A. Bīskapa — ĀRSTNIECĪBAS KALENDĀRS .... $ 1.50

Vērtīgākais no agrākā:

A. Gulbja biograf. rom. — Z. A. MEIEROVICS, I, II	$ 8.00
J. Ezergaiļa — ANDRIEVS NIEDRA	$ 4.80
J. Miesnieka rom. — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, I—III	$ 7.20
T. Zeltiņa rom. — DRUPU REPUBLIKA	$ 5.60
A. fon Chamisso — PĒTERA ŠLEMILA BRĪNUMAINAIS STĀSTS	$ 5.20
I. Leimanes rom. — VILKAČU MANTINIECE	$ 6.80
Aspazija — ZILA DEBESS — ZELTA MĀKOŅI	$ 6.80
H. Kreicera — CEĻI UN GĀJĒJI	$ 5.50
St. Cveiga biogr. rom. — MARIJA ANTUANETE	$ 5.60
J. Miesnieka autobiogr. rom. — DZĪVĪBAS SAPNIS	$ 3.60
E. Andersona — CROSS ROAD COUNTRY - LATVIA	$12.50
Brāļu Kaudzīšu — MĒRNIEKU LAIKI	$ 6.80
J. Ziemeļnieka — KOPOTI DARBI, I, II	$11.50
F. Hucha biograf. rom. — VARENAIS BETHOVENS	$ 8.00
A. Rupaiņa triloģija — MĀRA MOSTAS, I, II, III	$13.00

Pasūtinot apgādā Latvju Grāmata 20% atlaide.
LATVJU GRĀMATA
P. O. BOX 332, WAVERLY, IOWA, U.S.A.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADĀ. TEL.: EM 8-0792.
● *Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.*

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS
133 RICHMOND ST., W., TORONTO 1, ONTARIO.
EM 6-8996 (darbā).
RO 6-8354 (mājā).

KLĀJ VIESĪBU GALDUS,
piegādā mājās.
E. JIRGENS,
tel. RO 7-6044, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR.
pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370, Toronto.

IZDARU
APMETUMA DARBUS.
kā arī
lieku
GRIESTU PLĀKSNES (TILES).
MĒRENAS CENAS
Zvanīt pēc plkst. 2 p. p.
766-5825, Toronto.

SPECIĀLI
NAUDAS PĀRVEDUMI
UZ PADOMJU ZEMĒM
Vienīgā licencētā un nodrošinātā.
★ Pilnīgi garantēta. ★
Pārvedumi 10 dienās.
Tuvāka izziņa
GRAMERCY
744 BROAD ST., NEWARK, N.J.
Dibināta 1947. gadā.

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE,
Mortimer stūri.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
★ *FOKSTROTU*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*
JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA CHA-CHA-CHA.
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ.

IZNĀKUŠAS GRĀMATAS UN NOTIS:

Dr. D. Biskaps — ĀRSTNIECĪBAS KALENDĀRS 1962. g.	$1.50
Ed. Freimanis — DAIGĀS ROTAĻAS, stāsti	$3.20
V. Sniķere — NEMITAS MINAMAIS, dzejoļi	$2.80
H. Kreicers — CEĻI UN GĀJĒJI, atmiņu stāsti	$5.50
K. Ķezbers — MAINAS HERCOGISTE, romāns	$3.60
ZINTIS — žurnāls angļu valodā par latviešu kultūru Nr. 1 līdz 4 ā 75 ¢, gada abonements	$2.00
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS, atmiņas	$6.00

Maksājot apgādā, 25% atlaide.
ALFR. KALNĀJA APGĀDS,
719 W. WILLOW St., CHICAGO 14, ILL., USA

DIANA WALTERS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS,
2481 Bloor St., W., pie Jane St., Toronto 9.
Tel. veikalā 763 - 4556, mājās 924 - 3543.

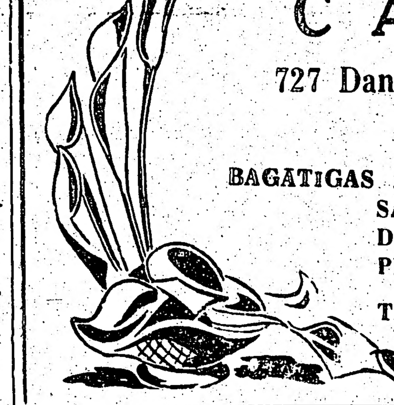

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
CALLA
727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.
BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM. ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.
TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.
PIEGĀDE MĀJĀS.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont.. Canada.

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar pārstāvjiem:

SAV. VALSTIS:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
O. Krollu, Hull House, 800 S. Halsted St., Chicago 7, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
A. Cauku, 350 Maitland St., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķivīti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.
ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
982 DANFORTH AVE., TORONTO.
Birojā: HO 5-7527. Mājās: HO 6-5024.

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

PIE 28. CEĻA, DIENVIDOS NO BANCROFT: Labi iekopta, 100 akru, farma ar jaunām ēkām, 5 istabu dzīv. māja, 24 x 50 pēdas jauns šķūnis, jauna garāža (36 x 36 pēdas). Dzeramai ūdens un citas ērtības. Kultivētās zemes platība 65 akri. Iemaksa $ 550.-. Ļoti izdevīgs pirkums.

KINGSTON RD.: 10 dzīvokļu māja ar modernu iekārtu. Gada ienākums $ 11.580,-. Tuvākai informācijai lūdz zvanīt.

DANFORTH - PAPE: Izdevīga 8 istabu dubultķieģeļu ienākumu māja, silta gaisa apkure, 3 modernas virtuves, viena trīsdaļīga un otra divdaļīga vannas istaba. Iemaksa $ 2.000, un atlikumā viena ilggadīga obligācija.

Sagādājam iztrūkstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

NELŪGTI PADOMI ŽIBULĒTĀJIEM

Dažu Eiropas astrologu paregojums, ka karstā starptautiskā saspīlējuma dēļ šogad nekāda ziema nemaz nebūs, izrādījies par aplamu. Pie mums te nu ir īsta ziema klāt. Respektējamā aukstuma iespaidā vienā otrā šoruden celtā jaunā aristokratis kā bungalova štukatūra mierīgi atdalās no griestiem un krīt zemē uz Japānā taisītiem īstiem persiešu tepiķiem.

Būtu muļķīgi vainot šādā notikšanā latviešu izcelsmes būvuzņēmēju. Vēl muļķīgāk būtu apgalvot, ka smuki nokrāsotie griesti sākuši plaisāt tādēļ, ka cienījamais kontraktors eventuāli nodarbinājis etniskus palīgus un par ūniju noteiktām darba algām nabadzīniem nav bijusi nekāda zināšana.

Vainīga ir ziema. Ziema, bez kuras īstens caurmēra latvietis nevar nemaz dzīvot. Ziema ar savu spirgtumu, asiem vējiem, kā no gaisa nokritušo bezdarba problēmu, baltu sniegu, rītos grūti piestartējamiem autiniem un ilgām pēc drīza pavasara.

Protams, ka ziema ir īstais pļaujas laiks visāda kalibra žibulētājiem. Vai vispār var būt pasaulē kas jaukāks, kā pēc astoņu stundu nosēdēšanas pie izcirsta āliņģa pārbraukt mājās ar sešiem paša ķertiem asaru pusaudžiem, teiksim, tā — 4 vai 5 collas gariem?

Ir dzirdēts un bieži vien arī notiek, ka žibulētāji savelk simtu un vēl vairāk spuraiņu. Cilvēks tad ir tīrā nelaimē: pats nevar karalisko lomu apēst, draugi un kaimiņi neņem asakainos ciema kukuļus pretim. Lai atvērtu pirmo latviešu zivju veikalu Roncesvalles ielā, nav pietiekami daudz dūšas, nedz arī naudas.

☆

Lai atļauts šoreiz dot dažus padomus jauniem un veciem žibulētājiem. Pats es neesmu nekāds žibulēšanas mākslas meistars. Bet vai tad arī ikdienas dzīvē jūs padomus saņemiet tikai no lietpratējiem?

Pēdējo gadu technikas progress atstājis savu iespaidu arī uz cildeno žibulēšanas sportu. Šodien neviens vairs nemēģina āliņģi darināt ar no virtuves inventāra aizņemto lielo maizes griežamo nazi, vai arī ar sīpol klopšu dauzīšanai domāto cirvīti. Šodien jau tērauda virgas ir novecojušās. Tirgū ir dabūjami automātiski, pusautomātiski un vienkārši ar basām rokām darbināmi svārpsti. Cik tie pārāki par virgu, jeb, kā vecie vīri sauc, brechštangu, neņemos apgalvot. Uz daudziem ezeriem āliņģi jums par mērenu atlīdzību izdarinās tas pats vecītis, pie kā jūs, mājās braucot, krastā kādreiz iegādājaties svaigas zivis.

Nav nekādā gadījumā ieteicams āliņģa malā sēdēt uz plika ezera ledus. It sevišķi no tā jāatturās gados pavecākiem „Jaunā Gaita" un „Mēs" abonentiem. Galu galā vakarā jūs taču gribēsiet vēl paša spēkiem tikt autiņā iekšā. Droši vien, jums nav nekāda vēlēšanās dabūt sāpes krustos vai šņaukāties līdz pat nākošai nedēļas nogalei.

Pēc oficiāliem noteikumiem ir atļauts žibulēt tikai ar vienu āķi, bet man personīgi ir gadījies redzēt, ka vietējais zivju pārraugs noteicis: „Nice day! A?", un tūliņ uztraukumā sauc: „Ei! Vecīt! Tev taču pie otrā āliņģa pašlaik copē!" Pēc noteikumiem žibulētājam aukla būtu jātur visu laiku rokās, bet nav dzirdēts, ka kāds žibulētājs būtu iemests Don Dželā par to, ka žibulēšanas ierīces svirīņai būtu pievienojis galiņā signālkarodziņu un pa to laiku iebāzis nosalušās rokas bikšu kabatās, kur temperatūra nenoliedzami ir ievērojami augstāka.

Vienkārši latviešu patentie žibulīši, dzīvi un saldēti šaineri, beigta asara acs āķa galā, pat cūkas speķa gabaliņš ir izrādījušies labi ēsmi.

Nemeklējiet asaru pārāk lielā dziļumā. Īstā vietā būs kādas 6 vai 8 pēdas. Tādēļ jums nemaz nav jāskrien uz paša ezera vidus. Ezers ir jāpazīst. Tāpat kā vasarā, tā arī ziemā. Ja izcirstā vai izborētā āliņģī nekāda aktivitāte 15 vai 20 minūšu laikā nav manāma, tad sakiet: „Šinī diķī zivju nav". Trīsdesmit vai piecdesmit soļu tālāk var gadīties, ka jūs no zivīm ne atkauties nevariet.

Ezera siļķes operē pašā seklās joslas tuvumā. Baltzivis ir kādreiz jāmeklē turpat 50 vai pat vēl vairāk pēdu dziļumā. Baltzivim nešķīsti jūtīga mute. Ar straujų piecirtienu variet pazaudēt labu lomu.

Neraudiet, ja pirmajā izbraucienā paliekat bešā. Svaigais gaiss arī ir ko vērts. Neviens meistars nav nokritis no debesīm. Pāris gados jūs variet izveidoties par tīri cienamu žibulētāju. Par pārējiem žibulēšanas noslēpumiem nākamajā reizē.

☆

Nenoorganizējams makšķernieks un mednieks J. L. no Hamiltonas man raksta, ka Kajūgas apkārtnē nesen nošauti divi vilki. Vecīšiem, kas vilkus nošāvuši no kātiem, par katru pelēča asti valdība izmaksājusi $ 25.-. Mūsu draugs J. L. iespējami drīz iestāties vietējā klubā, jo tur viņš no piedzīvojušāku mednieku mutēm dabūtu zināt, kā pēdējo gadu laikā Ontario provincē tikai vienā gadījumā vilki uzbrukuši cilvēkam. Droši vien, arī šie apdauzītie vilki nav zinājuši, ko dara.

☆

Parīzes tuvumā, Ontario dienvidus daļā, farmeri pie saviem nekustamiem īpašumiem un sava kaktiņa, sava stūrīša zemes pielikuši uzrakstus: „Tos, kas pārkāps mana īpašuma robežas, sagaida lode". Farmeri pēc šauša nas, droši vien, sagaida cietums.

☆

No Gibson Lake un Muskokas bezpartējiski novērotāji ziņo, ka tur sniega kārta sasniegusi jau 3 pēdas, un vasarnīcu jumti uzrādot nepārprotamu tendenci mainīt savu architektūrisko konstrukciju. Tas nozīmē, ka ar sniega nošķūrēšanu pilsētas mājas ietvei vien nepietiek. Varbūt, ka svētdien satiekamies. Ne uz ezera, bet, neganti šķendējoties, šķūrējot sniegu no savu vasaras rezidenču jumtiem. Neaizmirstiet paņemt līdzi lāpstu un labi daudz karstas kafijas.

A. Pelēkais.

TORONTO SVĒTDIENAS BASKETBOLA LĪGA JAUNATNEI

LIETUVIEŠU AUŠRA OTRĀ KĀRTĀ LAIMĪGI UZVAR TORONTO LATVIEŠU YMCA's VIENĪBU AR 28:28.

Latviešu zēni bija neapšaubāmi labāki un spēles lielāko daļu pārvaldīja laukumu, bet reti redzēta tāda neveiksme, kāda vajāja YMCA's puišus, jo neviena uz grozu mestā bumba ne par ko negribēja sasniegt mērķi. Jāatzīst, ka augumā pārākie lietuviešu spēlētāji ļoti neatlaidīgi sedza savus pretspēlētājus un nedeva tiem iespēju kļūt zem groza brīviem. Liekas, ka tiesnesis pārāk daudz nosvilpa „staigāšanu" tieši tad, kad mūsu puiši bija pie pretinieka groza. Pirmā puslaikā latviešiem izdevās iegūt vadību ar 3 punktiem un otrā puslaika sākumā izdevās šo starpību palielināt. Lietuvieši sāka jūtami nervozēt, un likās, ka YMCA gūs atkal pārliecinošu uzvaru. Lietuvieši tomēr neatlaidās, izmantoja vairākas mūsu spēlētāju paviršības un bija arī veiksmīgāki grozu guvēji, gūstot grozus no grūtām situācijām. Pēdējās 5 minūtēs lietuvieši ieguva 2 punktu pārsvaru. Jāatzīst, tieši šais pēdējās minūtēs lietuviešu vienība nospēlēja ļoti labi, jo nemeta uz grozu un spēja noturēt bumbu savās rokās, nedodot iespēju latviešiem rezultātu izlīdzināt.

Spēle beidzās lietuviešu labā ar 28:26 (16:13).

Šī bija viena no latviešu zēnu neveiksmīgākām spēlēm.

YMCA'ā spēlēja: E. Pelšs — 6, V. Ozoliņš — 10, V. Ezers — 2, A. Liepa — 2 V. Kauliņš — 5, P. Akers — 1. E. Pilskalnietis, J. Epners. V. Škobe. J. Mangalis, T. Līdums. A. Siksna.

LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARĪBAS SPĒLES

Sestdien, 13 .janvārī, plkst. 5.30 p. p. Centrālās YMCA's vingrotavā, 40 College Street, latviešu basketbola meistarības otrā kārtā tiekas TLSK ar Latviešu YMCA's vienību. Šī sacensība abām vienībām ir ļoti svarīga, jo no tās iznākuma atkarājas, kura vienība būs tiesīga piedalīties tālākās sacensībās dēļ Kanadas meistara goda. Pirmā spēlē ļoti vienlīdzīgā sacensībā uzvarēja YMCA. Ieeja sacīkstēs brīva.

SENIOR BASKETBOLA LĪGĀ TORONTO LATVIEŠU YMCA UZVAR ST. KRISTOFERU VIENĪBU AR 74:50.

Latviešu vienība bija par savu pretinieku nepārprotami spēcīgāka un uzvarēja pelnīti. Kanadiešu spēlētāji tomēr cīnījās ļoti uzņēmīgi no sākuma līdz beigām, un slavējams bija viņu ātrums un cīņa pēc augstām bumbām. Vienībā spēlēja arī vairāki melnās rases pārstāvji. Pirmā puslaikā latvieši ieguva 28, kamēr St. Kristoferu vienības spēlētāji ieguva 16 punktus. Visu otro puslaiku punktu guvums auga vienlīdzīgi un tikai spēles beigu posmā latvieši spēja punktu starpību palielināt un uzvarēja ar 74:50 punktiem.

YMCA'ā spēlēja: J. Krasovskis — 24, J. Zentiņš — 13, J. Strautnieks — 10, V. Vessels — 21, A. Griķis — 2 un M. Ozoliņš — 4.

Ar šo uzvaru Latviešu YMCA'i ir lielas izredzes iekļūt spēļu finālos. Sīvākais sāncensis YMCA'i šinī grupā ir spēcīgā TLSK vienība.

DV JAUNATNES VIENĪBAI PIEŠĶIRTAIS ZAUDĒJUMS ANULLĒTS

Tā kā svētdienas līgas vadība nebija savlaicīgi paziņojusi DV, ka ar igauņu jaunatni paredzētā spēle pārcelta uz citu dienu, tad piešķirtais zaudējums par neierašanos uz spēli ir anullēts.

JAUNATNES BASKETBOLS KANADĀ

LATVIEŠU BASKETBOLA MEISTARĪBĀ NIAGARA UZVAR PAGARINĀJUMĀ TORONTO LATVIEŠU SPORTA KLUBU

Niagaras latviešu jaunatnes basketbola vienības seja kopš pagājušā gada stipri mainījusies Vairāki spēlētāji pārsnieguši vecuma robežu un pārgājuši tā sauktajos „senioros". Protams, šinī sakarībā vienība daudz zaudējusi no sava agrākā spara, jo gados jaunākiem spēlētājiem vēl daudz jāmācās. Vienību vada pagājušās sezonas jaunatnes spēlētājs — Juris Liģeris. Un tomēr,

Niagaras vienība sagādāja nepatīkamu pārsteigumu TLSK, uzvarot to pagarinājumā. TLSK trūka vairāki pamatsastāva spēlētāji un abu vienību tikšanās iznāca necerēti sīva. Visu laiku vienības guva punktus pārmaiņus. Pirmais spēles ceturksnis beidzās Niagaras labā ar 10:8 punktiem. Puslaika beigās TLSK izdevās Niagaru panākt un noslēgt to savā labā ar 24:17. TLSK pirmā puslaikā iegūto punktu pārsvaru noturēja līdz spēles beigām. Spēles pēdējās divās minūtēs Niagarai izdevās TLSK noķert un iegūt 3 punktus savā labā. Likās, ka Niagara būs guvusi laimīgu uzvaru. Tomēr maza paviršība deva klubam iespēju spēles pēdējās sekundēs rezultātu izlīdzināt, un parastais spēles laiks beidzās neizšķirti — 32:32.

Jāatzīmē, ka spēles pēdējās minūtēs laukumu nācās atstāt Niagaras sekmīgākam spēlētājam A. Skaldem. Sekoja pagarinājums, kurā savukārt laukumu piezīmju dēļ nācās atstāt TLSK sekmīgākam spēlētājam Valdim Ozoliņam. Pagarinājumā Niagara bija veiksmīgāka un ieguva 12 punktus, kamēr TLSK ieguva tikai 8 punktus. Reizē ar to Niagara uzvarēja ar 44:40.

Uzvarētāju vienībā spēlēja: A. Skalde — 16, J. Skalde — 11, E. Šteinbachs — 3, V. Celms — 6, P. Šteinbachs — 8, J. Grīnbergs.

TLSK: V. Ozoliņš — 20, G. Ozoliņš — 7, G. Rings — 6, J. Āboliņš — 3, J. Timmermanis, J. Hausmanis, I. Alders — 4.

MĀJU ĪPAŠNIEKI. SAGĀDĀJU
1-ās un 2-ās
OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

KATOĻU DIENAS TORONTO

Kanadas latviešu katoļu apvienības centrālā valde savā pēdējā sēdē nolēma šovasar Toronto rīkot Ziemeļamerikas latviešu katoļu dienas. Pirms galīgi noteiks plašā sarīkojuma datumu, valde vēl sazināsies ar ASV Latviešu katoļu apvienību un programmas izpildītājiem.

Katoļu dienu ietvaros notiks KLKA delegātu kongress, referāti, koncerts, rakstnieku cēliens, saviesīgs vakars un, protams, — liels dievkalpojums.

Sagaidāms plašāks dalībnieku skaits no Kanadas vienībām, ASV un pat viesi no Eiropas un Dienvidamerikas zemēm.

Centrālā valde nolēma aicināt visas vienības un organizācijas locekļus sirsnīgi atbalstīt LNAK darbu un centienus. Nacionālā darbā mums visiem eksila latviešiem ir vieni un tie paši mērķi un centieni. Mūsu pūles nacionālitātes saglabāšanā un dzimtenes brīvības laukā sekmēsies tikai tad, kad visi bez izņēmuma iesim ciešā, organizētā kopsolī.

Sēdē pr-ža J. Niedras vadībā piedalījās: A. Bundže, S. Vasarājs, V. Mileiko un S. Gabrāns. Blakus jau minētajiem, tika pārrunāti un izlemti vairāki organizācijas iekšējās dzīves jautājumi.

VECIE NAIDI

(Pārnesums no 1. lpp.)

tāli aktīva, šis nedēļas sākumā Holandei dodot tikai desmit dienu ultimātu, kļuv Indonēzija, kas pieprasīja Holandes Jaungvineju. Pēc tāda angļu cietokšņa kā Gibraltārs, ko pat atomkara laikmetā uzskata par neieņemamu, rokas izstiepusi Franko Spānija, kamēr no Spānijas Maroka gribētu gūt Ifni un Melillu, tāpat spāņu Saharu; uz spāņu Gvineju skatās Kamerūna. Pēc Portugāles Gvinejas tīko Gvineja un Senegāle, kamēr Kongo met acis uz portugāļu Mozambiku.

Angļu, franču un holandiešu Giāna liktos gards kumoss Brazīlijai un Venecuēlai, kamēr Falklandes salas, kas guva slavu 1. pasaules kara jūras kaujās, par stratēģiski svarīgu punktu uzskata Argentīna. Gulbju salas, Karaibu jūrā, savā pārziņā no Sav. Valstīm gribētu pārņemt Hondūras, kamēr angļu Hondūras pieprasa Gvatemala, un Panāmas kanāla joslu no amerikāņiem vēlētos atbrīvot Panamas republika.

Tiesa, viss augšminētais ir tālu no mūsu interešu sfēras, tālu no mums ģeografiski un nesvarīgi politiski. Bet aizraujoties ar Berlīnes krīzi, prezidenta de Golla nepiekāpību un Padomju Savienības atomieroču mēģinājumiem, ir viegli aizmirst, ka visa pasaule, pat vistālākie kontinenti un kartēs neatrodamas salas un saliņas pārdzīvo vēl nekad nepieredzētu saspīlējuma periodu, komūnistu infiltrāciju, nacionālisma evolūciju. Ir ļoti iespējams, ka viens vai vairāki no šiem punktiem izsauc karu — lielāku, vai mazāku. Bet kur un kad tas varētu notikt, ir tikai katra paša personīgs minējums. Šāds karš ir varējis sākties gadiem ilgi, kuru katru dienu, un tas var sākties rītdien.

RIETUMVĀCIJA NEAPMIERINA MINISTRU PREZIDENTU MAKMILLANU

Padomju Savienība zobojas par Anglijas saimnieciskām grūtībām. Rietumvācija solās iepirkt savas palielinātās armijas ieročus Lielbritānijā.

Rietumvācijas galvaspilsētā Bonnā nule kā noslēgusies Anglijas ministru prezidenta Makmillana un ārlietu ministra Hjūma vizīte, kuras laikā tika iztirzāta Rietumeiropas saimnieciskā, politiskā situācija. Kopš sarunām ar kancleru Ādenaueru Makmillans atgriezies Londonā, kamēr ārlietu ministrs devies tālāk — uz Rietumberlīni, lai personīgi iepazītos ar komūnistu kauna sienu.

Pēc Ziemsvētku sarunām ar Sav. Valstu prezidentu Kenediju Bermudā, ministru prezidenta Makmillana sagaidīšana Bonnā, kā klimatiski, tā diplomātiski bija daudz vēsāka. Kamēr Bonnā vēsāka nekā to bija gaidījis Anglijas valdības galva.

Kā jau sākumā minēts, Bonnas sarunas koncentrējās ap Rietumeiropas saimniecību. Saimnieciskai tas nozīmēja debates par Anglijas iestāšanos Eiropas kopīgā tirgū, Rietumvācijas atbalstu angļu Reinas armijas uzturēšanai un Rietumvācijas armijas apgādāšanu ar angļu ieročiem.

Kamēr Rietumvācija bija gatava Anglijas līdzdalībai Eiropas kopējā tirgū — kā to paredz Apvienotās Karalistes valstis Eiropā un Āzijā — Rietumvācija kategoriski pretojas angļu karaspēka uzturēšanas atbalstīšanai Eiropā. Rietumvācijā pie Reinas stacionētā angļu karaspēka uzturēšana valdībai izmaksā ap 200 milj. dolaru gadā. Ministru prezidents Makmillans būtu gribējis, lai daļu no šiem izdevumiem segtu dolaru un mārciņu atjaunotā Rietumvācijas rūpniecība. Bet Ādenauers un viņa saimnieciskie padomdevēji pateica kategorisku nē. Vienīgais, ko vācieši apsolījās, bija iepirkt ieročus un kara materiālus Anglijā — 182 milj. apmērā, nākamā gada laikā. Kamēr Padomju Savienības prese un radio skaļi zobojās par angļu financiālo nabagošanu Bonnā, Londona par Ādenauera solījumiem ir visai skeptiska. Līdzšinējos gados vācieši bija solījuši katru gadu iepirkt angļu ieročus un kara materiālus 60 milj. dolaru vērtībā, bet arī Rietumvācijas armijai palielinoties, savu solījumu neturēja, bet meklēja tirgu Sav. Valstīs. Tādēļ nav brīnums, ka angļi netic arī jaunākam vācu solījumam.

Gaidītā saskaņa Bonnas un Londonas starpā netika panākta arī Berlīnes jautājumā. Ja vēl tikai pirms neilga laika kanclers Ādenauers bija tas, kas mēģināja pārliecināt draugu prezidentu de Gollu par jaunu Berlīnes sarunu nepieciešamību, tad tagad liekas, ka prezidents de Golls pārliecinājis draugu Ādenaueru, ka sarunas nav vajadzīgas, ka Rietumu iniciatīva šai laikā ir pilnīgi nevietā. Anglijas ministru prezidentam, pēc vienošanās ar Kenediju, šāda Ādenauera nostāja nāca kā pilnīgs pārsteigums, jo Berlīnes jautājumā, atstāja Rietumus tikpat sašķeltus kā līdz šim.

Ministru prezidents Makmillans pēc Bonnas konferences atgriezās uz Londonu, ārlietu ministrs Hjūms devās uz Berlīni, inspicēja komūnistu cietumu sienu un atrada to par drausmīgu. Lords Hjūms apsolīja, ka Rietumu lielvalstis arī nākotnē gādās par Berlīnes brīvību, dodot rietumberlīniešiem iespēju izvēlēties, zem kāda režīma viņi grib dzīvot.

CĪŅA TURPINĀS

(Pārnesums no 2. lpp.)

PAR KĀDU BRĪVĪBU?

Katrs, protams, redz un saprot, par kādu brīvību runā jūsu korespondents, pieminot brīvību kapitālistiskajās valstīs un verdzību Pad. Savienībā. Laikā, kad Pad. Savienība aug un veidojās kultūrā, garā un morālē, mēs Anglijā deģenerējamies. Mēs aizvien vairāk slīgstam samaitātā un slimā sabiedrībā. Kapitālisms nekad nav varējis un nevarēs sacensties ar komūnismu kā līdzīgs ar līdzīgu.

J. B.

Lai atbalstītu komūnistisko domu virzienu ar „faktiem", vietējiem komūnistu līdzskrējējiem steidzās palīgā pazīstamais Mr. Pat Sloan no publikāciju departamenta propagandas?), kas pastāv pie Angļu - krievu draudzības līgas Londonā.

PADOMJU SAVIENĪBAS BRĪVĪBA

Vispirms savā vēstulē vēlos atbildēt jūsu korespondentiem V. M. un M. P.

V. M. savā vēstulē ir kļūdījies kādā ļoti vienkāršā un visai pasaulei zināmā faktā. Proti, Lietuvai, Latvijai un Igaunijai pēc Krievijas revolūcijas bija savas revolūcionārās valdības. Šīs valdības gāza vācu, sabiedroto un nacionālistu varas. Dabīgi, ka tās valdības, kuras radās pēc tam, bija ar fašistisku nokrāsu. Pad.Savienība pacieta tās tik ilgi, līdz starptautiskais stāvoklis un minēto valdību sadarbošanās ar Hitleru vairs to neatļāva. Padomju Savienība pieprasīja šīm valstīm izdarīt dažas pārmaiņas, kuras noveda pie izšķiršanās par pievienošanos Padomju Savienības republiku saimei. (!!!).

Pat Sloan,
Publikāciju departaments
Angļu-krievu draudzības līgā.

Šai Pat Sloan vēstulei atbildi deva Baltiešu padomes priekšsēdis Anglijā Dr. E. Aruja.

DZĪVES STANDARTS ZEMĀKS NEKĀ 1939. GADĀ

Pēc Pat Sloan vēstules izlasīšanas vēlos sniegt dažus faktus citādā apgaismojumā. Vispirms jau, salīdzināt Baltijas valstu neatkarības laiku ar to, kas tur pašreiz notiek zem komūnistu okupācijas, ir tas pats, kas salīdzināt mušu ar ziloni. Mr. P. Sloan nevar būt nezināms fakts, ka krievi Igaunijā ir noslepkavojuši vai deportējuši 10 proc. no visiem iedzīvotājiem. Tos, kas atrodas trimdā un brīvībā (10 proc.) komūnisti dēvē par kapitālistu kalpiem. Šaubos, vai pasaulē vēl ir kāda cita zeme, kā komūnistu okupētā Igaunija, Latvija un Lietuva, kur dzīves standarts ir zemāks nekā 1939. gadā.

Šeit gribu atzīmēt kādu maz pieminētu faktu. Vācu okupācijas laikā no Igaunijas 5.000 jauniešu pārbēga uz Somiju, — tā izvairoties no piespiedu mobilizācijas, bet tur viņi tūlīt iesaistījās somu armijā cīņās pret Pad. Savienību.

Tā nu es savās domās gribu tikai pievienoties tam bīskapam, kas visam par spīti teicis: Labāk beigts, nekā sarkans. Brīvajai pasaulei ir ļoti svarīgi zināt pareizos apstākļus un faktus par to tiranniju, kas pašreiz valda Baltijas valstīs.

Endel Aruja.
Baltiešu padomes pr-dis Anglijā.

Ievērību pelna F. Coupe vēstule:

KĀDA CILVĒCES TRAĢĒDIJA

Ir fakts, kā to Mr. P. Sloan saka, ka pēc krievu revolūcijas nodibinājās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas valdības. Tomēr mēs nedrīkstam aizmirst faktu, ka šīs valdības sastādīja Maskavā un nevis Baltijas valstīs. Sarkanajai armijai toreiz neizdevās okupēt šīs territorijas, kaut Padomju Savienība to tā bija vēlējusies. Latvijas, Lietuvas un Igaunijas nacionālās armijas atsita iebrucējus un aizdzina tos pāri robežai.

Vēlāk par spīti faktam, ka Baltijas valstu neatkarību bija atzinusi visa pasaule, Padomju Savienība tās okupēja. Tā Pad. Savienība lauza savu deklarāciju par atteikšanos no territoriālām prasībām uz visiem laikiem, un 1932. gadā parakstīto savstarpējo neuzbrukšanas līgumu. 1940. gada 17. jūnijā sarkanā armija iebruka Baltijas valstīs un gāza pastāvošās valdības.

F. Coupe.

Līdz ar šo vēstuli ir noslēdzies kāds mazs cīņu posms vietā, kur latvieši savas tautas un tēvzemes godu ir lieliski aizstāvējuši. Šāda cīņa var aizdegties kautkur citur — uz to mums jābūt vienmēr gataviem.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carltoņ un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

14. janvārī, plkst. 11.00, dievkalpojums. Svētdienas skola.

21. janvārī, plkst. 3.00 p. p. dievkalpojums. Svētdienas skola.

28. janvārī, plkst. 10.00 no rīta, dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma, plkst. 11.00 draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

14. janvārī, plkst. 2.00 p. p. Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

21. janvārī, plkst. 2.00 p. p., Trīsvienības baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola.

28. janvārī, plkst. 2.00 p. p., Jāņa baznīcā dievkalpojums. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.

4. martā Oskara Kalpaka piemiņas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

14. janvārī, plkst. 2.30 p. p., dievkalpojums un svētdienas skola.

28. janvārī, plkst. 2.30 p. p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā, 21. janvārī, plkst. 1.30 p. p., dievkalpojums Grace United baznīcā.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

21. janvārī, plkst. 3.30 p. p., dievkalpojums ar dievgaldu, māc. J. Prauliņš.

Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē draudzes gada sapulce.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

14. janvārī, plkst. 1.30 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 N. Portage Rd.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

Ceturtdien, 11. janvārī, plkst. 7.00 vakarā jaunatnes stunda.

14. janvārī, plkst. 11.00 pr. p. dievkalpojums.

Iesvētes mācības sākums pirmdien, 15. janvārī, plkst. 7.00 vakarā, mācītāja mājā.

VIRDŽINIJTAUNA

Virdžinijtaunas latviešu draudzes dievkalpojums 21. janvārī, plkst. 1.00 p. p. Prāv. A. Skrodelis. (Anglikāņu baznīcā). Svētdienas skola 21. janvārī, plkst. 10.30 no rīta.

NORANDA

Norandas latviešu draudzes dievkalpojums 21. janvārī, plkst. 4.00 p. p., United Church baznīcā. Prāv. A. Skrodelis. Svētdienas skola sestdien, 20. janvārī, plkst. 2.00 p. p.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Māc Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

14. janvārī, plkst. 2.00 p. p. dievkalpojums.

21. janvārī, plkst. 2.00 p. p. jaunatnes dievkalpojums.

28. janvārī, plkst. 2.00 p. p. dievkalpojums.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.